

**Załącznik
do zarządzenia
Nr OG.0135/18/2008
Starosty Powiatu Nowotomyskiego
z dnia 12 sierpnia 2008r.**

Zasady (polityka) rachunkowości w Powiecie Nowotomyskim i Starostwie Powiatowym w Nowym Tomysłu

1. Podstawy prawne

Rachunkowość budżetu Powiatu Nowotomyskiego oraz jednostki budżetowej – Starostwa Powiatowego prowadzi się zgodnie z przepisami :

- **Ustawy z dnia 30 czerwca 2005r. o finansach publicznych** (Dz. U. 249 poz. 2104 ze zm.)
- **Ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych** (Dz. U. z 2000 r Nr 54, poz. ze zm.)
- **Ustawy dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych** (Dz. U. z 2005 r., Nr 14, poz. 114 ze zm.)
- **Ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości** (Dz. U. z 2002r. Nr 76, poz. 694 ze zm.)
- **Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006r.** w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa , budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 ze zm.)
- **Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 r.** w sprawie klasyfikacji środków trwałych (Dz. U. Nr 112, poz 1317 ze zm.)
- **Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 stycznia 2008r. r.** w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 16, poz. 100 ze zm.)
- **Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 grudnia 2007r.** w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 234, poz. 1721 ze zm.)
- **Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 26 października 2007 r.,** w sprawie szczegółowej klasyfikacji wydatków strukturalnych (Dz. U. z 2007r., Nr 209, poz. 1511).
Obowiązek klasyfikacji wydatków publicznych według dodatkowej klasyfikacji dotyczącej obszarów, kategorii i podkategorii wydatków strukturalnych wynika z art. 16 ust.2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005r. o finansach publicznych.

- **Uchwały Nr XVI/123/08 Rady Powiatu Nowotomyskiego z dnia 11 czerwca 2008 r.** w sprawie zasad i trybu udzielania ulg w spłacaniu należności pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów ustawy - Ordynacja podatkowa, przypadających Powiatowi Nowotomyskiemu lub jego jednostkom organizacyjnym.

II. Określenie roku obrotowego

Rokiem obrotowym jest rok kalendarzowy, obejmujący okres od 01 stycznia do 31 grudnia danego roku.

Rok obrotowy składa się z 12 okresów sprawozdawczych. Sprawozdania sporządza się na podstawie ksiąg rachunkowych za okresy miesięczne.

Okresem sprawozdawczym jest miesiąc.

Ostateczne zamknięcie i otwarcie ksiąg rachunkowych do dnia 30 kwietnia roku następnego.

Sprawozdania finansowe obejmujące bilans z wykonania budżetu i bilans jednostki sporządza się na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych (dzień bilansowy), to jest na dzień 31 grudnia.

III. Metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego

W Starostwie Powiatowym w Nowym Tomyślu stosuje się następujące metody wyceny:

1. Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne wycenia się według cen nabycia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne. Wartość początkowa i dotychczas dokonane odpisy umorzeniowe podlegają aktualizacji wyceny zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach, a wyniki aktualizacji są odnoszone na fundusz.
2. Środki trwałe stanowiące własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego otrzymane nieodpłatnie, na podstawie decyzji właściwego organu, są wyceniane w wartości określonej w tej decyzji.
3. Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne umarza się i amortyzuje przy zastosowaniu stawek określonych w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych.
4. Środki trwałe o niskiej wartości początkowej, nie przekraczającej wielkości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych, dla których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu w 100% ich wartości w momencie oddania do użytkowania (art. 16 d) - umarza się jednorazowo przez spisania w koszty w miesiącu przyjęcia do użytkowania. Jednocześnie ustala się dolną granicę wartości składników aktywów trwałych, od której zalicza się je do pozostałych środków trwałych lub pozostałych wartości niematerialnych i prawnych a nie do materiałów - **w wysokości 1500 zł** (jeden tysiąc pięćset złotych), ale bez względu na wartość ewidencję ilościowo – wartościową prowadzi się dla:
  - mebli,
  - maszyn do pisania,
  - drukarek,
  - kalkulatorów,
  - lodówek,
  - elektronarzędzi,
  - drobnego sprzętu mechanicznego.
5. Nie umarza się gruntów.
6. Środki trwałe i wartości niematerialne i prawne umarza się i amortyzuje jednorazowo za okres całego roku.
7. Inwentaryzację gruntów budynków i budowli (obiektów inżynierii lądowej i wodnej) przeprowadza się zgodnie z „Zasadami przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji składników majątkowych” poprzez porównanie danych z ksiąg środka trwałego z dokumentami ewidencji geodezyjnej i weryfikacji realnej wartości tych składników.
8. Rzeczowe składniki majątku obrotowego wycenia się na dzień bilansowy według ich wartości wynikających z ewidencji.
9. Wartość zakupionych materiałów zalicza się w koszty na dzień ich zakupu. Na dzień bilansowy w drodze spisu z natury ustala się stan materiałów oraz dokonuje jego wyceny według cen zakupu oraz dokonuje się korekty kosztów o wartość tego stanu.

10. Nie dokonuje się odpisów aktualizujących należności z tytułu dochodów i wydatków budżetowych . Odpisy aktualizujące należności na rzecz funduszy tworzonych na podstawie ustaw obciążają fundusze .
11. Odsetki od należności i zobowiązań , w tym również tych , do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych , ujmuje się w księgach rachunkowych w wysokości odsetek należnych na koniec kwartału .

IV. Sposób prowadzenia ksiąg

1. Zasady ogólne

Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić w postaci zapisu każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym (art. 20 ust. 1 ustawy).

W księgach rachunkowych Starostwa Powiatowego ujmuje się wszystkie osiągnięte przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego , niezależnie od terminu ich zapłaty (art. 6 ust.1 ustawy) (zasada memoriału) .

W celu ustalenia nadwyżki lub niedoboru budżetu operacje gospodarcze dotyczące dochodów i wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego są ujmowane w księgach rachunkowych na odrębnych kontach księgowych w zakresie faktycznych (kasowo zrealizowanych) wpływów i wydatków dokonanych na bankowych rachunkach budżetu .

Dla zapewnienia współmierności przychodów i związanych z nimi kosztów , do aktywów lub pasywów danego okresu sprawozdawczego zaliczane będą koszty lub przychody dotyczące przyszłych okresów oraz przypadające na ten okres sprawozdawczy koszty , które jeszcze nie zostały poniesione .

Wartość poszczególnych składników aktywów i pasywów , przychodów i związanych z nimi kosztów , jak też zysków i strat nadzwyczajnych ustala się oddzielnie . Nie można kompensować ze sobą wartości różnych co do rodzaju aktywów i pasywów , przychodów i związanych z nimi kosztów oraz zysków i strat nadzwyczajnych .

2. Zasady ewidencji i rozliczania kosztów

W Starostwie Powiatowym w Nowym Tomysłu ponoszone koszty ujmuje się tylko na kontach zespołu 4 „Koszty według rodzajów i ich rozliczenie”.

3. Metody prowadzenia kont ksiąg pomocniczych dla poszczególnych grup rzeczowych składników aktywów obrotowych

- Ewidencję ilościowo – wartościową , w której dla każdego składnika ujmuje się obroty i stany w jednostkach naturalnych i pieniężnych , prowadzi się dla składników nie zaliczonych do środków trwałych o których mowa w punkcie III.4. niniejszej dokumentacji .
- Wartość zakupionych materiałów odnosi się bezpośrednio w koszty , na dzień bilansowy wartość stanu nie zużytych materiałów odnosi się na konto 310 korygując jednocześnie wartość kosztów .

4. Zakładowy Plan Kont

Zakładowy Plan Kont ustalający wykaz kont księgi głównej oraz przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń dla budżetu jednostki samorządu terytorialnego stanowi **załącznik nr 1**.

Zakładowy Plan Kont ustalający wykaz kont księgi głównej oraz przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń dla Starostwa Powiatowego w Nowym Tomysłu stanowi **załącznik nr 2** .

5. Zasady prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej (art. 17 ustawy o rachunkowości).

Konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej.

Konta ksiąg pomocniczych prowadzi się w szczególności dla:

- środków trwałych, w tym także dla środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych oraz dokonywanych od nich odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych. Do szczegółowej ewidencji środków trwałych służą:
  - księga ewidencji środków trwałych
  - spis inwentarza
  - tabele amortyzacyjne (umorzeniowe)
- rozrachunków z kontrahentami,
- rozrachunków z pracownikami, a w szczególności jako imienną ewidencję wynagrodzeń pracowników zapewniającą uzyskanie informacji z całego okresu zatrudnienia. Imienne karty wynagrodzeń powinny być prowadzone w sposób umożliwiający ustalenie podstawy do naliczeń zasiłków, emerytur, rent oraz podatków obciążających pracownika.
- operacji sprzedaży (kolejno numerowane własne faktury, ze szczegółowością niezbędną do celów podatkowych) – ewidencja sprzedaży,
- operacji zakupu – rejestr zakupu dla potrzeb rozliczenia podatku VAT,
- kosztów i istotnych dla jednostki składników aktywów,
- operacji gotówkowych w przypadku prowadzenia kasy.

6. Wykaz ksiąg rachunkowych oraz opis systemu przetwarzania danych

Księgi rachunkowe prowadzi się przy użyciu komputera.

Wykaz zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na komputerowych nośnikach danych z określeniem ich struktury, wzajemnych powiązań oraz ich funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych i w procesach przetwarzania danych oraz opis systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów, procedur wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych.

7. Wykaz wersji oprogramowania i data rozpoczęcia jego eksploatacji

Lp.	Wersja oprogramowania		Data rozpoczęcia eksploatacji
	Nazwa	Zakres	
1.	Qwant wersja 27.00	Program księgowy	01.01.1999
2.	Qwark wersja 28.10	Program płacowy	01.01.2001
3.	Bestia 2.02	Program do sprawozd.	01.01.2007
4.	Sputnik - Budżet PRO	Budżet, tworzenie nowego budżetu, edycja uchwał, raporty, zestawienia, klasyfikacja budżetowa	01.01.2001
	Bestia – System zarządzania budżetami jst		01.01.2007
5.	Sputnik – Środki trwałe	Zarządzanie środkami trwałymi	01.01.2005
6.	SOFTBANK S.A. – MultiCash	Elektroniczna Obsługa Rachunków Bankowych	12.06.2007

V. Ochrona danych

1. Dokumentację przyjętych zasad rachunkowości , księgi rachunkowe , dowody księgowe , dokumenty inwentaryzacyjne i sprawozdania finansowe , zwane dalej „zbiorami” , należy przechowywać w należyty sposób i chronić przed niedozwolonymi zmianami , nieupoważnionym rozpowszechnianiem , uszkodzeniem lub zniszczeniem .
2. Przy stosowaniu techniki komputerowej ochrona danych polega na :
  - stosowaniu nośników danych odpornych na zagrożenia ,
  - doborze stosownych środków ochrony zewnętrznej ,
  - systematycznym tworzeniu rezerwowych kopii zbiorów danych ,
  - zapewnieniu ochrony programów komputerowych i danych systemu informatycznego rachunkowości , poprzez stosowanie odpowiednich rozwiązań programowych i organizacyjnych , chroniących przed nieupoważnionym dostępem lub zniszczeniem .
3. Dowody księgowe i dokumenty inwentaryzacyjne przechowuje się w siedzibie Starostwa w oryginalnej postaci , w ustalonym porządku dostosowanym do sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych , w podziale na okresy sprawozdawcze , w sposób pozwalający na ich łatwe odszukanie . Roczne zbiory dowodów księgowych i dokumentów inwentaryzacyjnych oznacza się określeniem nazwy ich rodzaju oraz symbolem końcowych lat i końcowych numerów w zbiorze .
4. Udostępnianie osobie trzeciej zbiorów lub ich części :
  - do wglądu na terenie Starostwa – wymaga zgody Starosty lub osoby przez niego upoważnionej ,
  - poza siedzibą Starostwa – wymaga pisemnej zgody Starosty oraz pozostawienia w Starostwie potwierdzonego spisu przejętych dokumentów .

VI. Procedury rachunkowości funduszy pomocowych.

Dla funduszy pomocowych prowadzi się odrębne rejestry na każde zadanie. Sprawozdania odzwierciedlają wykonanie planu dochodów i wydatków budżetowych kasowo. Rachunkowość obejmuje etapy rozliczeń poprzedzających płatność, a w zakresie wydatków, także legalne zaangażowanie planowanych środków budżetowych przez dysponenta środków budżetowych.

Klasyfikacji wydatków strukturalnych dokonuje się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 14 czerwca 2006r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

Na każdy projekt finansowany przy współdziałaniu środków UE i innych Funduszy zakłada się odrębny rachunek bankowy.

Środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej oraz środki pochodzące ze źródeł zagranicznych nie podlegające zwrotowi inne niż z budżetu UE są środkami publicznymi w rozumieniu art. 3 ust. 3 ustawy o dochodach j.s.t. dochodami jednostek samorządu terytorialnego mogą być także środki pochodzące ze źródeł zagranicznych, niepodlegające zwrotowi, i środki pochodzące z Unii Europejskiej.

Do środków publicznych pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz nie podlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego porozumienia o Wolnym Handlu (EFT), w świetle przepisów art.5 ust.1 pkt.2 i ust.3 u.f.p. zalicza się:

- 1) środki przeznaczone na realizację programów - przedakcesyjnych;
- 2) środki pochodzące z funduszy strukturalnych (Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego – EFRR, Europejskiego Funduszu Społecznego – EFS), Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Rybołówstwa;

3) środki Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej „Sekcja Gwarancji”, Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji i Europejskiego Funduszu Rolniczego Rozwoju Obszarów Wiejskich;

4) niepodlegające zwrotowi środki z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFT);

- Norweskiego Mechanizmu Finansowego,
- Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego,
- Szwajcarskiego Mechanizmu Finansowego;

5) inne środki.

Zgodnie z przepisami działu V u. o. f. p. środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, w tym środki na finansowanie programów i projektów realizowanych z udziałem środków funduszy pomocowych w obowiązującej praktyce finansowej, zostają co do zasady zaliczane do dochodów budżetu państwa (art.200 ust.4). Przekazane zostaną do budżetu j. s. t. jako wydatki budżetu państwa przekazywane w formie dotacji rozwojowej.

Jednostki samorządu terytorialnego mogą uzyskiwać niepodlegające zwrotowi środki pochodzące ze źródeł zagranicznych także z pominięciem budżetu państwa.

Zgodnie z art. 201 u. o. f. p. j. s. t. może uzyskiwać dochody z bezzwrotnych środków zagranicznych innych niż pochodzące z budżetu Unii, tj. ze środków, o których mowa w art. 5 ust.1 pkt.3 u. o. f. p. a także ze środków pochodzących z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, określonej w art. 5 ust.3a u. o. f. p.. Środki te będą stanowiły dochody j. s. t., jeżeli zostały otrzymane bezpośrednio od dawcy środków i o ile możliwość ich otrzymania nie wynika z umowy międzynarodowej albo z porozumienia między organem administracji rządowej a dawcą środków.

W strukturze dochodów j. s. t. przeznaczonych na finansowanie projektów i programów z udziałem środków UE występują dwa rodzaje źródeł finansowania: środki unijne pozyskane za pośrednictwem budżetu państwa oraz środki pozyskane bezpośrednio, wprost ze źródeł zagranicznych z pominięciem budżetu państwa. Oba rodzaje środków są przeznaczone na cele określone w umowie międzynarodowej, przepisach odrębnych lub deklaracji dawcy i mogą być wykorzystane na finansowanie wydatków związanych z realizacją programów.

Struktura dochodów ujętych w budżetach j. s. t. musi uwzględniać podział dochodów wynikający z ww. przepisów i mieścić się w odpowiadających im podziałkach klasyfikacji budżetowej. Zasady budowy klasyfikacji budżetowej pozwalają na wyróżnienie w paragrafach dochodów źródeł ich pochodzenia poprzez użycie odpowiedniego symbolu dla ostatniej (czwartej) cyfry. Zgodnie z obowiązującą klasyfikacją budżetową – rozporządzenie Ministra finansów z dnia 14 czerwca 2006r w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów i wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 107, poz. 726 z późn. zm.) dla dotacji rozwojowej właściwe jest użycie paragrafu dochodów 200 „Dotacje rozwojowe oraz środki na finansowanie Wspólnej Polityki Rolnej” i 620 „Dotacje rozwojowe”, odpowiednio dochody bieżące i majątkowe. Dla niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA środków w klasyfikacji budżetowej stosuje się paragraf 854 „Środki pochodzące z Norweskiego Mechanizmu Finansowego, Mechanizmu Finansowego EOG oraz Szwajcarskiego Mechanizmu Finansowego przeznaczone na finansowanie zadań realizowanych przez jednostki sektora finansów publicznych”. Po przyjęciu właściwego paragrafu dochodów i środków należy dodać czwartą cyfrę wskazującą źródło ich pochodzenia. I tak;

- cyfrę 8 – dla oznaczenia środków przeznaczonych na finansowanie programów- i projektów ze środków funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności oraz funduszy unijnych finansujących wspólną Politykę Rolną.;

- cyfrę 5 – dla oznaczenia niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, czyli środków ustanowionych Mechanizmów Finansowych.

Zastosowanie paragrafów dotacji rozwojowej jest właściwe w odniesieniu do programów operacyjnych ustanowionych dla nowej 7 letniej perspektywy UE tj. lata 2007-2013. W odniesieniu ośrodków otrzymywanych w roku 2008 na realizację programów NPR (perspektywy finansowe na lata 2000-2006), zgodnie z zasadą n + 2 będą miały zastosowanie dotychczas stosowane paragrafy (w związku z długim okresem realizacji inwestycji, dotyczyć to będzie najczęściej środków związanych z refundacją tych wydatków, klasyfikowanych w paragrafie 629).

Zgodnie z zasadą określoną w art. 208 ust.1 u. o. f. p. wydatki związane z realizacją programów finansowanych ze środków pochodzących z funduszy strukturalnych, Funduszu SPOJNOŚCI I Europejskiego Funduszu Rybołówstwa oraz z niepodlegających zwrotowi środków są dokonywane zgodnie z procedurami określonymi w umowie międzynarodowej lub innymi procedurami obowiązującymi przy ich wykorzystaniu.

We wskazanym przepisie została określona zasada, zgodnie z którą do środków, o jakich mowa art. 5 ust. 1 pkt.3 oraz ust.3 pkt.2, 3a i 4 u.o.f.p., stosuje się odrębne zasady wydatkowania, inne niż ustawodawca przewiduje w odniesieniu do środków krajowych. Ustalenie to, jak wskazano stanowi wyjątek od zasady materialnej, zwanej także zasadą niefunduszowania.

Zasady dokonywania wydatków związanych z realizacją programów operacyjnych określa w drodze rozporządzenia Minister Rozwoju Regionalnego obowiązuje Rozporządzenie z dnia 7 września 2007r. w sprawie wydatków związanych z realizacją programów operacyjnych (Dz. U. Nr 175, poz. 1232). Wytyczne mają dwojaką formę: wytycznych horyzontalnych wspólnych dla wszystkich programów operacyjnych oraz wytycznych konkretnych dla poszczególnych programów operacyjnych.

Wydane wytyczne dotyczą kryteriów wyboru projektu, kwalifikowalności wydatków, monitorowania i kontroli realizacji programów w operacyjnych.

Środki na realizację projektów i programów są rozliczane według procedur określonych w rozporządzeniach prawa wspólnotowego, a także w umowach międzynarodowych (memorandach) oraz w krajowych aktach prawnych.

Rozliczenie środków musi nastąpić zgodnie z umową o dofinansowanie projektu.

Wykorzystanie dotacji rozwojowej na dofinansowanie projektów, jak określono w § 8 ust.1 rozporządzenia w sprawie wydatków związanych z realizacją programów operacyjnych, dokonuje się poprzez:

- 1) refundując części wydatków kwalifikowanych poniesionych wcześniej przez beneficjenta;
- 2) przekazanie beneficjentowi całości dofinansowania formie zaliczki w jednej lub kilku transzach;
- 3) przekazanie beneficjentowi części przyznanego dofinansowania w formie zaliczki w jednej lub kilku transzach, przy czym pozostała kwota dofinansowania stanowi refundację części wydatków kwalifikowanych, poniesionych wcześniej przez beneficjenta.

W rozliczaniu dotacji rozwojowej przekazanej w formie zaliczki rozliczenie poszczególnych transz następuje na etapie oceny wniosków o dalsze transze.

W przypadku dofinansowania w formie refundacji kwotę refundacji wylicza się w oparciu o poziom dofinansowania określony w umowie o dofinansowanie oraz wielkość wydatków poniesionych przez beneficjenta. W przypadku przekazania beneficjentowi dofinansowania całości lub części dofinansowania w formie zaliczki w jednej lub kilku transzach, rozliczenie transzy polega na wykazaniu przez beneficjenta we wnioskach o płatność wydatków kwalifikowanych oraz poświadczenia tych wydatków przez właściwą instytucję.

Zgodnie z zasadą ogólną, określoną w art. 210 ust.1 u. o. f. p. dotacje przekazane na finansowanie projektów realizowanych w ramach programów podlegają rozliczeniu nie później niż w terminie 30 dni od zakończenia realizacji projektu. Ust. 2 tego artykułu nakazuje rozliczyć dotacje na finansowanie programów operacyjnych w terminie określonym w umowie z dysponentem tych środków, nie później jednak niż w terminie 90 dni od dnia zakończenia programu.

Dowody księgowe potwierdzające zakup usług, dostaw i robót

<ol style="list-style-type: none"> 1. Faktura VAT 2. Faktura korygująca 3. Nota korygując 4. Nota księgowa 5. Rachunek 6. Rachunek z wykonania umowy	1 egzemplarz oznaczony jak „ORYGINAŁ”
---	---------------------------------------

Zlecenia lub umowy o dzieło	
Etap 1 W obiegu dokumentów zakupu	Działy przyjmujące korespondencję; Sekretariat Starostwa Powiatowego, Wydział Organizacyjno – Gospodarczy. Pracownik dokonujący bezpośrednio zakupu – upoważniony do odbioru faktur i faktur korygujących. Termin przekazania – następnego dnia po otrzymaniu dowodów i wpisaniu do rejestru korespondencji należy przekazać do Wydziału merytorycznego, którego zakresu dowód dotyczy.
Etap 2 W obiegu dokumentów zakupu	Kierownik Wydziału merytorycznego Starostwa Powiatowego, którego dotyczy zakres wynikający z dowodu – sprawdza pod względem merytorycznym informacje zawarte w dowodzie, w tym również sprawdza zgodność z zawartą umową, zleceniem, zamówieniem. Na dowód przeprowadzonej kontroli wpisuje datę, składa podpis i opieczętowuje. W przypadku zakupu środków trwałych, wyposażenia Wydział merytoryczny przekazuje do Wydziału Organizacyjno – Gospodarczego gdzie wpisuje się zakup do księgi inwentarzowej ze wskazaniem miejsca użytkowania, nadaje numer inwentarzowy, podaje imię i nazwisko osoby odpowiedzialnej za przyjęty składnik majątku, sporządza dokument OT i przekazuje do Wydziału Finansów. W przypadku dokumentów zakupu dotyczących realizacji” Projektu A” finansowanego dotacją z MRR kontroli merytorycznej dokonuje koordynator tego projektu. W przypadku dokumentów zakupu dotyczących realizacji „Projektu B” finansowanych dotacją z PARP kontroli merytorycznej dokonuje koordynator tego projektu. Termin przekazania – następnego dnia po otrzymaniu dokument przekazywany jest do Wydziału Finansów.

Koszty kwalifikowalne i niekwalifikowalne . Kwalifikowalność oznacz możliwość rozliczenia wydatku ze środków unijnych jako wydatku poprawnie dokonanego. Zasady kwalifikowalności wydatków są ściśle określone w przepisach prawa wspólnotowego i krajowego.

Szczegółowe wytyczne są opracowane przez Ministra Rozwoju Regionalnego 22 listopada 2007r. Umowy określają - szczegóły.

Do wniosku o płatność załącza się poświadczona za zgodność z oryginałem przez osoby upoważnione kopie dokumentów potwierdzających poniesione przez beneficjenta wydatki.

Dofinansowanie obejmuje wydatki faktycznie poniesione w znaczeniu kasowym, tj. jako rozchód środków pieniężnych z kasy lub rachunku bankowego beneficjenta. Dowodem poniesienia wydatku jest zapłacona faktura lub inny dokument księgowy o równoważnej wartości dowodowej.

Wymóg dokumentowania poniesionego wydatku nie tylko fakturą ale także dowodem jej opłacenia (dowód zapłaty) stanowi wyraz potwierdzenia zasady kasowości tych wydatków.

Przepis art. 211 u. o. f. p. przewiduje katalog sankcji stosowanych w przypadku, gdy środki są wykorzystane nie zgodnie z przeznaczeniem, wykorzystane z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 208 u. o. f. p. Sankcje te są w zasadzie analogiczne do sankcji przewidzianych w art. 145 i 146 u. o. f. p. odnoszących się do dotacji pobranych z budżetu państwa. Zwrot w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji wydanej przez instytucję zarządzającą o ile umowa nie stanowi inaczej. Odsetki jak dla zaległości podatkowych.

Beneficjent, który wykorzystał środki niezgodnie z przeznaczeniem, w wyniku czego nie zrealizował pełnego zakresu rzeczowego projektu, ustawodawca pozbawia dodatkowo prawa otrzymania środków przez okres 3 lat.

Sytuacja ta stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych, w świetle art. 13 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2004r. (Dz. U. z 2005r. Nr 14 poz. 114 z późn. zm.).

Możliwość absorpcji środków unijnych przez j.s.t. zapewniają cztery rodzaje instrumentów prawno finansowych a mianowicie:

- 1) Dotacje rozwojowe,
- 2) Pożyczki i kredyty z FRIK,
- 3) Poręczenia udzielane przez FPU,
- 4) Odstąpienie od dopuszczalności limitów zadłużenia przewidzianych przez art. 169 i 170 u. o. f. p. w odniesieniu do zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych na finansowanie wydatków podlegających refundacji z przewidzianych do współfinansowania zadań z budżetu UE.

Ewidencja księgową zgodnie z jednolitymi zasadami ustalonymi w ustawie o rachunkowości z dnia 29 września 1994r. ze zmianami, jednakże z uwzględnieniem szczególnych zasad określonych dla tych jednostek w ustawie z dnia 30 czerwca 2005r. o finansach publicznych oraz w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006r. i innymi przepisami prawa, przyjętą polityką rachunkowości. Zakładowy plan kont, wyodrębniona ewidencja księgową, odrębne rejestry księgowo.

Wyodrębnienie kont na poziomie syntetycznym i analitycznym. Wyodrębnienie dla wszystkich zespołów kont, na których dokonuje się ewidencji operacji związanych z projektem.

Ewidencję księgową prowadzi się odrębnie dla każdego Projektu „A” i „B” itp.

Wszystkie wydatki i koszty kwalifikowane projektu powinny być rzetelne i wiarygodnie odzwierciedlone w systemie finansowo – księgowym. Obowiązujący program księgowy w Starostwie Powiatowym Qwant.

Ustawa dopuszcza możliwość otwarcia rachunku przez jednostkę samorządu terytorialnego, która otrzyma z budżetu państwa środki, odrębnego rachunku bankowego do obsługi finansowej realizowanego projektu w banku prowadzącym obsługę budżetu jednostki.

Stosownie do art. 191 ust.1a ustawy o finansach publicznych środki nie wygasają z upływem roku budżetowego wydatki budżetowe jednostki samorządu terytorialnego przeznaczone na programy i projekty realizowane przy udziale, o których mowa w art. 5 ust.3 pkt 2-4.

Wprowadza się w planie kont właściwym dla ewidencji zaszczości budżetu następujące konta:

- 137 Rachunki środków funduszy pomocowych,
- 227 Rozliczenie dochodów ze środków funduszy pomocowych,
- 228 Rozliczenie wydatków ze środków funduszy pomocowych,
- 907 Dochody funduszy pomocowych,
- 908 Wydatki funduszy pomocowych
- 997 Fundusze pomocowe

Konto 137 działa analogicznie jak konto 133 Rachunek budżetu,

Konto 227 działa analogicznie jak konto 222 Rozliczenie dochodów budżetowych

Konto 228 działa analogicznie jak konto 223 Rozliczenie wydatków budżetowych

Konto 907 działa analogicznie jak konto 901 Dochody budżetu,

Konto 908 działa analogicznie jak konto 902 Wydatki budżetu,

Konto 967 łączy w sobie funkcje konta 961 Niedobór lub nadwyżka budżetu i konto 904 nie wygasające wydatki jednocześnie.

Zgodnie z wymogami Unii Europejskiej konta te są wyodrębnione od kont przeznaczonych do ewidencji wykonania budżetu Powiatu.

Niemniej jednak można by było też uznać środki pomocowe za dochody i wydatki budżetu.

Przyjmując wyżej wymienione konta do ewidencji wykorzystania funduszy pomocowych uznajemy;

- wpływ środków pomocowych stanowi dochód publiczny,
- wykorzystanie środków pomocowych na finansowanie programu pomocowego stanowi wydatek publiczny,
- między dochodami a wydatkami zachodzi równowaga w okresie trwania projektu, gdyż środki pomocowe mogą być wykorzystane tylko na cele na które zostały przeznaczone,
- dochody które nie zostały wydatkowane w danym roku budżetowym, są wydatkowane w następnym roku, a równowaga w budżecie jest zachowana poprzez instytucje nie wygasających wydatków,
- środki krajowe z których zaliczkowo finansowano wydatki programu, są refundowane w momencie uzyskania dochodów,
- wykonanie dochodów i wydatków budżetu jest powiązane ewidencją efektów (koszty, nakłady inwestycyjne) poprzez system kont naliczeń.

Dokumentacja podlega archiwizacji zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie.

**Zakładowy Plan Kont
dla budżetu Powiatu Nowotomyskiego**

Wykaz kont księgi głównej

A. Konta bilansowe

- 133 – Rachunek budżetu
- 134 – Kredyty bankowe
- 137 – Rachunki środków funduszy pomocowych
- 138 – Rachunki środków na prefinansowanie
- 139 – Inne rachunki bankowe
- 140 – Inne środki pieniężne
- 222 – Rozliczenie dochodów budżetowych
- 223 – Rozliczenie wydatków budżetowych
- 224 – Rozrachunki budżetu
- 225 – Rozliczenie niewygasających wydatków
- 227 – Rozliczenie dochodów ze środków funduszy pomocowych
- 228 – Rozliczenie wydatków ze środków funduszy pomocowych
- 240 – Pozostałe rozrachunki
- 250 – Należności finansowe
- 257 - Należności z tytułu prefinansowania
- 260 – Zobowiązania finansowe
- 268 – Zobowiązania z tytułu prefinansowania
- 290 – Odpisy aktualizujące należności**
- 901 – Dochody budżetu
- 902 – Wydatki budżetu
- 903 – Niewykonane wydatki
- 904 – Niewygasające wydatki
- 907 – Dochody z funduszy pomocowych
- 908 – Wydatki z funduszy pomocowych
- 909 – Rozliczenia międzyokresowe
- 960 – Skumulowana nadwyżka lub niedobór na zasobach budżetu
- 961 – Niedobór lub nadwyżka budżetu
- 962 – Wynik na pozostałych operacjach
- 967 – Fundusze pomocowe
- 968 – Prywatyzacja

B. Konta pozabilansowe

- 991 – Planowane dochody budżetu
- 992 – Planowane wydatki budżetu
- 993 – Rozliczenia z innymi budżetami

Opis kont

Konto 133 – Rachunek budżetu

Konto 133 służy do ewidencji operacji pieniężnych dokonywanych na bankowych rachunkach budżetu.

Zapisy na koncie 133 dokonywane są wyłącznie na podstawie dowodów bankowych i muszą być zgodne z zapisami w księgowości banku. W razie stwierdzenia błędu w dowodzie bankowym, księguje się sumy zgodne z wyciągiem, natomiast różnicę wynikającą z błędu odnosi się na konto 240, jako „sumy do wyjaśnienia”. Różnicę tę wyksięguje się na podstawie dokumentu bankowego zawierającego sprostowanie błędu.

Na stronie Wn konta 133 ujmuje się wpływy środków pieniężnych na rachunek budżetu, w tym również spłaty dotyczące kredytu udzielonego przez bank na rachunku budżetu oraz wpływy kredytów przelanych przez bank na rachunek budżetu, w korespondencji z kontem 134.

Na stronie Ma konta 133 ujmuje się wypłaty z rachunku budżetu, w tym również wypłaty dokonane w ramach kredytu udzielonego przez bank na rachunku budżetu (saldo kredytowe konta 133) oraz wypłaty z tytułu spłaty kredytu przelanego przez bank na rachunek budżetu, w korespondencji z kontem 134.

Na koncie 133 ujmuje się również lokaty dokonywane ze środków na rachunku budżetu oraz środki na niewygasające wydatki.

Konto 133 może wykazywać saldo Wn lub saldo Ma.

Saldo Wn konta 133 oznacza stan środków pieniężnych na rachunku budżetu, a saldo Ma konta 133 – kwotę wykorzystanego kredytu bankowego udzielonego przez bank na rachunku budżetu.

Typowe zapisy na koncie 133

Wn	Ma	Opis
133	133 subkonto	Przeniesienie niewykorzystanych środków na niewygasające wydatki na rachunek budżetu
133 subkonto	133	Wyodrębnienie środków na niewygasające wydatki na wyodrębnionym subkoncie podstawowego rachunku jednostki samorządu terytorialnego
133	134	Wpływ środków z tytułu udzielonego przez bank kredytu
133	139	Wpłata wydzielonych środków pieniężnych
133	140	Wpływ środków pieniężnych w drodze
133	222	Wpływ dochodów budżetu
133	223	Zwrot od jednostek niewykorzystanych środków na wydatki budżetowe
133	224	Wpływ dochodów budżetowych z urzędu skarbowego
133	224	Wpływ dochodów pobranych na rzecz budżetu państwa
133	240	Sumy do wyjaśnienia – sprostowania błędów bankowych
133	250	Wpływ z tytułu spłaty pożyczki udzielonej innym podmiotom wraz z odsetkami
133	260	Wyemitowanie papierów wartościowych
133	260	Wpływ z tytułu zaciągniętej pożyczki
133	901	Wpływ dotacji i subwencji
133	901	Własne dochody budżetu
133	909	Wpływ dotacji i subwencji na wydatki przyszłego roku
133	962	Oprocentowanie środków na rachunku bankowym
133	968	Przychody z tytułu prywatyzacji
134	133	Spłata rat i odsetek od udzielonego przez bank kredytu
139	133	Wydzielenie środków pieniężnych
140	133	Środki pieniężne w drodze

223	133	Przelew środków na wydatki budżetowe podległym jednostkom
223	133 subkonto	Przelew środków z wyodrębnionego subkonta na rachunek jednostki realizującej zadanie ze środków niewygasających wydatków
224	133	Zwrot nadpłaty dochodów budżetowych do urzędu skarbowego
224	133	Przelew do Urzędu Wojewódzkiego z tytułu dochodów pobranych przez samorządowe jednostki budżetowe przy realizacji zadań zleconych
240	133	Sumy do wyjaśnienia – sprostowania błędów bankowych
250	133	Udzielenie pożyczki innym podmiotom
260	133	Splata zobowiązań finansowych z tytułu wyemitowanych papierów wartościowych
260	133	Splata zobowiązań finansowych z tytułu zaciągniętych pożyczek
902	133	Wydatki własne pokrywane bezpośrednio z budżetu
968	133	Rozchody pokryte środkami z prywatyzacji

Konto 134 – Kredyty bankowe

Konto 134 służy do ewidencji kredytów bankowych zaciągniętych na finansowanie budżetu .

Na stronie Wn konta 134 ujmuje się spłatę lub umorzenie kredytu .

Na stronie Ma konta 134 ujmuje się kredyt bankowy na finansowanie budżetu oraz odsetki od kredytu bankowego .

Konto 134 może wykazywać saldo Ma oznaczające stan kredytu przeznaczzonego na finansowanie budżetu .

Typowe zapisy na koncie 134

Wn	Ma	Opis
134	133	Splata rat i odsetek od udzielonego przez bank kredytu
133	134	Wpływ środków z tytułu udzielonego przez bank kredytu
962	134	Odsetki od kredytu

Konto 137 – Rachunki środków funduszy pomocowych

Konto 137 służy do ewidencji środków pieniężnych otrzymanych w ramach realizacji zadań z funduszy pomocowych , w zakresie których umowa lub przepis określają konieczność wydzielenia środków pomocowych na odrębnym rachunku bankowym .

Na stronie Wn konta 137 ujmuje się wpływy środków , a na stronie Ma wypłaty środków .

Ewidencja szczegółowa do konta 137 powinna umożliwić ustalenie stanu środków każdego wyodrębnionego funduszu pomocowego , z ewentualnym dalszym podziałem wpływów i wydatków oraz stanów środków według zasad wynikających dla danego funduszu pomocowego .

Konto 137 może wykazywać saldo Wn , które oznacza stan środków pochodzących z funduszy pomocowych na rachunkach bankowych .

Typowe zapisy na koncie 137

Wn	Ma	Opis
137	140	Wpływ środków pieniężnych w drodze
137 dochody	227	Przelew dochodów na rachunek środków funduszy pomocowych przez jednostki , które te dochody zrealizowały
137	240	Sumy do wyjaśnienia – sprostowania błędów bankowych
137	907	Wpłata środków funduszy pomocowych
140	137	Środki pieniężne w drodze
228	137 wydatki	Przekazanie środków do jednostek realizujących zadania finansowane ze środków pomocowych

240	137	Sumy do wyjaśnienia – sprostowania błędów bankowych
-----	-----	---

Konto 139 – Inne rachunki bankowe

Konto 139 służy do ewidencji operacji dotyczących wydzielonych zgodnie z odrębnymi przepisami środków pieniężnych innych niż środki budżetu i środki pochodzące z funduszy pomocowych .

Na stronie Wn konta 139 ujmuje się wpływ wydzielonych środków pieniężnych .

Na stronie Ma konta 139 ujmuje się wypłaty środków pieniężnych dokonane z wydzielonych rachunków bankowych .

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 139 powinna zapewnić podział wydzielonych środków na ich rodzaje .

Konto 139 może wykazywać saldo Wn , które oznacza stan środków pieniężnych znajdujących się na innych rachunkach bankowych .

Typowe zapisy na koncie 139

Wn	Ma	Opis
139	133	Wydzielenie środków pieniężnych
139	140	Wpływ środków pieniężnych w drodze
139	240	Sumy do wyjaśnienia – sprostowania błędów bankowych
139	962	Oprocentowanie środków na rachunku bankowym
133	139	Wypłata wydzielonych środków pieniężnych
140	139	Środki pieniężne w drodze
240	139	Sumy do wyjaśnienia – sprostowania błędów bankowych

Konto 140 – Inne środki pieniężne

Konto 140 służy do ewidencji środków pieniężnych w drodze , w tym :

środków otrzymanych z innych budżetów w przypadku , gdy środki te zostały przekazane w poprzednim okresie sprawozdawczym i są objęte wyciągiem bankowym z datą następnego okresu sprawozdawczego ,

przelewów dochodów budżetowych zrealizowanych przez bank płatnika w okresie sprawozdawczym i objętych wyciągami bankowymi z rachunku bieżącego budżetu w następnym okresie sprawozdawczym .

Środki pieniężne w drodze mogą być ewidencjonowane tylko na przełomie okresów sprawozdawczych .

Na stronie Wn konta 140 ujmuje się kwoty środków pieniężnych w drodze , a na stronie Ma – wpływ środków pieniężnych w drodze na rachunek budżetu .

Saldo Wn konta 140 oznacza stan środków pieniężnych w drodze .

Typowe zapisy na koncie 140

Wn	Ma	Opis
140	133	Środki pieniężne w drodze
140	137	Środki pieniężne w drodze
140	139	Środki pieniężne w drodze
133	140	Wpływ środków pieniężnych w drodze
137	140	Wpływ środków pieniężnych w drodze
139	140	Wpływ środków pieniężnych w drodze

Konto 222 – Rozliczenie dochodów budżetowych

Konto 222 służy do ewidencji rozliczeń z jednostkami budżetowymi z tytułu zrealizowanych przez te jednostki dochodów budżetowych .

Na stronie Wn konta 222 ujmuje się dochody budżetowe zrealizowane przez jednostki budżetowe w wysokości wynikającej z okresowych sprawozdań jednostek budżetowych , w korespondencji z kontem 901 .

Na stronie Ma konta 222 ujmuje się przelewy dochodów budżetowych na rachunek budżetu , dokonane przez jednostki budżetowe , w korespondencji z kontem 133 .

Ewidencję szczegółową do konta 222 prowadzi się w sposób umożliwiający ustalenie stanu rozliczeń z poszczególnymi jednostkami budżetowymi z tytułu zrealizowanych przez nie dochodów budżetowych .

Konto 222 może wykazywać dwa salda .

Saldo Wn konta 222 oznacza stan dochodów budżetowych zrealizowanych przez jednostki budżetowe i objętych okresowymi sprawozdaniami , lecz nieprzekazanych na rachunek budżetu .

Saldo Ma konta 222 oznacza stan dochodów budżetowych przekazanych przez jednostki budżetowe na rachunek budżetu , lecz nieobjętych okresowymi sprawozdaniami .

Typowe zapisy na koncie 222

Wn	Ma	Opis
222	901	Dochody budżetowe zrealizowane przez jednostki budżetowe w wysokości wynikającej z okresowych sprawozdań tych jednostek
133	222	Wpływ dochodów budżetu

Konto 223 – Rozliczenie wydatków budżetowych

Konto 223 służy do ewidencji rozliczeń z jednostkami budżetowymi z tytułu dokonanych przez te jednostki wydatków budżetowych .

Na stronie Wn konta 223 ujmuje się środki przelane z rachunku budżetu na pokrycie wydatków jednostek budżetowych , w korespondencji z kontem 133 .

Na stronie Ma konta 223 ujmuje się wydatki dokonane przez jednostki budżetowe w wysokości wynikającej z okresowych sprawozdań tych jednostek , w korespondencji z kontem 902 .

Ewidencję szczegółową do konta 223 prowadzi się w sposób umożliwiający ustalenie stanu rozliczeń z poszczególnymi jednostkami budżetowymi z tytułu przelanych na ich rachunki środków budżetowych przeznaczonych na pokrycie realizowanych przez nie wydatków budżetowych .

Saldo Wn konta 223 oznacza stan przelanych środków na rachunki bieżące jednostek budżetowych , lecz niewykorzystanych na pokrycie wydatków budżetowych .

Typowe zapisy na koncie 223

Wn	Ma	Opis
223	133	Przelew środków na wydatki budżetowe podległym jednostkom
223	133 subkonto	Przelew środków z wyodrębnionego subkonta na rachunek jednostki realizującej zadanie ze środków niewygasających wydatków
133	223	Zwrot od jednostek niewykorzystanych środków na wydatki budżetowe
902	223	Wydatki dokonane przez jednostki budżetowe w wysokości wynikających ze sprawozdań tych jednostek
904	223	Poniesione wydatki na podstawie sprawozdań jednostek (Rb 28 NW)

Konto 224 – Rozrachunki budżetu

Konto 224 służy do ewidencji rozrachunków z innymi budżetami , a w szczególności :
rozrachunków z tytułu udziałów w dochodach innych budżetów ,
rozrachunków z tytułu dotacji i subwencji ,
rozrachunków z tytułu dochodów pobranych na rzecz budżetu państwa .
ewidencja szczegółowa do konta 224 powinna umożliwić ustalenie stanu należności i zobowiązań według poszczególnych tytułów oraz poszczególnych budżetów .
Konto 224 może wykazywać dwa salda .
Saldo Wn konta 224 oznacza stan należności , a saldo Ma konta 224 – stan zobowiązań z tytułu pozostałych rozrachunków .

Typowe zapisy na koncie 224

Wn	Ma	Opis
224	133	Zwrot nadpłaty dochodów budżetowych do urzędu skarbowego
224	133	Przelew do Urzędu Wojewódzkiego z tytułu dochodów pobranych przez samorządowe jednostki budżetowe przy realizacji zadań zleconych
224	901	Dochody budżetu z tytułu rozrachunków z innymi budżetami za dany rok budżetowy
133	224	Wpływ dochodów budżetowych z urzędu skarbowego
133	224	Wpływ dochodów pobranych na rzecz budżetu państwa
902	224	Wydatki z tytułu rozrachunków z innymi budżetami

Konto 227 – Rozliczenie dochodów ze środków funduszy pomocowych

Konto 227 służy do ewidencji rozliczeń z jednostkami z tytułu zrealizowanych dochodów dotyczących funduszy pomocowych .
Na stronie Wn konta 227 ujmuje się dochody zrealizowane przez jednostkę w wysokości wynikającej z okresowych sprawozdań jednostek , w korespondencji z kontem 907 .
Na stronie Ma konta 227 ujmuje się przelewy dochodów na rachunek środków funduszy pomocowych, dokonane przez jednostki , które zrealizowały dochody , w korespondencji z kontem 137 .
Ewidencję szczegółową do konta 227 prowadzi się w sposób umożliwiający ustalenie stanu rozliczeń poszczególnymi jednostkami z tytułu zrealizowanych przez nie dochodów .
Konto 227 może wykazywać dwa salda .
Saldo Wn konta 227 oznacza stan odchodów zrealizowanych przez jednostki i objętych okresowymi sprawozdaniami , lecz nieprzekazanych na rachunek środków funduszy pomocowych .
Saldo Ma konta 227 oznacza stan dochodów przekazanych przez jednostki na rachunek środków funduszy pomocowych , lecz nieobjętych okresowymi sprawozdaniami .

Typowe zapisy na koncie 227

Wn	Ma	Opis
227	907	Zrealizowane dochody funduszy pomocowych na podstawie sprawozdań
137 dochody	227	Przelew dochodów na rachunek środków funduszy pomocowych przez jednostki , które te dochody zrealizowały

Konto 228 – Rozliczenie wydatków ze środków funduszy pomocowych

Konto 228 służy do ewidencji rozliczeń z jednostkami z tytułu dokonywanych przez te jednostki wydatków ze środków funduszy pomocowych .

Na stronie Wn konta 228 ujmuje się środki przelane z rachunków środków funduszy pomocowych na pokrycie wydatków jednostek w korespondencji z kontem 137 .

Na stronie Ma konta 228 ujmuje się wydatki dokonane przez jednostki w wysokości wynikającej z okresowych sprawozdań tych jednostek , w korespondencji z kontem 908 .

Ewidencję szczegółową do konta 228 prowadzi się w sposób umożliwiający ustalenie stanu rozliczeń z poszczególnymi jednostkami z tytułu przelanych na rachunki środków przeznaczonych na pokrycie realizowanych przez nie wydatków ze środków funduszy pomocowych .

Saldo Wn konta 228 oznacza stan przelanych środków funduszy pomocowych na rachunki jednostek , lecz jeszcze niewykorzystanych na pokrycie wydatków .

Typowe zapisy na koncie 228

Wn	Ma	Opis
228	137 wydatki	Przekazanie środków do jednostek realizujących zadania finansowane ze środków pomocowych
908	228	Wydatki dokonane przez jednostki z funduszy pomocowych na podstawie sprawozdań

Konto 240 – Pozostałe rozrachunki

Konto 240 służy do ewidencji innych rozrachunków związanych z realizacją budżetu , z wyjątkiem rozrachunków i rozliczeń ujmowanych na kontach 222 , 223 , 224 , 227 , 228 , 250 , 260 .

Ewidencja szczegółowa do konta 240 powinna umożliwić ustalenie stanu rozrachunków według poszczególnych tytułów oraz według kontrahentów .

Konto 240 może wykazywać dwa salda .

Saldo Wn konta 240 oznacza stan należności , a saldo Ma konta 240 stan zobowiązań z tytułu pozostałych rozrachunków .

Typowe zapisy na koncie 240

Wn	Ma	Opis
240	133	Sumy do wyjaśnienia – sprostowania błędów bankowych
240	137	Sumy do wyjaśnienia – sprostowania błędów bankowych
240	139	Sumy do wyjaśnienia – sprostowania błędów bankowych
133	240	Sumy do wyjaśnienia – sprostowania błędów bankowych
137	240	Sumy do wyjaśnienia – sprostowania błędów bankowych
139	240	Sumy do wyjaśnienia – sprostowania błędów bankowych

Konto 250 – Należności finansowe

Konto 250 służy do ewidencji należności zaliczanych do należności finansowych , a w szczególności z tytułu udzielonych pożyczek .

Na stronie Wn konta 250 ujmuje się powstanie i zwiększenie należności finansowych , a na stronie Ma – ich zmniejszenie .

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 250 powinna zapewnić możliwość ustalenia stanu należności z poszczególnymi kontrahentami według tytułów należności .

Konto 250 może wykazywać dwa salda .

Saldo Wn oznacza stan należności finansowych , a saldo Ma stan nadpłat z tytułu należności finansowych .

Typowe zapisy na koncie 250

Wn	Ma	Opis
250	133	Udzielenie pożyczki innym podmiotom
250	962	Odsetki od udzielonych pożyczek
133	250	Wpływ z tytułu spłaty pożyczki udzielonej innym podmiotom wraz z odsetkami

Konto 260 – Zobowiązania finansowe

Konto 260 służy do ewidencji zobowiązań finansowych , z wyjątkiem kredytów bankowych , a w szczególności z tytułu zaciągniętych pożyczek i wyemitowanych instrumentów finansowych . Na stronie Wn konta 260 ujmuje się wartość spłaconych zobowiązań finansowych , a na stronie Ma ujmuje się wartość zaciągniętych zobowiązań finansowych .

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 260 powinna zapewnić możliwość ustalenia stanu zobowiązań z poszczególnymi kontrahentami według tytułów zobowiązań .

Konto 260 może wykazywać dwa salda .

Saldo Wn oznacza stan nadpłaconych zobowiązań finansowych , a saldo Ma stan zaciągniętych zobowiązań finansowych .

Typowe zapisy na koncie 260

Wn	Ma	Opis
260	133	Spłata zobowiązań finansowych z tytułu wyemitowanych papierów wartościowych
260	133	Spłata zobowiązań finansowych z tytułu zaciągniętych pożyczek
133	260	Wyemitowanie papierów wartościowych
133	260	Wpływ z tytułu zaciągniętej pożyczki
909	260	Utworzenie rezerwy na wydatki przyszłych okresów (naliczone ale niewymagalne odsetki od zobowiązań)
962	260	Odsetki zapłacone od uzyskanych pożyczek

Konto 268 – Zobowiązania z tytułu refinansowania

Konto 290 - Odpisy aktualizujące należności

Konto 290 służy do ewidencji odpisów aktualizujących należności.

Na stronie Wn konta 290 ujmuje się zmniejszenie wartości odpisów aktualizujących należności , a na stronie Ma wartość odpisów aktualizujących należności

Saldo Ma konta 290 oznacza wartość odpisów aktualizujących należności.

Konto 901 – Dochody budżetu

Konto 901 służy do ewidencji osiągniętych dochodów budżetu .

Na stronie Wn konta 901 ujmuje się przeniesienie w końcu roku , sumy osiągniętych dochodów budżetu na konto 961 .

Na stronie Ma konta 901 ujmuje się dochody budżetu :

na podstawie finansowych sprawozdań jednostek budżetowych , w korespondencji z kontem 222 ,
na podstawie sprawozdań innych organów , w korespondencji z kontem 224 ,
inne dochody budżetowe , w szczególności subwencje i dotacje , w korespondencji z kontem 133 ,
z tytułu rozrachunków z innymi budżetami za dany rok budżetowy , w korespondencji z kontem 224 ,
własne , w korespondencji z kontem 133 .

Ewidencja szczegółowa do konta 901 powinna umożliwić ustalenie stanu poszczególnych dochodów budżetu według podziałek klasyfikacji .

Saldo Ma konta 901 oznacza sumę osiągniętych dochodów budżetu za dany rok .

Pod datą ostatniego dnia roku budżetowego saldo konta 901 przenosi się na konto 961 .

Typowe zapisy na koncie 901

Wn	Ma	Opis
901	961	Przeniesienie na 31.12 osiągniętych w ciągu roku dochodów budżetu
133	901	Wpływ dotacji i subwencji
133	901	Własne dochody budżetu
222	901	Dochody budżetowe zrealizowane przez jednostki budżetowe w wysokości wynikającej z okresowych sprawozdań tych jednostek
224	901	Dochody budżetu z tytułu rozrachunków z innymi budżetami za dany rok budżetowy
904	901	Wygaśnięcie planu wydatków niewygasających lub przeniesienie niewykorzystanych niewygasających wydatków – przekazania na dochody
909	901	Przebieganie subwencji stanowiących dochody przyszłych okresów

..

Konto 902 –Wydatki budżetu

Konto 902 służy do ewidencji dokonanych wydatków budżetowych budżetu .

Na stronie Wn konta 902 ujmuje się wydatki :

jednostek budżetowych na podstawie ich sprawozdań finansowych , w korespondencji z kontem 223 , z tytułu rozrachunków z innymi budżetami , w korespondencji z kontem 224 , własne , w korespondencji z kontem 133 .

Na stronie Ma konta 902 ujmuje się przeniesienie , w końcu roku , sumy dokonanych wydatków budżetowych na konto 961.

Ewidencja szczegółowa do konta 902 powinna umożliwić ustalenie stanu poszczególnych wydatków budżetowych według podziałek klasyfikacji .

Saldo Wn konta 902 oznacza sumę dokonanych wydatków budżetu za dany rok .

Pod data ostatniego dnia roku budżetowego saldo konta 903 przenosi się na konto 961 .

Typowe zapisy na koncie 902

Wn	Ma	Opis
902	133	Wydatki własne pokrywane bezpośrednio z budżetu
902	223	Wydatki dokonane przez jednostki budżetowe w wysokości wynikających ze sprawozdań tych jednostek
902	224	Wydatki z tytułu rozrachunków z innymi budżetami
961	902	Przeniesienie na 31.12 poniesionych w ciągu roku wydatków budżetu

Konto 903 – Niewykonane wydatki

Konto 903 służy do ewidencji niewykonanych wydatków zatwierdzonych do realizacji w latach następnych .

Na stronie Wn konta 903 ujmuje się wartość niewykonanych wydatków zatwierdzonych do realizacji w latach następnych w korespondencji z kontem 904 .

Pod datą ostatniego dnia roku budżetowego saldo konta 903 przenosi się na konto 961 .

Typowe zapisy na koncie 903

Wn	Ma	Opis
903	904	Zatwierdzenie planu wydatków niewygasających

961	903	Przeniesienie salda wydatków niewygasających na dzień 31.12.
-----	-----	--

Konto 904 – Niewygasające wydatki

Konto 904 służy do ewidencji niewygasających wydatków .

Na stronie Wn konta 904 ujmuje się :

wydatki jednostek budżetowych dokonane w ciężar planu niewygasających wydatków , na podstawie ich sprawozdań budżetowych w korespondencji z kontem 225 ,

przeniesienie równowartości wydatków na dokonanych z wyodrębnionych rachunków środków finansowanych funduszy pomocowych objętych planem niewygasających wydatków., w

korespondencji z kontem 960, przeniesienie niewygasających wydatków na dochody budżetowe .

Na stronie Ma konta 904 ujmuje się wartość planu niewygasających wydatków.

Konto 904 może wykazywać saldo Ma do czasu zrealizowania planu niewygasających wydatków lub do czasu wygaśnięcia planu niewygasających wydatków .

Typowe zapisy na koncie 904

Wn	Ma	Opis
904	225	Wydatki jednostek budżetowych dokonane w ciężar planu niewygasających wydatków, na podstawie ich sprawozdań budżetowych w korespondencji z kontem 225 (Rb 28 NW)
904	960	Przeniesienie równowartości wydatków dokonanych z wyodrębnionych rachunków środków finansowych funduszy pomocowych objętych planem niewygasających wydatków, w korespondencji z kontem 960.
903	904	Zatwierdzenie planu wydatków niewygasających

Konto 907 – Dochody z funduszy pomocowych

Konto 907 służy do ewidencji osiągniętych dochodów z tytułu realizacji funduszy pomocowych .

Na stronie Wn konta 907 ujmuje się przeniesienie , w końcu roku , sumy osiągniętych dochodów na konto 967 .

Na stronie Ma konta 907 ujmuje się dochody osiągnięte z tytułu realizacji funduszy pomocowych .

Ewidencja szczegółowa do konta 907 powinna umożliwić ustalenie stanu poszczególnych dochodów poszczególnych funduszy według ich rodzajów .

Typowe zapisy na koncie 907

Wn	Ma	Opis
907	967	Przeniesienie sumy osiągniętych dochodów funduszy pomocowych pod datą 31.12.
137	907	Wpływ środków „ pomocowych” innych niż z budżetu państwa).
227	907	Zrealizowane dochody funduszy pomocowych na podstawie sprawozdań

Konto 908 – Wydatki z funduszy pomocowych

Konto 908 służy do ewidencji dokonywanych wydatków w ciężar środków funduszy pomocowych . Na stronie Wn konta 908 ujmuje się wydatki na podstawie sprawozdań jednostek z realizacji wydatków ze środków funduszy pomocowych .

Na stronie Ma konta 908 ujmuje się przeniesienie , w końcu roku , sumy dokonanych wydatków na konto 967 .

Ewidencja szczegółowa do konta 908 powinna umożliwić ustalenie stanu poszczególnych wydatków z poszczególnych funduszy pomocowych .

Typowe zapisy na koncie 908

Wn	Ma	Opis
908	228	Wydatki dokonane przez jednostki z funduszy pomocowych na podstawie sprawozdań
967	908	Przeniesienie sumy dokonanych wydatków z funduszy pomocowych pod datą 31.12.

Konto 909 – Rozliczenia międzyokresowe

Konto 909 służy do ewidencji rozliczeń międzyokresowych .

Ewidencja szczegółowa do konta 909 powinna umożliwić ustalenie stanu rozliczeń międzyokresowych według ich tytułów .

Konto 909 może wykazywać saldo Wn i Ma .

Typowe zapisy na koncie 909

Wn	Ma	Opis
909	260	Utworzenie rezerwy na wydatki przyszłych okresów (naliczone ale niewymagalne odsetki od zobowiązań)
909	901	Przebieganie subwencji stanowiących dochody przyszłych okresów
133	909	Wpływ dotacji i subwencji na wydatki przyszłego roku
962	909	Rozwiązanie rezerwy na wydatki przyszłych okresów

Konto 960 – Skumulowana nadwyżka lub niedobór na zasobach budżetu

Konto 960 służy do ewidencji stanu skumulowanych niedoborów lub nadwyżek budżetów z lat ubiegłych .

W ciągu roku konto 960 przeznaczone jest do ewidencji operacji dotyczących zmniejszenia lub zwiększenia skumulowanych niedoborów lub nadwyżek budżetu .

Konto 960 może wykazywać saldo Wn lub saldo Ma .

Saldo Wn konta 960 oznacza stan skumulowanego niedoboru budżetu , a saldo Ma konta 960 – stan skumulowanej nadwyżki budżetu .

Typowe zapisy na koncie 960

Wn	Ma	Opis
960	961	Przebieganie - pod datą zatwierdzenia sprawozdania w roku następnym , niedoboru budżetu
960	962	Przeniesienie na 31.12 (obrotami) pozostałych kosztów
961	960	Przebieganie - pod datą zatwierdzenia sprawozdania w roku następnym, nadwyżki budżetu
962	960	Przeniesienie na 31.12 (obrotami) pozostałych przychodów

Konto 961 – Niedobór lub nadwyżka budżetu

Konto 961 służy do ewidencji wyniku wykonania budżetu , czyli deficytu lub nadwyżki .
Pod datą ostatniego dnia roku budżetowego na stronie Wn konta 961 ujmuje się przeniesienie poniesionych w ciągu roku wydatków budżetu , w korespondencji z kontem 902 .
Pod datą ostatniego dnia roku budżetowego na stronie Ma konta 961 ujmuje się przeniesienie zrealizowanych w ciągu roku dochodów budżetu , w korespondencji z kontem 901 .
W ewidencji szczegółowej do konta 961 wyodrębnia się źródła zwiększeń i rodzaje zmniejszeń wyniku wykonania budżetu stosownie do potrzeb sprawozdawczości .
Na koniec roku konto 961 może wykazywać saldo Wn lub Ma .
Saldo Wn oznacza stan deficytu budżetu , a saldo Ma stan nadwyżki .
W roku następnym , pod datą zatwierdzenia budżetu , saldo konta 961 przenosi się na konto 960 .

Typowe zapisy na koncie 961

Wn	Ma	Opis
961	902	Przeniesienie na 31.12 poniesionych w ciągu roku wydatków budżetu
961	903	Przeniesienie salda wydatków niewygasających na dzień 31.12.
901	961	Przeniesienie na 31.12 osiągniętych w ciągu roku dochodów budżetu
961	960	Przebieganie - pod datą zatwierdzenia sprawozdania w roku następnym, nadwyżki budżetu
960	961	Przebieganie - pod datą zatwierdzenia sprawozdania w roku następnym , niedoboru budżetu

Konto 962 – Wynik na pozostałych operacjach

Konto 962 służy do ewidencji pozostałych operacji niekasowych wpływających na wynik wykonania budżetu .
Na stronie Wn konta 962 ujmuje się w szczególności koszty finansowe oraz pozostałe koszty operacyjne związane z operacjami budżetowymi .
Na stronie Ma konta 962 ujmuje się w szczególności przychody finansowe oraz pozostałe przychody operacyjne związane z operacjami budżetowymi .
Pod datą ostatniego dnia roku budżetowego koszty przenosi się na stronę Wn konta 960 , a przychody na stronę Ma konta 960 .

Typowe zapisy na koncie 962

Wn	Ma	Opis
962	134	Odsetki od kredytu
962	260	Odsetki zapłacone od uzyskanych pożyczek
962	909	Rozwiązanie rezerwy na wydatki przyszłych okresów
962	960	Przeniesienie na 31.12 (obrotami) pozostałych przychodów
133	962	Oprocentowanie środków na rachunku bankowym
139	962	Oprocentowanie środków na rachunku bankowym
250	962	Odsetki od udzielonych pożyczek
960	962	Przeniesienie na 31.12 (obrotami) pozostałych kosztów

Konto 967 – Fundusze pomocowe

Konto 967 służy do ewidencji stanu funduszy pomocowych .

Pod datą ostatniego dnia roku budżetowego na stronie Wn konta 967 ujmuje się saldo konta 908 , a na stronie Ma saldo konta 907 .

Ewidencję szczegółową do konta 967 prowadzi się dla poszczególnych funduszy pomocowych według zasad określonych w przepisach dotyczących każdego funduszu .

Konto 967 może wykazywać saldo Ma oznaczające stan funduszy pomocowych .

Typowe zapisy na koncie 967

Wn	Ma	Opis
967	908	Przeniesienie sumy dokonanych wydatków z funduszy pomocowych pod datą 31.12.
907	967	Przeniesienie sumy osiągniętych dochodów funduszy pomocowych pod datą 31.12.

Konto 968 – Prywatyzacja

Konto służy do ewidencji przychodów i rozchodów dotyczących prywatyzacji .

Na stronie Wn ujmuje się rozchody pokryte środkami z prywatyzacji , a na stronie Ma przychody z tytułu prywatyzacji .

Ewidencję szczegółową do konta 968 prowadzi się według podziałek klasyfikacji i tytułów prywatyzacji .

Konto 968 może wykazywać saldo Ma oznaczające stan środków z prywatyzacji .

Typowe zapisy na koncie 968

Wn	Ma	Opis
968	133	Rozchody pokryte środkami z prywatyzacji
133	968	Przychody z tytułu prywatyzacji

Konta pozabilansowe

Konto 991 – Planowane dochody budżetu

Konto 991 służy do ewidencji planu dochodów budżetowych oraz jego zmian .

Na stronie Wn konta 991 ujmuje się zmiany budżetu zmniejszające plan dochodów budżetu .

Na stronie Ma konta 991 ujmuje się planowane dochody budżetu oraz zmiany budżetu zwiększające planowane dochody .

Saldo Ma konta 991 określa w ciągu roku wysokość planowanych dochodów budżetu .

Pod datą ostatniego dnia roku budżetowego sumę równą saldu konta ujmuje się na stronie Wn konta 991 .

Konto 992 – Planowane wydatki budżetu

Konto 992 służy do ewidencji planu wydatków budżetu oraz jego zmian .

Na stronie Wn konta 992 ujmuje się planowane wydatki budżetu oraz zmiany budżetu zwiększające planowane wydatki .

Na stronie Ma konta 992 ujmuje się zmiany budżetu zmniejszające plan wydatków budżetu lub wydatki zablokowane .

saldo Wn konta 992 określa w ciągu roku wysokość planowanych wydatków budżetu .

Pod datą ostatniego dnia roku budżetowego sumę równą saldu konta ujmuje się na stronie Ma konta 992 .

Konto 993 – Rozliczenia z innymi budżetami

Konto 993 służy do pozabilansowej ewidencji rozliczeń z innymi budżetami w ciągu roku, które nie podlegają ewidencji na kontach bilansowych.

Na stronie Wn ujmuje się należności od innych budżetów oraz spłatę zobowiązań wobec innych budżetów.

Na stronie Ma konta 993 ujmuje się zobowiązania wobec innych budżetów oraz wpłaty należności otrzymane od innych budżetów.

Konto 993 może wykazywać dwa salda.

Saldo Wn konta 993 oznacza stan należności od innych budżetów, a saldo Ma konta 993 – stan zobowiązań.

Przykłady księgowania wybranych problemów

Księgowanie wydatków niewygasających w budżecie samorządowym

w roku ustalenia wykazu

903	904	Zatwierdzenie planu wydatków niewygasających
133 subkonto	133	Wyodrębnienie środków na niewygasające wydatki na wyodrębnionym subkoncie podstawowego rachunku jednostki samorządu terytorialnego
961	903	Przeniesienie salda wydatków niewygasających na dzień 31.12.

w latach następnych

223	133 subkonto	Przelew środków z wyodrębnionego subkonta na rachunek jednostki realizującej zadanie ze środków niewygasających wydatków
904	223	Poniesione wydatki na podstawie sprawozdań jednostek (Rb 28 NW)
904	901	Wygaśnięcie planu wydatków niewygasających lub przeniesienie niewykorzystanych niewygasających wydatków – przekazania na dochody
133	133 subkonto	Przeniesienie niewykorzystanych środków na niewygasające wydatki na rachunek budżetu

Ewidencja wykonania budżetu

901	961	Przeniesienie na 31.12 poniesionych w ciągu roku dochodów budżetu
961	902	Przeniesienie na 31.12 poniesionych w ciągu roku wydatków budżetu
960	962	Przeniesienie na 31.12 (obrotami) pozostałych kosztów
962	960	Przeniesienie na 31.12 (obrotami) pozostałych przychodów
961	960	Przebieganie - pod datą zatwierdzenia sprawozdania w roku następnym, nadwyżki budżetu
960	961	Przebieganie - pod datą zatwierdzenia sprawozdania w roku następnym, niedoboru budżetu

Fundusze pomocowe

137 dochody	227	Przelew dochodów na rachunek środków funduszy pomocowych przez jednostki, które te dochody zrealizowały
137	907	Wpłata środków funduszy pomocowych

227	907	Zrealizowane dochody funduszy pomocowych na podstawie sprawozdań
228	137 wydatki	Przekazanie środków do jednostek realizujących zadania finansowane ze środków pomocowych
908	228	Wydatki dokonane przez jednostki z funduszy pomocowych na podstawie sprawozdań
967	908	Przeniesienie sumy dokonanych wydatków z funduszy pomocowych pod datą 31.12.
907	967	Przeniesienie sumy osiągniętych dochodów funduszy pomocowych pod datą 31.12.

**Zakładowy Plan Kont
dla Starostwa Powiatowego w Nowym Tomysłu**

Wykaz kont księgi głównej

Konta bilansowe

Zespół 0 – Majątek trwały

- 011 – Środki trwałe
- 013 – Pozostałe środki trwałe
- 020 – Wartości niematerialne i prawne
- 030 – Długoterminowe aktywa finansowe
- 071 – Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych
- 072 – Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych
- 073 – Odpisy aktualizujące długoterminowe aktywa finansowe
- 080 – Inwestycje (środki trwałe w budowie)

Zespół 1 – Środki pieniężne i rachunki bankowe

- 101 – Kasa
- 130 – Rachunek bieżący jednostki budżetowej
- 131 – Rachunki bieżące
- 132 – Rachunki dochodów własnych jednostek budżetowych
- 135 – Rachunki środków funduszy specjalnego przeznaczenia
- 137 – Rachunki środków funduszy pomocowych
- 138 – Rachunki środków na prefinansowanie
- 139 – Inne rachunki bankowe
- 140 – Krótkoterminowe papiery wartościowe i inne środki pieniężne

Zespół 2 – Rozrachunki i roszczenia

- 201 – Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami
- 221 – Należności z tytułu dochodów budżetowych
- 222 – Rozliczenie dochodów budżetowych
- 223 – Rozliczenie wydatków budżetowych]
- 224 – **Rozliczenie udzielonych dotacji budżetowych**
- 225 – Rozrachunki z budżetami
- 226 – Długoterminowe należności budżetowe
- 227 – Rozliczenie dochodów ze środków funduszy pomocowych,
- 228 - Rozliczenie wydatków ze środków funduszy pomocowych
- 229 – Pozostałe rozrachunki publicznoprawne
- 231 – Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń
- 234 – Pozostałe rozrachunki z pracownikami
- 240 – Pozostałe rozrachunki
- 290 – Odpisy aktualizujące należności

Zespół 3 – Materiały i towary

- 310 – Materiały

Zespół 4 – Koszty według rodzaju i ich rozliczenie

- 400 – Koszty według rodzaju
- 401 – Amortyzacja
- 490 – rozliczenie kosztów.

Zespół 6 -Produkty

- 640 – Rozliczenie międzyokresowe kosztów

Zespół 7 – Przychody i koszty ich uzyskania

- 700 – Sprzedaż produktów i koszt ich wytworzenia
- 740 – Dotacje i środki na inwestycje
- 750 – Przychody i koszty finansowe
- 760 – Pozostałe przychody i koszty
- 761 – Pokrycie amortyzacji

Zespół 8 – Fundusze , rezerwy i wynik finansowy

- 800 – Fundusz jednostki
- 810 – Dotacje budżetowe oraz środki z budżetu na inwestycje
- 840 – Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów
- 851 – Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych
- 853 – Fundusze pozabudżetowe
- 860 – Straty i zyski nadzwyczajne oraz wynik finansowy

Konta pozabilansowe

- 980- Plan finansowy wydatków budżetowych
- 981- Plan finansowy niewygasających wydatków
- 996 – Zaangażowanie dochodów własnych jednostek budżetowych
- 998 – Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego
- 999 – Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat.

Zasady klasyfikacji zdarzeń (opis kont)

Zespół 0 – Majątek trwały

Konto 011 – Środki trwałe

Konto 011 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych związanych z wykonywaną działalnością jednostki, które nie podlegają ujęciu na koncie 013.

Pod pojęciem **środków trwałych** rozumie się środki, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt.15 ustawy o rachunkowości oraz środki trwałe stanowiące własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego, w stosunku do których jednostka wykonuje uprawnienia właścicielskie, niezależnie od sposobu ich wykorzystania.

Zgodnie z wyżej wymienionym przepisem, środki trwałe to rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki. Zalicza się do nich w szczególności:

- nieruchomości – w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, budowle i budynki, a także będące odrębną własnością lokale, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego,
- maszyny, urządzenia, środki transportu i inne rzeczy,
- ulepszenia w obcych środkach trwałych,
- inwentarz żywy.

Środki trwałe oddane do używania na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy o podobnym charakterze zalicza się do aktywów trwałych jednej ze stron umowy, zgodnie z warunkami określonymi w art. 3 ust. 4 ustawy o rachunkowości.

Do środków trwałych **nie zalicza** się aktywów nabytych w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych wynikających z przyrostu wartości tych aktywów, uzyskania z nich przychodów w formie odsetek, dywidend (udziałów w zyskach) lub innych pożytków, w tym również z transakcji handlowej, a w szczególności aktywa finansowe oraz te nieruchomości i wartości niematerialne i prawne, które nie są użytkowane przez jednostkę lecz zostały nabyte w celu osiągnięcia tych korzyści.

Przez **wartość początkową** środka trwałego należy rozumieć:

1. W razie nabycia w drodze kupna – **cenę ich nabycia**. Za cenę nabycia uważa się cenę zakupu składnika aktywów, obejmującą kwotę należną sprzedającemu, bez podlegających odliczeniu podatku od towarów i usług (VAT) oraz podatku akcyzowego, a w przypadku importu powiększona o obciążenia o charakterze publicznoprawnym oraz o koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składników aktywów do stanu zdatnego do używania lub wprowadzenia do obrotu, łącznie z kosztami transportu, jak też załadunku, wyładunku, składowania lub wprowadzenia do obrotu, a obniżona o rabaty, opusty i inne podobne zmniejszenia i odzyski.
2. W przypadku środka trwałego przyjętego nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny, wyceny dokonuje się według **cenę sprzedaży** takiego samego lub podobnego przedmiotu.
3. Środki trwałe stanowiące własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego otrzymane nieodpłatnie, na podstawie decyzji właściwego organu, mogą być wycenione w **wartości określonej w tej decyzji**.
4. W przypadku wytworzenia we własnym zakresie – **koszt wytworzenia**. Koszt wytworzenia obejmuje koszty pozostające w bezpośrednim związku z danym produktem oraz uzasadnioną część kosztów pośrednio związanych z wytworzeniem tego produktu. Koszty bezpośrednie obejmują wartość zużytych materiałów bezpośrednich, koszty pozyskania i przetworzenia związane bezpośrednio z produkcją i inne koszty poniesione w związku z doprowadzeniem produktu do postaci i miejsca, w jakich się znajduje w dniu wyceny.
5. Jeżeli środki trwałe uległy ulepszeniu (przebudowie, rozbudowie, rekonstrukcji, adaptacji lub modernizacji) wartość początkową tych środków powiększa się o sumę wydatków poniesionych na ich ulepszenie, w tym także o wydatki na nabycie części składowych lub peryferyjnych. Środki trwałe uważa się za ulepszone, jeżeli wydatki poniesione na przebudowę, rozbudowę, rekonstrukcję, adaptację lub modernizację powodują wzrost ich wartości użytkowej w stosunku do tej wartości z dnia przyjęcia środków trwałych do używania, mierzonej w szczególności okresem używania oraz kosztami ich eksploatacji.

Pod pojęciem **ulepszenia w obcym środku trwałym** rozumie się koszty poniesione w celu przystosowania obcego obiektu (np. wydzierżawionego) do potrzeb użytkownika. Nakłady te polegają np. na przebudowaniu urządzeń w budynkach, wykonaniu nowej instalacji wodociągowej,

montażu urządzeń itp. Zakres prac wchodzących w pojęcie ulepszenia w obcych środkach trwałych określają kryteria techniczne . Aby ulepszenie w obcych środkach trwałych mogło być zakwalifikowane do środków trwałych inwestora musi spełniać dwa istotne warunki :

- czas użytkowania ulepszonego obiektu winien być dłuższy niż 1 rok ,
- wykonane roboty winny być kompletne , a ich efekty podlegać długotrwałemu użytkowaniu .

Jeżeli warunki te nie są spełnione , koszty adaptacji nie podlegają aktywowaniu i są odpisywane w okresach ich poniesienia jako koszty remontów .

Środki trwałe klasyfikuje się według grup środków trwałych , określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30.12.1999 roku w sprawie klasyfikacji środków trwałych (Dz. U.112 poz. 1317)
ostatnia zmiana – Dz. U. z 2004 r., Nr 260, poz. 2589);

- grupa 0 – grunty
- grupa 1 – budynki i lokale
- grupa 2 – obiekty inżynierii lądowej i wodnej
- grupa 3 – kotły i maszyny energetyczne
- grupa 4 – maszyny , urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania
- grupa 5 – specjalistyczne maszyny , urządzenia i aparaty
- grupa 6 – urządzenia techniczne
- grupa 7 – środki transportu
- grupa 8 – narzędzia , przyrządy , ruchomości i wyposażenie
- grupa 9 – inwentarz żywy

Na stronie Wn konta 011 ujmuje się zwiększenia a na stronie Ma – zmniejszenia stanu i wartości środków trwałych , z wyjątkiem umorzenia środków trwałych , które ujmuje się na koncie 071 .

Na stronie Wn konta 011 ujmuje się w szczególności :

1. przychody nowych lub używanych środków trwałych pochodzących z zakupu gotowych środków trwałych lub inwestycji oraz wartość ulepszeń zwiększających wartość początkową środków trwałych ,
2. przychody środków trwałych nowoujawnionych ,
3. nieodpłatne przyjęcie środków trwałych
4. zwiększenie wartości początkowej środków trwałych dokonywane na skutek aktualizacji ich wyceny .

Na stronie Ma konta 011 ujmuje się w szczególności :

1. wycofanie środków trwałych z używania na skutek ich likwidacji z powodu zniszczenia lub zużycia , sprzedaży lub nieodpłatnego przekazania ,
2. ujawnione niedobory środków trwałych ,
3. zmniejszenie wartości początkowej środków trwałych dokonywane na skutek aktualizacji ich wyceny .

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 011 powinna umożliwić :

- ustalenie wartości początkowej poszczególnych obiektów środków trwałych oraz ustalenie wartości poszczególnych grup środków trwałych ,
- ustalenie osób lub komórek organizacyjnych , którym powierzono środki trwałe ,
- należyte obliczenie umorzenia i amortyzacji .

Konto 011 może wykazywać saldo Wn , które oznacza stan środków trwałych w wartości początkowej.

Typowe zapisy na koncie 011

Wn	Ma	Opis
011	030	Wycofanie udziałów rzeczowych z innej jednostki

011	080	Zakup gotowych środków trwałych nie wymagających montażu (w cenie nabycia)
011	080	Przyjęcie środka trwałego w wyniku zakończonej inwestycji rozliczanej we własnym zakresie
011	080	Wartość zakończonej inwestycji w obcych środkach trwałych
011	080	Zwiększenie wartości początkowej środka trwałego o koszty inwestycji ulepszającej
011	240	Przyjęcie środka trwałego w wyniku zakończonej inwestycji przejętej od inwestora zastępczego (na podstawie faktury)
011	240	Przyjęcie środka trwałego w wyniku zakończonej inwestycji wspólnej realizowanej przez innego inwestora
011	240	Przyjęcie środka trwałego w wyniku ujawnionych nadwyżek
011	800	Nieodpłatne otrzymanie środka trwałego od innych jednostek niż budżetowe (w wartości wynikającej z wyceny)
011	800	Nieodpłatne otrzymanie środka trwałego od jednostek budżetowych (w wartości brutto)
011	800	Zwiększenie wartości początkowej środków trwałych w wyniku urzędowej aktualizacji wyceny
030	011	Wniesione udziały rzeczowe (aporty) w postaci środków trwałych (wartość nie umorzona) – zapis równoległy Wn 071 / Ma 011
071	011	Wycofanie środków trwałych oraz podstawowych wartości niematerialnych i prawnych z eksploatacji w związku z likwidacją na skutek zniszczenia lub zużycia , sprzedaży lub nieodpłatnego przekazania (w wysokości dotychczasowego umorzenia)
800	011	Wartość nie umorzona likwidowanego środka trwałego
240	011	Ujawnione niedobory środków trwałych i szkody spowodowane zdarzeniami losowymi (w wartości początkowej)
800	011	Nieodpłatne przekazanie środka trwałego (wartość początkowa)
800	011	Obniżenie wartości początkowej środków trwałych na skutek urzędowej aktualizacji wyceny

Konto 013 – Pozostałe środki trwałe

Konto 013 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej pozostałych środków trwałych , niepodlegających ujęciu na koncie 011 , wydanych do użytkowania na potrzeby działalności podstawowej jednostki lub działalności finansowo wyodrębnionej , które **podlegają umorzeniu w pełnej wartości w miesiącu wydania do używania** .

Na stronie Wn konta 013 ujmuje się zwiększenia , a na stronie Ma – zmniejszenia stanu i wartości początkowej pozostałych środków trwałych znajdujących się w używaniu , z wyjątkiem umorzenia ujmowanego na koncie 072 .

Na stronie Wn konta 013 ujmuje się w szczególności :

1. środki trwałe przyjęte do używania z zakupu lub inwestycji ,
2. nadwyżki środków trwałych w używaniu ,
3. nieodpłatne otrzymanie środków trwałych .

Na stronie Ma konta 013 ujmuje się w szczególności :

1. wycofanie środków trwałych z używania na skutek likwidacji , zniszczenia lub zużycia , sprzedaży , nieodpłatnego przekazania ,
2. ujawnione niedobory środków trwałych w używaniu .

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 013 powinna umożliwić ustalenie wartości początkowej środków trwałych oddanych do używania oraz osób lub komórek organizacyjnych , u których znajdują się środki trwałe .

Konto 013 może wykazywać saldo Wn , które wyraża wartość środków trwałych znajdujących się w używaniu w wartości początkowej .

Typowe zapisy na koncie 013

Wn	Ma	Opis
013	072	Nieodpłatne otrzymanie używanych środków trwałych od jednostek i zakładów budżetowych oraz gospodarstw pomocniczych w dotychczasowej wartości ewidencyjnej
013	080	Przyjęcie pozostałych środków trwałych z inwestycji
013	080	Zwiększenie wartości pozostałych środków trwałych o koszty ulepszenia
013	201	Zobowiązania wynikające z faktur VAT lub rachunków dotyczących zakupu pozostałych środków trwałych umarżanych w 100%
013	240	Ujawnione nadwyżki pozostałych środków trwałych
013	760	Darowizny używanych środków trwałych od innych jednostek i osób w wartości rynkowej z dnia nabycia, z uwzględnieniem stopnia zużycia, jednak nie wyższej od określonej w umowie z darczyńcą
013	800	Otrzymane nieodpłatnie nowych, nie używanych pozostałych środków trwałych
072	013	Wyksięgowanie dotychczasowego umorzenia pozostałych środków trwałych rozchodowanych na skutek zużycia, sprzedaży lub nieodpłatnego przekazania
240	013	Stwierdzone niedobory i szkody pozostałych środków trwałych

Konto 020 – Wartości niematerialne i prawne

Konto 020 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 14 ustawy o rachunkowości pod pojęciem wartości niematerialnych i prawnych rozumie się nabyte przez jednostkę, zaliczane do aktywów trwałych, prawa majątkowe nadające się do gospodarczego wykorzystania, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone do używania na potrzeby jednostki, a w szczególności:

1. autorskie prawa majątkowe, prawa pokrewne, licencje, koncesje,
2. prawa do wynalazków, patentów, znaków towarowych, wzorów użytkowych oraz zdobniczych,
3. know-how (prawa do wykorzystania doświadczeń przemysłowych, handlowych lub naukowych).

Do wartości niematerialnych i prawnych zalicza się również nabytą wartość firmy oraz koszty zakończonych prac rozwojowych.

Z definicji wartości niematerialnych i prawnych od dnia 01.01.2002 wyłączono pojęcie programów komputerowych, wobec czego na koncie tym mogą być ewidencjonowane tylko **opłaty za nabycie praw autorskich lub licencji na użytkowanie oprogramowania**, natomiast opłaty za dostosowanie lub zaktualizowanie programu komputerowego zaliczać należy do kosztów usług informatycznych.

Wartości niematerialne i prawne umarża się i amortyzuje według metod właściwych dla środków trwałych. Umorzenie wartości niematerialnych i prawnych naliczane stopniowo według ustalonych stawek księguje się na Ma 071 w korespondencji z Wn 401 (zapis równoległy Wn 800 / Ma 761), natomiast naliczane jednorazowo księguje się Wn 400 / Ma 072.

W przypadku gdy tytuł wartości niematerialnych i prawnych jest wykorzystywany na potrzeby własne (np. został nabyty w celu odsprzedaży) to należy je traktować jako inwestycje długoterminowe i nie powinny być umarżane i amortyzowane.

Wartości niematerialne i prawne, oddane do używania na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej o podobnym charakterze, zalicza się do aktywów trwałych jednej ze stron umowy zgodnie z art. 3 ust. 4 ustawy o rachunkowości.

Na stronie Wn konta 020 ujmuje się wszelkie zwiększenia, a na stronie Ma – wszelkie zmniejszenia stanu wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych, z wyjątkiem umorzenia ujmowanego na kontach 071 i 072.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 020 powinna umożliwić należyte obliczanie umorzenia wartości niematerialnych i prawnych, podział według ich tytułów lub osób odpowiedzialnych.

Konto może wykazywać saldo Wn , które oznacza stan wartości niematerialnych i prawnych w wartości początkowej .

Typowe zapisy na koncie 020

Wn	Ma	Opis
020	030	Wycofanie udziałów rzeczowych z innej jednostki
020	080	Zakup wartości niematerialnych i prawnych umarzanych stopniowo
020	201	Zobowiązania wynikające z faktur VAT lub rachunków dotyczących zakupu pozostałych wartości niematerialnych i prawnych o wartości podlegającej jednorazowemu umorzeniu
020	760	Otrzymane nieodpłatnie od innych jednostek i osób prawnych w postaci darowizny wartości niematerialne i prawne umarzane w 100%
020	800	Otrzymane nieodpłatnie wartości niematerialne i prawne – umarzane stopniowo
020	800	Otrzymane nieodpłatnie od jednostek i zakładów budżetowych nowe wartości niematerialne i prawne umarzane w 100%
020	072	Otrzymane nieodpłatnie od jednostek i zakładów budżetowych używane wartości niematerialne i prawne umarzane w 100%
030	020	Wniesione udziały rzeczowe (aporty) w wartości niematerialnych i prawnych (wartość nie umorzona) – zapis równoległy Wn 071 / Ma 020
072	020	Rozchód pozostałych wartości niematerialnych i prawnych umarzanych jednorazowo w 100%
072	020	Dotychczasowe umorzenie wycofanych z użycia wartości niematerialnych i prawnych
800	020	Wartość nie umorzona rozchodowanych wartości niematerialnych i prawnych

Konto 030 – Długoterminowe aktywa finansowe

Konto 030 służy do ewidencji długotrwałych aktywów finansowych , a w szczególności :

1. akcji i udziałów w obcych podmiotach gospodarczych ,
2. akcji i innych długoterminowych papierów wartościowych , traktowanych jako lokaty o terminie wykupu dłuższym niż rok ,
3. innych długoterminowych aktywów finansowych .

Długoterminowe aktywa finansowe mają charakter długookresowej lokaty kapitału , która powinna przynieść korzyści finansowe w postaci dywidend , udziału w zyskach , odsetek od pożyczek , wzrostu wartości papierów wartościowych na giełdzie . Od tych aktywów nie dokonuje się odpisów amortyzacyjnych (umorzeniowych) .

Na stronie Wn konta 030 ujmuje się zwiększenia , a na stronie Ma – zmniejszenia stanu długoterminowych aktywów finansowych .

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 030 powinna zapewnić ustalenie wartości poszczególnych składników długoterminowych aktywów finansowych według tytułów .

Konto 030 może wykazywać saldo Wn , które oznacza wartość długoterminowych aktywów finansowych .

Typowe zapisy na koncie 030

Wn	Ma	Opis
Akcje i udziały		
030	130	Wniesione przelewem udziały pieniężne do spółek prawa handlowego (łącznie z kosztami ich nabycia)
030	135	Wniesione przelewem udziały pieniężne do spółek prawa handlowego (łącznie z kosztami ich nabycia)
030	011	Wniesione udziały rzeczowe (aporty) w postaci środków trwałych (wartość nie

		umorzona) – zapis równoległy Wn 071 / Ma 011
030	020	Wniesione udziały rzeczowe (aporty) w wartości niematerialnych i prawnych (wartość nie umorzona) – zapis równoległy Wn 071 / Ma 020
030	080	Wniesione udziały rzeczowe (aporty) w postaci inwestycji rozpoczętych
011	030	Wycofanie udziałów rzeczowych z innej jednostki
020	030	Wycofanie udziałów rzeczowych z innej jednostki
080	030	Wycofanie udziałów rzeczowych z innej jednostki
101	030	Wycofanie pieniężnych udziałów z innej jednostki
130	030	Wycofanie pieniężnych udziałów z innej jednostki
135	030	Wycofanie pieniężnych udziałów z innej jednostki
030	750	Podwyższenie wartości udziałów (uprzednio obniżonych na skutek trwałej utraty wartości) lub z tytułu podwyższenia w spółce kapitału udziałowego
Papiery wartościowe		
030	101	Przychód długoterminowych papierów wartościowych w cenie nabycia
030	130	Przychód długoterminowych papierów wartościowych w cenie nabycia
030	750	Odsetki od obligacji bonów skarbowych i innych długoterminowych papierów wartościowych – kapitalizowane wraz z wartością papierów wartościowych
030	750	Podwyższenie wartości papierów wartościowych (uprzednio obniżonych na skutek trwałej utraty wartości)
030	750	Dodatnia różnica między ceną nabycia a ceną sprzedaży zbytych papierów wartościowych
130	030	Sprzedaż (zbycie) długoterminowych papierów wartościowych
Udzielone pożyczki		
030	101	Udzielone długoterminowe pożyczki (z wyjątkiem udzielonych z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych)
030	131	Udzielone długoterminowe pożyczki (z wyjątkiem udzielonych z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych)
030	135	Udzielone długoterminowe pożyczki (z wyjątkiem udzielonych z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych)
030	750	Przypisanie odsetek od udzielonych długoterminowych pożyczek po zapadnięciu terminu płatności
030	853	Przypisanie odsetek od udzielonych długoterminowych pożyczek po zapadnięciu terminu płatności
101	030	Otrzymanie spłaty pożyczek długoterminowych wraz z odsetkami
131	030	Otrzymanie spłaty pożyczek długoterminowych wraz z odsetkami
135	030	Otrzymanie spłaty pożyczek długoterminowych wraz z odsetkami
760	030	Odpisanie nieściągalnych pożyczek długoterminowych

Konto 071 – Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych

Konto 071 służy do ewidencji zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych , które podlegają umorzeniu według stawek amortyzacyjnych stosowanych przez jednostkę .

Zgodnie z przyjętymi przez jednostkę zasadami (polityką) rachunkowości zawartymi w punkcie III. „Metody wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego” , w Starostwie Powiatowym w Grodzisku Wlkp. środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne umarza się i amortyzuje przy zastosowaniu stawek określonych w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych .

Odpisy umorzeniowe są dokonywane w korespondencji z kontem 401 , stosując jednocześnie zapis równoległy Wn 800 /Ma 761 .

Na stronie Ma konta 071 ujmuje się zwiększenia , a na stronie Wn – zmniejszenia umorzenia wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych .

Zgodnie z art. 32 ustawy o rachunkowości odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych od środka trwałego dokonuje się drogą systematycznego , planowego rozłożenia jego wartości początkowej na

ustalony okres amortyzacji . Rozpoczęcie amortyzacji następuje nie wcześniej niż po przyjęciu środka trwałego do użytkowania , a jej zakończenie – nie później niż z chwilą zrównania wartości odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych z wartością początkową środka trwałego lub przeznaczenia go do likwidacji , sprzedaży lub stwierdzenia jego niedoboru , z ewentualnym uwzględnieniem przewidywanej przy likwidacji ceny sprzedaży netto pozostałości środka trwałego . Przy ustalaniu okresu amortyzacji i rocznej stawki amortyzacyjnej uwzględnia się okres ekonomicznej użyteczności środka trwałego .

Na dzień przyjęcia środka trwałego do użytkowania należy ustalić okres lub stawkę i metodę jego amortyzacji , które będą konsekwentnie stosowane przez cały okres amortyzacji . Poprawność stosowanych okresów i stawek amortyzacji środków trwałych powinna być okresowo weryfikowana , powodując odpowiednią korektę dokonywanych w następnych latach odpisów amortyzacyjnych .

Zgodnie z zasadą ostrożnej wyceny (art.7 ust 1 i 2) , w przypadku trwałej utraty wartości , należy dokonać odpisu aktualizującego , doprowadzając wartość środka trwałego do jego realnej wartości poprzez księgowanie wartości tego odpisu w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych .

Wartości niematerialne i prawne umarza się i amortyzuje według metod właściwych dla środków trwałych .

Nie umarza się gruntów oraz dóbr kultury .

Ewidencję szczegółową do konta 071 prowadzi się według zasad podanych w wyjaśnieniach do kont 011 i 020 .

Konto 071 może wykazywać saldo Ma , które wyraża stan umorzenia wartości środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych .

Typowe zapisy na koncie 071

Wn	Ma	Opis
071	011	Wycofanie środków trwałych oraz podstawowych wartości niematerialnych i prawnych z eksploatacji w związku z likwidacją na skutek zniszczenia lub zużycia , sprzedaży lub nieodpłatnego przekazania (w wysokości dotychczasowego umorzenia)
071	240	Dotychczasowe umorzenie stwierdzonych niedoborów środków trwałych i powstałych szkód
071	800	Urządowe zmniejszenie wartości umorzenia na skutek aktualizacji wartości środków trwałych
401	071	Naliczone za okres umorzenie podstawowych środków trwałych oraz podstawowych wartości niematerialnych i prawnych . Zapis równoległy Wn 800 / Ma 761
800	071	Dotychczasowe umorzenie podstawowych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych otrzymanych na podstawie decyzji organu od innej jednostki lub zakładu budżetowego
800	071	Urządowe zwiększenie umorzenia w związku z aktualizacją wartości początkowej podstawowych środków trwałych podlegających stopniowemu umarzaniu

Konto 072 – Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych

Konto 072 służy do ewidencji zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych , podlegających umorzeniu jednorazowo w pełnej wysokości w miesiącu wydania ich do użytkowania .

Umorzenie księgowane jest w korespondencji z kontem 400 .

Jednorazowo , przez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia do użytkowania , umarza się :

- książki i inne zbiory biblioteczne ,

2. środki dydaktyczne , służące do nauczania i wychowania w szkołach i placówkach oświatowych ,
3. odzież i umundurowanie ,
4. meble i dywany ,
5. inwentarz żywy ,
6. pozostałe środki trwałe (wyposażenie) oraz wartości niematerialne i prawne , o wartości nie przekraczającej wielkości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych , dla których odpisy amortyzacyjne są uznane za koszt uzyskania przychodu w 100 % ich wartości w momencie oddania do używania .

Na stronie Ma konta 072 ujmuje się zwiększenie , a na stronie Wn – zmniejszenia umorzenia wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych .

Na stronie Wn konta 072 ujmuje się umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych :

- zlikwidowanych z powodu zużycia lub zniszczenia ,
- sprzedanych ,
- przekazanych nieodpłatnie ,
- stanowiących niedobór lub szkodę .

Na stronie Ma konta 072 ujmuje się odpisy umorzenia :

- nowych , wydanych do używania środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych obciążające odpowiednie koszty,
- dotyczące nadwyżek środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych ,
- dotyczące środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych otrzymanych nieodpłatnie .

Konto 072 może wykazywać saldo Ma , które wyraża stan umorzenia wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych umorzonych w pełnej wartości w miesiącu wydania ich do używania .

Typowe zapisy na koncie 072

Wn	Ma	Opis
072	013	Wyksięgowanie dotychczasowego umorzenia pozostałych środków trwałych rozchodowanych na skutek zużycia , sprzedaży lub nieodpłatnego przekazania
072	020	Dotychczasowe umorzenie wycofanych z użycia wartości niematerialnych i prawnych
072	020	Rozchód pozostałych wartości niematerialnych i prawnych umarzanych jednorazowo w 100%
072	240	Wyksięgowanie dotychczasowego umorzenia pozostałych środków trwałych z tytułu niedoboru lub szkody
013	072	Nieodpłatne otrzymanie używanych środków trwałych od jednostek i zakładów budżetowych oraz gospodarstw pomocniczych w dotychczasowej wartości ewidencyjnej
020	072	Otrzymane nieodpłatnie od jednostek i zakładów budżetowych używane wartości niematerialne i prawne umarzane w 100%
400	072	Odpisy umorzeniowe naliczone od nowych wydanych do używania pozostałych środków trwałych oraz pozostałych wartości niematerialnych i prawnych , umarzanych w 100% w miesiącu wydania do użytkowania
400	072	Odpisy umorzeniowe naliczane od otrzymanych darów i ujawnionych nadwyżek pozostałych środków trwałych oraz pozostałych wartości niematerialnych i prawnych
851	072	Odpisy umorzeniowe naliczone od nowych wydanych do używania pozostałych środków trwałych oraz pozostałych wartości niematerialnych i prawnych , dotyczące działalności ZFŚS
853	072	Odpisy umorzeniowe naliczone od nowych wydanych do używania pozostałych środków trwałych oraz pozostałych wartości niematerialnych i prawnych , dotyczące działalności funduszy specjalnych

Konto 073 – Odpisy aktualizujące długoterminowe aktywa finansowe

Konto 073 służy do ewidencji odpisów aktualizujących długoterminowe aktywa finansowe .
Do dokonania odpisu aktualizującego , doprowadzającego wartość składnika aktywów wynikającą z ksiąg rachunkowych do ceny sprzedaży netto , a w przypadku jej braku – do ustalonej w inny sposób wartości godziwej , uzasadnia istnienie dużego prawdopodobieństwa , że kontrolowany przez jednostkę składnik aktywów nie przyniesie w przyszłości w znaczącej części lub w całości przewidywanych korzyści ekonomicznych .
Konto może wykazywać saldo Ma , które oznacza wartość odpisów aktualizujących długoterminowe aktywa finansowe

Typowe zapisy na koncie 073

Wn	Ma	Opis
750	073	Obniżenie wartości udziałów i papierów wartościowych na skutek trwałej utraty wartości lub obniżki kursu walut obcych , za które je nabyto

Konto 080 – Inwestycje (środki trwałe w budowie)

Konto 080 służy do ewidencji kosztów inwestycji rozpoczętych oraz rozliczenia kosztów inwestycji na uzyskane efekty .

Na stronie Wn konta 080 ujmuje się w szczególności :

1. poniesione koszty dotyczące inwestycji prowadzonych zarówno przez obcych wykonawców , jak i we własnym zakresie ,
2. poniesione koszty dotyczące przekazanych do montażu lecz jeszcze nie oddanych do używania maszyn , urządzeń oraz innych przedmiotów zakupionych od kontrahentów oraz wytworzonych w ramach własnej działalności ,
3. poniesione koszty ulepszenia środka trwałego (przebudowa , rozbudowa , rekonstrukcja , adaptacja lub modernizacja) , które powodują zwiększenie wartości użytkowej środka trwałego ,
4. rozliczenie nadwyżki zysków inwestycyjnych nad stratami inwestycyjnymi .

Na stronie Ma konta 080 ujmuje się wartość uzyskanych efektów inwestycyjnych , a w szczególności :

1. środków trwałych ,
2. wartości niematerialnych i prawnych ,
3. wartość sprzedanych i nieodpłatnie przekazanych inwestycji ,
4. rozliczenie nadwyżki strat inwestycyjnych nad zyskami inwestycyjnymi .

Na koncie 080 można księgować również rozliczenie kosztów dotyczących zakupów gotowych środków trwałych .

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 080 powinna zapewnić co najmniej wyodrębnienie kosztów inwestycji według poszczególnych rodzajów efektów inwestycyjnych oraz skalkulowania ceny nabycia lub kosztu wytworzenia poszczególnych obiektów środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych .

Konto 080 może wykazywać saldo Wn , które oznacza koszty inwestycji nie zakończonych .

Typowe zapisy na koncie 080

Wn	Ma	Opis
080	030	Wycofanie udziałów rzeczowych z innej jednostki
080	201	Roboty , dostawy i usługi związane z przygotowaniem i realizacją inwestycji , wykonane przez zewnętrznych kontrahentów
080	201	Zakup materiałów wydanych bezpośrednio na plac budowy

080	201	Zakup od innych jednostek inwestycji rozpoczętych lub obiektów wymagających ulepszenia
080	201	Zakup maszyn i urządzeń wymagających montażu lub stanowiących pierwsze wyposażenie budowanych obiektów
080	225	Opłaty za nabyte grunty lub z tytułu używania gruntów w okresie budowy oraz z tytułu uzyskania lokalizacji pod budowę
080	225	Cło i inne opłaty związane z nabyciem składników lub praw związanych z inwestycją
080	240	Ujawnione nadwyżki inwestycji
080	240	Niedobory i szkody w składnikach inwestycyjnych uznane za niezawinione
080	800	Nieodpłatne otrzymanie inwestycji rozpoczętych
080	800	Równowartość robót inwestycyjnych wykonanych w ramach zatrudnienia bezrobotnych (refundowana z Funduszu Pracy)
080	800	Wartość nakładów inwestycyjnych refundowanych z Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
080	800	Rozliczenie nadwyżki zysków inwestycyjnych nad stratami inwestycyjnymi
080	800	Równowartość pierwotnie odpisanej , a następnie wykorzystanej dokumentacji projektowej inwestycji
011	080	Przyjęcie środka trwałego w wyniku zakończonej inwestycji rozliczanej we własnym zakresie
011	080	Wartość zakończonej inwestycji w obcych środkach trwałych
011	080	Zakup gotowych środków trwałych nie wymagających montażu (w cenie nabycia)
011	080	Zwiększenie wartości początkowej środka trwałego o koszty inwestycji ulepszającej
013	080	Przyjęcie pozostałych środków trwałych z inwestycji
013	080	Zwiększenie wartości pozostałych środków trwałych o koszty ulepszenia
020	080	Zakup wartości niematerialnych i prawnych umarzanych stopniowo
030	080	Wniesione udziały rzeczowe (aporty) w postaci inwestycji rozpoczętych
240	080	Niedobory i szkody w rzeczowych składnikach inwestycji rozpoczętych
240	080	Otrzymanie zysków inwestycyjnych (m.in. odszkodowań otrzymanych od ubezpieczycieli za straty spowodowane zdarzeniami losowymi w inwestycjach w toku)
240	080	Rozliczenie kosztów inwestycji wspólnej w przypadku przejęcia części efektów przez współinwestora
800	080	Nieodpłatne przekazanie inwestycji rozpoczętych
800	080	Odpisanie kosztów inwestycji nie podjętej (np. nie wykorzystanej dokumentacji projektowej) lub inwestycji zaniechanej (pomniejszone o wpływy uzyskane z jej likwidacji)
800	080	Rozliczenie inwestycji sprzedanych
800	080	Rozliczenie nadwyżki strat nad zyskami inwestycyjnymi

Zespół 1 – Środki pieniężne i rachunki bankowe

Konto 101 – Kasa

Konto 101 służy do ewidencji krajowej i zagranicznej gotówki znajdującej się w kasach jednostki . Na stronie Wn konta 101 ujmuje się wpływy gotówki oraz nadwyżki kasowe , a na stronie Ma – rozchody gotówki i niedobory kasowe .

Wartość konta 101 koryguje się o różnice kursowe dotyczące gotówki w obcej walucie .

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 101 powinna umożliwić ustalenie :

- stanu gotówki w walucie polskiej ,
  - wyrażonej w walucie polskiej i obcej stanu gotówki w walucie zagranicznej z podziałem na poszczególne waluty obce ,
  - wartości gotówki powierzonej poszczególnym osobom za nią odpowiedzialnym .
- Konto 101 może wykazywać saldo Wn , które oznacza stan gotówki w kasie .

Typowe zapisy na koncie 101

Wn	Ma	Opis
101	030	Wycofanie pieniężnych udziałów z innej jednostki
101	030	Otrzymanie spłaty pożyczek długoterminowych wraz z odsetkami
101	130	Zrealizowane wydatki budżetowe związane z finansowaniem własnej działalności w formie gotówki pobranej z banku do kasy - z rachunku bieżącego jednostki
101	131	Podjęcie gotówki z banku do kasy - z rachunku bieżącego środków specjalnych
101	135	Podjęcie gotówki z banku do kasy - z rachunku środków specjalnego przeznaczenia
101	139	Podjęcie gotówki z banku - z innych rachunków bankowych (np. z sum na zlecenie)
101	240	Ujawnione nadwyżki gotówki w kasie
030	101	Przychód długoterminowych papierów wartościowych w cenie nabycia
030	101	Udzielone długoterminowe pożyczki (z wyjątkiem udzielonych z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych)
201	101	Zapłata gotówkowa zobowiązań oraz zaliczek na poczet dostaw i usług
221	101	Wypłata z tytułu zwrotu nadpłat dochodów budżetowych lub zwrotu nienależnie wpłaconych
234	101	Spłata zobowiązań wobec pracowników
234	101	Wypłata zaliczek do rozliczenia
240	101	Ujawnione niedobory kasowe
240	101	Wypłata zaliczki - sum do rozliczenia osobom nie będącym pracownikami
400	101	Rozliczenie kosztów podróży służbowych pracowników oraz wypłata ryczałtów za używanie samochodów do celów służbowych – wypłacone gotówką
400	101	Wypłata gotówką ryczałtowego zwrotu kosztów dla członków Komisji Bezpieczeństwa Publicznego
750	101	Wypłata nadpłat innych nieprzypisanych dochodów budżetowych
760	101	Wypłata nadpłat innych nieprzypisanych przychodów
851	101	Wypłata świadczeń z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych
853	101	Wypłata gotówkowa dotycząca kosztów działalności obciążających fundusze pozabudżetowe
860	101	Straty związane z usuwaniem skutków zdarzeń losowych

Konto 130 – Rachunek bieżący jednostki budżetowej

Konto 130 służy do ewidencji stanu środków budżetowych oraz obrotów na rachunku bankowym jednostki budżetowej z tytułu wydatków i dochodów (wpływów) budżetowych objętych planem finansowym .

Bezpośrednio z tego rachunku dokonywane są też zapłaty zobowiązań z tytułu robót i dostaw dotyczących inwestycji finansowanych ze środków własnych .

Na stronie Wn konta 130 ujmuje się wpływy środków budżetowych :

1. otrzymanych na realizację wydatków budżetowych zgodnie z planem finansowym ,
2. z tytułu zrealizowanych przez jednostkę budżetową dochodów budżetowych (ewidencja szczegółowa według podziałek klasyfikacji dochodów budżetowych) , w korespondencji z kontem 221 lub właściwym kontem przychodów zespołu 7) .

Na stronie Ma konta 130 ujmuje się :

1. zrealizowane wydatki budżetowe zgodnie z planem finansowym jednostki budżetowej , w tym również środki pobrane do kasy na realizację wydatków budżetowych (ewidencja szczegółowa według podziałek klasyfikacji wydatków budżetowych) , w korespondencji z właściwymi kontami zespołu 1 , 2 , 4 , 7 lub 8 ,

2. okresowe przelewy dochodów budżetowych do budżetu , w korespondencji z kontem 222.
Zapisy na koncie 130 są dokonywane na podstawie wyciągów bankowych , w związku z czym **musi zachodzić pełna zgodność zapisów między jednostką a bankiem** .

Na koncie 130 obowiązuje zachowanie zasady czystości obrotów , co oznacza , że do błędnych zapisów , zwrotów nadpłat , korekt wprowadza się dodatkowo techniczny zapis ujemny po obu stronach konta .

Konto 130 może wykazywać saldo Wn , które oznacza stan środków budżetowych na rachunku bieżącym jednostki budżetowej .

Saldo konta 130 równe jest saldu sald wynikających z ewidencji szczegółowej prowadzonej dla kont :

1. **wydatków budżetowych** ; konto 130 w zakresie wydatków budżetowych może wykazywać saldo Wn , które oznacza stan środków budżetowych otrzymanych na realizację wydatków budżetowych , a niewykorzystanych do końca roku ,
2. **dochodów budżetowych** ; konto 130 w zakresie dochodów budżetowych może wykazywać saldo Wn , które oznacza stan środków budżetowych z tytułu zrealizowanych dochodów budżetowych , które do końca roku nie zostały przelane do budżetu .

Saldo konta 130 ulega likwidacji przez księgowanie :

1. przelewu środków budżetowych niewykorzystanych do końca roku , w korespondencji z kontem 223 ,
2. przelewu do budżetu dochodów budżetowych pobranych lecz nie przelanych do końca roku , w korespondencji z kontem 222 .

Typowe zapisy na koncie 130

Wn	Ma	Opis
Subkonto dochodów budżetowych		
130	030	Sprzedaż (zbycie) długoterminowych papierów wartościowych
130	140	Wpływ środków pieniężnych w drodze na rachunek bankowy
130	201	Wpłata należności oraz zaliczek od odbiorców na rachunek bankowy
130	201	Wpłata odsetek za zwłokę w zapłacie należności z tytułu dostaw, robót i usług
130	221	Wpłata odsetek za zwłokę w zapłacie należności z tytułu przypisanych dochodów budżetowych
130	221	Wpłaty z tytułu zrealizowanych przez jednostkę dochodów budżetowych z tytułu należności przypisanych
130	225	Wpływy należności z tytułu rozrachunków z budżetami (zwrot nadpłat, wpłata należnych za rok ubiegły dotacji)
130	225	VAT należny z tytułu nieprzypisanych dochodów budżetowych
130	240	Wpłaty należności objętych ewidencją na koncie 240
130	240	Wpłata odsetek za zwłokę w zapłacie należności z tytułu innych należności
130	240	Wpływy z tytułu korekt i omyłek bankowych i niewłaściwe obciążenia bankowe
130	750	Wpłata odsetek za zwłokę w zapłacie należności z tytułu nieprzypisanych dochodów budżetowych
130	750	Przypisane przez bank oprocentowanie środków na rachunku bieżącym jednostki budżetowej
130	750	Wpłaty z tytułu zrealizowanych przez jednostkę dochodów budżetowych z tytułu należności nieprzypisanych
130	760	Wpłaty z tytułu zrealizowanych przez jednostkę innych przychodów z tytułu należności nieprzypisanych
140	130	Przelew środków między rachunkami bankowymi jednostki (konieczne w przypadku otrzymania dowodów bankowych z innymi datami)
221	130	Zwrot nadpłat w dochodach budżetowych lub nienależnie wpłaconych
222	130	Comiesięczne przelewy pobranych dochodów budżetowych na rachunek bieżący budżetu samorządu terytorialnego
240	130	Omyłkowe obciążenia bankowe
750	130	Zwrot nadpłat innych nieprzypisanych dochodów budżetowych
760	130	Zwrot nadpłat innych przychodów
Subkonto wydatków budżetowych		

130	030	Wycofanie pieniężnych udziałów z innej jednostki
130	135	Przelew z tytułu refundacji wydatków budżetowych
130	140	Wpływ środków pieniężnych w drodze na rachunek bankowy
130	223	Wpływy środków budżetowych (od dysponenta wyższego stopnia lub z budżetu samorządu terytorialnego) przeznaczonych na wydatki jednostki
130	234	Wpłaty na rachunek bankowy sum nie wykorzystanych zaliczek oraz należności od pracowników z pozostałych tytułów
130	240	Wpływy z tytułu korekt i omyłek bankowych i niewłaściwe obciążenia bankowe
130	750	Przypisane przez bank oprocentowanie środków na rachunku bieżącym jednostki budżetowej
130	810	Otrzymanie zwrotu uprzednio przekazanej w danym roku dotacji budżetowej
030	130	Wniesione przelewem udziały pieniężne do spółek prawa handlowego (łącznie z kosztami ich nabycia)
030	130	Przychód długoterminowych papierów wartościowych w cenie nabycia
101	130	Zrealizowane wydatki budżetowe związane z finansowaniem własnej działalności w formie gotówki pobranej z banku do kasy - z rachunku bieżącego jednostki
140	130	Przelew środków między rachunkami bankowymi jednostki (konieczne w przypadku otrzymania dowodów bankowych z innymi datami)
201	130	Zapłaty odsetek za zwłokę w zapłacie zobowiązań oraz zobowiązań z tytułu kar umownych
201	130	Zrealizowane wydatki budżetowe związane z finansowaniem własnej działalności w formie przelewów z tytułu zapłaty za dostawy i usługi
223	130	Zwrot do dysponenta wyższego stopnia środków pieniężnych nie wykorzystanych w danym roku (przelew w okresie przejściowym po zakończeniu roku budżetowego)
225	130	Zrealizowane wydatki budżetowe związane z finansowaniem własnej działalności w formie przelewów z tytułu rozrachunków z budżetami
229	130	Zrealizowane wydatki budżetowe związane z finansowaniem własnej działalności w formie przelewów z tytułu składek do ZUS – na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych i Fundusz Pracy
231	130	Zrealizowane wydatki budżetowe związane z finansowaniem własnej działalności w formie przelewów z tytułu wypłaty wynagrodzeń oraz zasiłków chorobowych , rodzinnych i innych pokrywanych ze środków ZUS , ekwiwalentów , odpraw i innych składników na konta pracowników
234	130	Zrealizowane wydatki budżetowe związane z finansowaniem własnej działalności w formie wypłaconych przelewami i czekami kwot do rozliczenia
240	130	Omyłkowe obciążenia bankowe
240	130	Zapłata kar , grzywien , odszkodowań i kosztów sądowych obciążających pracowników lub inne osoby
240	130	Zrealizowane wydatki budżetowe związane z finansowaniem własnej działalności w formie przelewów innych rozrachunków (ryczałty za używanie samochodu , diety radnych , ryczałtowy zwrot kosztów członkom Komisji Bezpieczeństwa Publicznego , itp.)
240	130	Przelew z tytułu spłaty zobowiązań ujętych na koncie 240 (potrącenia dokonane na liście płac)
400	130	Zrealizowane wydatki budżetowe związane z finansowaniem własnej działalności w formie przelewów równowartości odpisów na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych
810	130	Przekazane przez jednostkę dotacje
860	130	Straty związane z usuwaniem skutków zdarzeń losowych

Konto 131 – Rachunki bieżące

Konto 131 służy do ewidencji środków pieniężnych działalności podstawowej zakładów budżetowych , gospodarstw pomocniczych i środków specjalnych jednostki budżetowej , znajdujących się na rachunku bankowym .

Z rachunku bieżącego gospodarki pozabudżetowej można dokonywać wypłat do wysokości zgromadzonych środków . Środki zgromadzone na rachunku bieżącym na koniec roku pozostają do dyspozycji jednostki w roku następnym na cele określone w planach finansowych jednostek gospodarki pozabudżetowej .

Jeśli przy jednostce utworzono kilka rodzajów środków specjalnych lub gospodarstw pomocniczych , to do konta 131 należy prowadzić ewidencję analityczną dla każdej działalności objętej odrębnym planem finansowym , aby uzyskać dane niezbędne do planowania , analizy i sprawozdawczości .

Na stronie Wn konta 131 ujmuje się wpływy środków na rachunek bankowy , a na stronie Ma – wypłaty środków z rachunku bankowego .

Konto 131 może wykazywać saldo Wn , które oznacza stan środków pieniężnych na rachunku bankowym .

Typowe zapisy na koncie 131

Wn	Ma	Opis
131	030	Otrzymanie spłaty pożyczek długoterminowych wraz z odsetkami
131	140	Wpływ środków pieniężnych w drodze na rachunek bankowy
131	201	Wpłata należności oraz zaliczek od odbiorców na rachunek bankowy
131	225	Wpływy należności z tytułu rozrachunków z budżetami (zwrot nadpłat , wpłata należnych za rok ubiegły dotacji)
131	234	Wpłaty na rachunek bankowy sum nie wykorzystanych zaliczek oraz należności od pracowników z pozostałych tytułów
131	240	Wpłaty należności objętych ewidencją na koncie 240
131	240	Obciążenia z tytułu omyłek i błędów bankowych oraz korekt
131	240	Wpłaty jednostek uczestniczących w pokryciu kosztów wspólnych akcji gospodarczych
131	750	Przypisane oprocentowanie środków na rachunkach bankowych
131	760	Wpływy na konto z tytułu darów w formie środków pieniężnych oraz z państwowych funduszy celowych (PFRON, Fundusz Pracy)
131	860	Otrzymane odszkodowania od towarzystw ubezpieczeniowych i innych podmiotów (art. 21 ust.1 pkt3 ustawy o finansach publicznych – odszkodowania i wpłaty za utracone lub uszkodzone mienie zalicza się do środków specjalnych)
030	131	Udzielone długoterminowe pożyczki (z wyjątkiem udzielonych z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych)
101	131	Podjęcie gotówki z banku do kasy - z rachunku bieżącego środków specjalnych
140	131	Przelew środków między rachunkami bankowymi jednostki (konieczne w przypadku otrzymania dowodów bankowych z innymi datami)
201	131	Spłata zobowiązań w formie przelewu
225	131	Przelewy z tytułu innych zobowiązań wobec budżetu finansowanych z gospodarki pozabudżetowej
240	131	Uznania z tytułu omyłek i błędów bankowych
860	131	Straty związane z usuwaniem skutków zdarzeń losowych

Konto 135 – Rachunki środków funduszy specjalnego przeznaczenia

Konto 135 służy do ewidencji środków funduszy specjalnego przeznaczenia , a w szczególności Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych , funduszy celowych i innych funduszy , którymi dysponuje jednostka .

Na stronie Wn konta 135 ujmuje się wpływy środków na rachunki bankowe , a na stronie Ma – wypłaty środków z rachunków bankowych .

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 135 powinna umożliwić ustalenie stanu środków każdego funduszu .

Konto 135 może wykazywać saldo Wn , które oznacza stan środków pieniężnych na rachunkach bankowych funduszy .

Typowe zapisy na koncie 135

Wn	Ma	Opis
135	030	Wycofanie pieniężnych udziałów z innej jednostki
135	030	Otrzymanie spłaty pożyczek długoterminowych wraz z odsetkami
135	140	Wpływ środków pieniężnych w drodze na rachunek bankowy
135	135	Wpływy środków z tytułu rozliczeń między poszczególnymi funduszami specjalnymi
135	135	Przelew z tytułu refundacji wydatków między funduszami
135	201	Wpłata należności oraz zaliczek od odbiorców na rachunek bankowy
135	225	Wpływy należności z tytułu rozrachunków z budżetami (zwrot nadpłat , wpłata należnych za rok ubiegły dotacji)
135	234	Wpłaty na rachunek bankowy sum nie wykorzystanych zaliczek oraz należności od pracowników z pozostałych tytułów
135	240	Wpłaty należności objętych ewidencją na koncie 240
135	240	Obciążenia z tytułu błędów i omyłek bankowych
135	851	Wpłata równowartości odpisów na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych
135	851	Przypisane odsetki od środków Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych znajdujących się na rachunku bankowym
135	851	Otrzymane dotacje , dobrowolne wpłaty i darowizny pieniężne
135	853	Przychody z działalności realizowanej w ramach funduszy celowych
135	853	Przypisane odsetki od środków funduszy specjalnych znajdujących się na rachunku bankowym
135	853	Otrzymane dotacje , dobrowolne wpłaty i darowizny pieniężne
030	135	Wniesione przelewem udziały pieniężne do spółek prawa handlowego (łącznie z kosztami ich nabycia)
030	135	Udzielone długoterminowe pożyczki (z wyjątkiem udzielonych z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych)
101	135	Podjęcie gotówki z banku do kasy - z rachunku środków specjalnego przeznaczenia
130	135	Przelew z tytułu refundacji wydatków budżetowych
140	135	Przelew środków między rachunkami bankowymi jednostki (konieczne w przypadku otrzymania dowodów bankowych z innymi datami)
201	135	Przelewy na pokrycie kosztów działalności z tytułu dostaw i usług na rzecz działalności finansowanej z funduszy specjalnych
225	135	Przekazanie zobowiązań wobec budżetu (np. zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych , opłat lokalnych) finansowanych z funduszy specjalnych
229	135	Przekazanie zobowiązań wobec ZUS finansowanych z funduszy specjalnych
234	135	Przelewy z tytułu udzielonych zaliczek do rozliczenia
240	135	Błędy w wyciągach bankowych i ich sprostowania
240	135	Przelewy z tytułu udzielonych pożyczek
851	135	Obciążenia bankowe z tytułu opłat za prowadzenie rachunków
853	135	Obciążenia bankowe z tytułu opłat za prowadzenie rachunków

Konto 139 – Inne rachunki bankowe

Konto 139 służy do ewidencji operacji dotyczących środków pieniężnych wydzielonych na innych rachunkach bankowych niż rachunki bieżące i specjalnego przeznaczenia .

W szczególności na koncie 139 prowadzi się ewidencję obrotów na wyodrębnionych rachunkach bankowych :

- akredytyw bankowych otwartych przez jednostkę budżetową ,
- czeków potwierdzonych ,
- sum depozytowych ,

- sum na zlecenie ,
- środków obcych na inwestycje .

Na koncie 139 dokonuje się księgowania wyłącznie na podstawie dowodów bankowych , w związku z czym musi zachodzić pełna zgodność zapisów konta 139 między księgowością jednostki a księgowością banku .

Na stronie Wn konta 139 ujmuje się wpływy wydzielonych środków pieniężnych z rachunków bieżących oraz sum depozytowych i na zlecenie .

Na stronie Ma konta 139 ujmuje się wypłaty środków pieniężnych dokonane z wydzielonych rachunków bankowych .

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 139 powinna zapewnić podział wydzielonych środków na rodzaje , a także według kontrahentów .

Konto 139 może wykazywać saldo Wn , które oznacza stan środków pieniężnych znajdujących się na innych rachunkach bankowych .

Typowe zapisy na koncie 139

Wn	Ma	Opis
139	140	Wpływ środków pieniężnych w drodze na rachunek bankowy
139	240	Wpłata na rachunek bankowy jednostki budżetowej sum depozytowych z tytułu : kaucji , wadiów i zabezpieczenia pieniężnego
139	240	Odsetki od wadiów i zabezpieczeń pieniężnych przechowywanych na rachunku bankowym (zwracane na podstawie art.42 ust.3 i art.75 ust.2a ustawy o zamówieniach publicznych)
139	240	Błędy w wyciągach bankowych i ich sprostowania
139	240	Wpływ środków na zadania zlecone
139	240	Wpłaty należności objętych ewidencją na koncie 240
139	750	Oprocentowanie własnych środków na rachunku bankowym
101	139	Podjęcie gotówki z banku - z innych rachunków bankowych (np. z sum na zlecenie)
140	139	Przelew środków między rachunkami bankowymi jednostki (konieczne w przypadku otrzymania dowodów bankowych z innymi datami)
201	139	Pokrycie zobowiązań z akredytywy bankowej lub czekiem potwierdzonym
240	139	Błędy w wyciągach bankowych i ich sprostowania
240	139	Obciążenia bankowe z tytułu kosztów prowadzenia rachunku i prowizji bankowych dotyczące obcych sum
240	139	Przelewy z tytułu zwrotu kaucji i wadiów (wraz z odsetkami pomniejszone o koszty prowadzenia rachunku bankowego)
240	139	Zwrot nie wykorzystanych środków na zadania zlecone
400	139	Obciążenia bankowe z tytułu kosztów prowadzenia rachunku i prowizji bankowych dotyczące otwartych akredytyw

Konto 140 – Krótkoterminowe papiery wartościowe i inne środki pieniężne

Konto 140 służy do ewidencji krótkoterminowych papierów wartościowych i innych środków pieniężnych , których wartość wyrażona jest zarówno w walucie polskiej , jak i w walucie obcej (w tym чеки i weksle obce) , a także środków pieniężnych w drodze .

Na stronie Wn konta 140 ujmuje się zwiększenie stanu krótkoterminowych papierów wartościowych , innych środków pieniężnych i sum pieniężnych w drodze , a na stronie Ma – zmniejszenia stanu krótkoterminowych papierów wartościowych i innych środków pieniężnych .

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 140 powinna umożliwić ustalenie :

1. poszczególnych składników krótkoterminowych papierów wartościowych i innych środków pieniężnych ,
2. wyrażonego w walucie polskiej i obcej stanu poszczególnych składników krótkoterminowych papierów wartościowych i innych środków pieniężnych z podziałem na występujące waluty obce ,

3. wartości krótkoterminowych papierów wartościowych i innych środków pieniężnych powierzonych poszczególnym osobom za nie odpowiedzialnym .
 Konto 140 może wykazywać saldo Wn , które oznacza stan krótkoterminowych papierów wartościowych , innych środków pieniężnych i sum pieniężnych w drodze.

Typowe zapisy na koncie 140

Wn	Ma	Opis
140	130	Przelew środków między rachunkami bankowymi jednostki (konieczne w przypadku otrzymania dowodów bankowych z innymi datami)
140	131	Przelew środków między rachunkami bankowymi jednostki (konieczne w przypadku otrzymania dowodów bankowych z innymi datami)
140	135	Przelew środków między rachunkami bankowymi jednostki (konieczne w przypadku otrzymania dowodów bankowych z innymi datami)
140	139	Przelew środków między rachunkami bankowymi jednostki (konieczne w przypadku otrzymania dowodów bankowych z innymi datami)
130	140	Wpływ środków pieniężnych w drodze na rachunek bankowy
131	140	Wpływ środków pieniężnych w drodze na rachunek bankowy
135	140	Wpływ środków pieniężnych w drodze na rachunek bankowy
139	140	Wpływ środków pieniężnych w drodze na rachunek bankowy

Zespół 2 – Rozrachunki i roszczenia

Konta zespołu 2 „Rozrachunki i roszczenia” służą do ewidencji wszelkich krajowych i zagranicznych rozrachunków oraz roszczeń , a także do ewidencji rozliczeń środków budżetowych , wynagrodzeń , rozliczeń niedoborów , szkód i nadwyżek oraz wszelkich innych rozliczeń związanych z rozrachunkami i roszczeniami spornymi .

Rozrachunki to należności i zobowiązania bezsporne , których tytuły i kwoty uznają zarówno wierzyciele , jak i dłużnicy .

Roszczenia to należności kwestionowane przez kontrahentów , które w przypadku dochodzenia ich drogą sądową stają się roszczeniami spornymi w dniu wniesienia pozwu do sądu .

Rozrachunki i roszczenia ujmują się w ewidencji księgowej od dnia ich powstania do dnia ich wygaśnięcia na skutek spłacenia , oddalenia w postępowaniu spornym lub egzekucyjnym , umorzenia lub odpisania na skutek przedawnienia albo odpisania nieistotnych należności .

Ewidencja szczegółowa prowadzona do kont zespołu 2 powinna umożliwić wyodrębnienie poszczególnych grup rozrachunków , rozliczeń i roszczeń spornych , ustalenie przebiegu ich rozliczeń oraz stanu należności , rozliczeń , roszczeń spornych i zobowiązań z podziałem według kontrahentów oraz jeśli dotyczy rozliczeń w walutach obcych – według poszczególnych walut .

Odsetki od należności i zobowiązań , w tym również tych , do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych , ujmuje się w księgach rachunkowych na koniec kwartału w wysokości odsetek należnych .

Konto 201 – Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami

Konto 201 służy do ewidencji rozrachunków i roszczeń krajowych i zagranicznych z tytułu dostaw, robót i usług, w tym również zaliczek na poczet dostaw, robót i usług oraz kaucji gwarancyjnych, a także należności z tytułu przychodów finansowych.

Na koncie 201 nie ujmuje się należności jednostek budżetowych zaliczanych do dochodów budżetowych, które ujmowane są na koncie 221.

Na stronie Wn konta 201 ewidencjonuje się:

- powstałe należności i roszczenia,
- spłatę i zmniejszenie zobowiązań.

Na stronie Ma konta 202 ewidencjonuje się:

- powstałe zobowiązania,
- spłatę i zmniejszenie należności i roszczeń.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 201 powinna zapewnić możliwość ustalenia należności i zobowiązań krajowych i zagranicznych według poszczególnych kontrahentów.

Konto 201 może mieć dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności i roszczeń, a saldo Ma – stan zobowiązań.

Typowe zapisy na koncie 201

Wn	Ma	Opis
NALEŻNOŚCI		
201	700	Należności z tytułu sprzedaży (wartość netto bez VAT) produktów gospodarki pozabudżetowej
201	750	Przypisane odsetki z tytułu zwłoki w zapłacie należności dotyczące działalności eksploatacyjnej
201	760	Należności z tytułu sprzedaży (wartość netto bez VAT) składników majątkowych gospodarki pozabudżetowej
201	851	Należności z tytułu sprzedaży (wartość netto bez VAT) produktów działalności i składników majątkowych działalności Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych
201	853	Należności z tytułu sprzedaży (wartość netto bez VAT) produktów działalności i składników majątkowych działalności pozostałych funduszy specjalnych
201	225	VAT należny od dokonanej sprzedaży, naliczony w fakturach i fakturach korygujących
130	201	Wpłata należności oraz zaliczek od odbiorców na rachunek bankowy
130	201	Wpłata odsetek za zwłokę w zapłacie należności z tytułu dostaw, robót i usług
131	201	Wpłata należności oraz zaliczek od odbiorców na rachunek bankowy
135	201	Wpłata należności oraz zaliczek od odbiorców na rachunek bankowy
240	201	Należności skierowane na drogę postępowania spornego (pod datą wniesienia powództwa)
ZOBOWIĄZANIA		
201	101	Zapłata gotówkowa zobowiązań oraz zaliczek na poczet dostaw i usług
201	130	Zapłaty odsetek za zwłokę w zapłacie zobowiązań oraz zobowiązań z tytułu kar umownych
201	130	Zrealizowane wydatki budżetowe związane z finansowaniem własnej działalności w formie przelewów z tytułu zapłaty za dostawy i usługi
201	131	Spłata zobowiązań w formie przelewu
201	135	Przelewy na pokrycie kosztów działalności z tytułu dostaw i usług na rzecz działalności finansowanej z funduszy specjalnych
201	139	Pokrycie zobowiązań z akredytywy bankowej lub czekiem potwierdzonym
201	400	Zmniejszenie kosztów z tytułu faktur korygujących otrzymanych od kontrahentów
013	201	Zobowiązania wynikające z faktur VAT lub rachunków dotyczących zakupu pozostałych środków trwałych umarzanych w 100%
020	201	Zobowiązania wynikające z faktur VAT lub rachunków dotyczących zakupu pozostałych wartości niematerialnych i prawnych o wartości podlegającej

		jednorazowemu umorzeniu
080	201	Roboty , dostawy i usługi związane z przygotowaniem i realizacją inwestycji , wykonane przez zewnętrznych kontrahentów
080	201	Zakup maszyn i urządzeń wymagających montażu lub stanowiących pierwsze wyposażenie budowanych obiektów
080	201	Zakup materiałów wydanych bezpośrednio na plac budowy
080	201	Zakup od innych jednostek inwestycji rozpoczętych lub obiektów wymagających ulepszenia
240	201	Zobowiązania wynikające z faktur VAT lub rachunków dotyczących sum na zlecenie
400	201	Zużycie materiałów , energii ,świadczone usługi dotyczące działalności eksploatacyjnej , na podstawie faktur zakupu
750	201	Zobowiązania wobec dostawców z tytułu odsetek za zwłokę w zapłacie dotyczące działalności eksploatacyjnej
760	201	Zobowiązania wobec dostawców z tytułu kar umownych dotyczące działalności eksploatacyjnej
851	201	Zobowiązania wynikające z faktur VAT lub rachunków dotyczących działalności finansowanej z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych
851	201	Zobowiązania z tytułu kar umownych i odsetek w zapłacie , dotyczące działalności Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych
853	201	Zobowiązania wynikające z faktur VAT lub rachunków dotyczących działalności finansowanej z funduszy celowych
853	201	Zobowiązania z tytułu kar umownych i odsetek w zapłacie , dotyczące działalności finansowanej ze środków funduszy specjalnych

Konto 221 – Należności z tytułu dochodów budżetowych

Konto 221 służy do ewidencji należności z tytułu dochodów budżetowych , z wyjątkiem należności zhipotekowanych ujmowanych na koncie 226.

Na stronie Wn konta 221 ujmuje się ustalone na dany rok budżetowy należności z tytułu dochodów budżetowych i zwroty nadpłat .

Na stronie Ma konta 221 ujmuje się wpłaty należności z tytułu dochodów budżetowych oraz odpisy (zmniejszenia) należności .

Na koncie 221 ujmuje się również należności z tytułu podatków pobieranych przez właściwe organy. Zapisy z tego tytułu mogą być dokonywane na koniec okresów sprawozdawczych na podstawie sprawozdań z ewidencji podatkowej (zaległości i nadpłaty).

Ewidencja szczegółowa do konta 221 powinna być prowadzona według dłużników i podziałek klasyfikacji budżetowej **oraz budżetów, których należności dotyczą.**

Konto 221 może wykazywać dwa salda . Saldo Wn oznacza stan należności z tytułu dochodów budżetowych , a saldo Ma – stan zobowiązań jednostki budżetowej z tytułu nadpłat w dochodach budżetowych.

Typowe zapisy na koncie 221

Wn	Ma	Opis
221	101	Wpłata z tytułu zwrotu nadpłat dochodów budżetowych lub zwrotu nienależnie wpłaconych
221	130	Zwrot nadpłat w dochodach budżetowych lub nienależnie wpłaconych
221	225	VAT należny od dokonanej sprzedaży , naliczony w fakturach i fakturach korygujących
221	226	Przeniesienie należności długoterminowych do krótkoterminowych (w wysokości raty należnej za dany rok budżetowy - zapis równoległy Wn 840 / Ma 750
221	700	Należności jednostki budżetowej za świadczone usługi (wartość netto bez VAT)
221	750	Należności jednostki budżetowej z tytułu finansowych dochodów budżetowych (podatków i opłat administracyjnych)
221	750	Należności jednostki budżetowej z tytułu odsetek za zwłokę w zapłacie

221	750	Należności z tytułu najmu i dzierżawy (wartość netto bez VAT)
221	760	Należności jednostki budżetowej z tytułu kar i grzywien
221	760	Należności jednostki budżetowej za sprzedane środki trwałe , wartości niematerialne i prawne , inwestycje i materiały (wartość netto bez VAT)
130	221	Wpłata odsetek za zwłokę w zapłacie należności z tytułu przypisanych dochodów budżetowych
130	221	Wpłaty z tytułu zrealizowanych przez jednostkę dochodów budżetowych z tytułu należności przypisanych
700	221	Zmniejszenie (odpisy) uprzednio przypisanych należności dotyczących dochodów budżetowych
750	221	Zmniejszenie (odpisy) uprzednio przypisanych należności dotyczących dochodów budżetowych
760	221	Odpisanie należności przedawnionych i umorzonych oraz nieistotnych
760	221	Zmniejszenie (odpisy) uprzednio przypisanych należności dotyczących innych przychodów

Konto 222 – Rozliczenie dochodów budżetowych

Konto 222 służy do ewidencji rozliczenia zrealizowanych przez jednostkę budżetową dochodów budżetowych.

Na stronie Wn konta 222 ujmuje się dochody budżetowe przelane do budżetu , w korespondencji z kontem 130.

Na stronie Ma konta 222 ujmuje się w ciągu roku budżetowego okresowe lub roczne przeksięgowanie zrealizowanych dochodów budżetowych na konto 800 , na podstawie sprawozdań budżetowych .

Konto 222 może wykazywać saldo Ma , które oznacza stan dochodów budżetowych zrealizowanych , lecz nie przelanych do budżetu .

Saldo konta 222 ulega likwidacji poprzez księgowanie przelewu do budżetu dochodów budżetowych pobranych lecz nie przelanych do końca roku , w korespondencji z kontem 130 .

Typowe zapisy na koncie 222

Wn	Ma	Opis
800	222	Przeniesienie na podstawie okresowego lub rocznego sprawozdania finansowego sumy zrealizowanych dochodów budżetowych
222	130	Comiesięczne przelewy pobranych dochodów budżetowych na rachunek bieżący budżetu samorządu terytorialnego

Konto 223 – Rozliczenie wydatków budżetowych

Konto 223 służy do ewidencji rozliczenia zrealizowanych przez jednostkę budżetową wydatków budżetowych .

Na stronie Wn konta 223 ujmuje się :

- w ciągu roku budżetowego okresowe lub roczne przeniesienia na podstawie sprawozdań budżetowych , zrealizowanych wydatków budżetowych na konto 800 ,
- okresowe przelewy środków budżetowych dysponentom niższego stopnia na pokrycie wydatków budżetowych , w korespondencji z kontem 130 .

Na stronie Ma konta 223 ujmuje się okresowe wpływy środków budżetowych otrzymanych na pokrycie wydatków budżetowych jednostki oraz przeznaczonych dla dysponentów niższego stopnia , w korespondencji z kontem 130 .

Konto 223 może wykazywać saldo Ma , które oznacza stan środków budżetowych otrzymanych na pokrycie wydatków , lecz niewykorzystanych do końca roku .

Saldo konta 223 ulega likwidacji poprzez księgowanie przelewu na rachunek dysponenta wyższego stopnia środków budżetowych niewykorzystanych do końca roku , w korespondencji z kontem 130 .

Typowe zapisy na koncie 223

Wn	Ma	Opis
223	130	Zwrot do dysponenta wyższego stopnia środków pieniężnych nie wykorzystanych w danym roku (przelew w okresie przejściowym po zakończeniu roku budżetowego)
223	800	Przeniesienie na podstawie okresowych lub rocznych sprawozdań finansowych zrealizowanych wydatków budżetowych jednostek (pod datą sprawozdania finansowego)
130	223	Wpływy środków budżetowych (od dysponenta wyższego stopnia lub z budżetu samorządu terytorialnego) przeznaczonych na wydatki jednostki

Konto 225 – Rozrachunki z budżetami

Konto 225 służy do ewidencji rozrachunków z budżetami w szczególności z tytułu dotacji , podatków , nadpłat w rozliczeniach z budżetami .

Na stronie Wn konta 225 ujmuje się nadpłaty oraz wpłaty do budżetu , a na stronie Ma - zobowiązania wobec budżetów i wpłaty od budżetów .

Ewidencja szczegółowa do konta 225 powinna zapewnić możliwość ustalenia stanu należności i zobowiązań według każdego z tytułów rozrachunków z budżetem odrębnie .

Konto 225 może mieć dwa salda . Saldo Wn oznacza stan należności , a saldo Ma – stan zobowiązań wobec budżetów .

Typowe zapisy na koncie 225

Wn	Ma	Opis
Podatki , opłaty , cła i należności z tytułu nadpłat		
225	130	Zrealizowane wydatki budżetowe związane z finansowaniem własnej działalności w formie przelewów z tytułu rozrachunków z budżetami
225	131	Przelewy z tytułu innych zobowiązań wobec budżetu finansowanych z gospodarki pozabudżetowej
225	135	Przekazanie zobowiązań wobec budżetu (np. zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych , opłat lokalnych) finansowanych z funduszy specjalnych
080	225	Cło i inne opłaty związane z nabyciem składników lub praw związanych z inwestycją
080	225	Opłaty za nabyte grunty lub z tytułu używania gruntów w okresie budowy oraz z tytułu uzyskania lokalizacji pod budowę
231	225	Naliczony i potrącony na listach płac podatek dochodowy od osób fizycznych
400	225	Naliczone zobowiązania podatkowe , cła i opłaty administracyjne obciążające koszty
851	225	Naliczone zobowiązania podatkowe , cła i opłaty obciążające Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych
853	225	Naliczone zobowiązania podatkowe , cła i opłaty obciążające fundusze specjalne
130	225	Wpływy należności z tytułu rozrachunków z budżetami (zwrot nadpłat)
131	225	Wpływy należności z tytułu rozrachunków z budżetami (zwrot nadpłat)
135	225	Wpływy należności z tytułu rozrachunków z budżetami (zwrot nadpłat)
Rozrachunki z Urzędem Skarbowym z tytułu VAT		
225	130	Przelew podatku VAT do urzędu Skarbowego
130	225	VAT należny z tytułu nieprzypisanych dochodów budżetowych
201	225	VAT należny od dokonanej sprzedaży , naliczony w fakturach i fakturach korygujących
221	225	VAT należny od dokonanej sprzedaży , naliczony w fakturach i fakturach korygujących
760	225	VAT należny od darowizn

Konto 226 – Długoterminowe należności budżetowe

Konto 226 służy do ewidencji długoterminowych należności lub długoterminowych rozliczeń z budżetem , a w szczególności **należności z tytułu prywatyzacji oraz należności zahipotekowanych**. Na stronie Ma konta 226 ujmuje się

Konto 226 może wykazywać saldo Wn , które oznacza wartość **należności zaliczanych do długoterminowych**.

Typowe zapisy na koncie 226

Wn	Ma	Opis
226	840	Przypisanie należności długoterminowych podlegających zaliczeniu na dochody budżetowe w przyszłych latach
221	226	Przeniesienie należności długoterminowych do krótkoterminowych (w wysokości raty należnej za dany rok budżetowy - zapis równoległy Wn 840 / Ma 750

Konto 229 – Pozostałe rozrachunki publicznoprawne

Konto 229 służy do ewidencji , innych niż z budżetami , rozrachunków publicznoprawnych , a w szczególności z tytułu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych .

Na stronie Wn konta 229 ujmuje się należności oraz spłatę i zmniejszenie zobowiązań , a na stronie Ma – zobowiązania , spłatę i zmniejszenie należności z tytułu rozrachunków publicznoprawnych .

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 229 powinna zapewnić możliwość ustalenia stanu należności i zobowiązań według tytułów rozrachunków oraz podmiotów , z którymi dokonywane są rozliczenia .

Konto 229 może wykazywać dwa salda . Saldo Wn oznacza stan należności , a saldo Ma – stan zobowiązań .

Typowe zapisy na koncie 229

Wn	Ma	Opis
229	130	Zrealizowane wydatki budżetowe związane z finansowaniem własnej działalności w formie przelewów z tytułu składek do ZUS – na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych i Fundusz Pracy
229	135	Przekazanie zobowiązań wobec ZUS finansowanych z funduszy specjalnych
229	231	Wypłata zasiłków pokrywanych przez ZUS , które ujęto na listach wynagrodzeń (zasiłki chorobowe , rodzinne i inne)
231	229	Składki na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych płacone przez pracownika , które są potrącane z wynagrodzeń
400	229	Naliczone składki od wynagrodzeń , płacone przez pracodawcę na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych i na Fundusz Pracy

Konto 231 – Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń

Konto 231 służy do ewidencji rozrachunków z pracownikami jednostki i innymi osobami fizycznymi z tytułu wypłat pieniężnych i świadczeń rzeczowych , zaliczanych zgodnie z odrębnymi przepisami do wynagrodzeń , a w szczególności należności za pracę wykonywaną na podstawie stosunku pracy , umowy zlecenia , umowy o dzieło , umowy agencyjnej oraz wypłat zasiłków pokrywanych przez ZUS , które naliczono na listach wynagrodzeń .

Na stronie Wn konta 231 ujmuje się w szczególności :

1. wypłaty pieniężne lub przelewy wynagrodzeń ,
2. wypłaty zaliczek na poczet wynagrodzeń ,
3. wartość wydanych świadczeń rzeczowych zaliczanych do wynagrodzeń ,
4. wypłaty zasiłków ZUS naliczonych na liście wynagrodzeń ,
5. potrącenia wynagrodzeń obciążające pracownika .

Na stronie Ma konta 231 ujmuje się zobowiązania jednostki z tytułu wynagrodzeń:

1. naliczone wynagrodzenia obciążające koszty działalności ,
2. naliczone na listach wynagrodzeń zasiłki finansowane przez ZUS (rodzinne , pielęgnacyjne , chorobowe)
3. ujęte w listach płac ekwiwalenty .

Konto 231 może wykazywać dwa salda . Saldo Wn oznacza stan należności od pracowników (np. z tytułu wypłaconych zaliczek ,) , a saldo Ma – stan zobowiązań jednostki z tytułu wynagrodzeń .

Do konta 231 należy prowadzić ewidencję analityczną na imiennych kartach wynagrodzeń poszczególnych pracowników i innych osób fizycznych otrzymujących wynagrodzenia .

Imienne karty wynagrodzeń powinny być prowadzone w sposób umożliwiający ustalenie podstawy do naliczeń zasiłków , emerytur , rent oraz podatków obciążających pracownika .

Typowe zapisy na koncie 231

Wn	Ma	Opis
231	130	Zrealizowane wydatki budżetowe związane z finansowaniem własnej działalności w formie przelewów z tytułu wypłaty wynagrodzeń oraz zasiłków chorobowych , rodzinnych i innych pokrywanych ze środków ZUS , ekwiwalentów , odpraw i innych składników na konta pracowników
231	225	Naliczony i potrącony na listach płac podatek dochodowy od osób fizycznych
231	229	Składki na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych płacone przez pracownika , które są potrącane z wynagrodzeń
231	234	Potrącenia dokonane na liście płac nie rozliczonych zaliczek i innych należności od pracowników
231	240	Potrącenia dokonane na liście płac alimentów i innych zobowiązań pracowników
231	240	Potrącenia dokonane na liście płac składek i zwrotu pożyczek do pracowniczej kasy zapomogowo – pożyczkowej
231	240	Potrącenia dokonane na liście płac składek na dobrowolne ubezpieczenia grupowe
229	231	Wypłata zasiłków pokrywanych przez ZUS , które ujęto na listach wynagrodzeń (zasiłki chorobowe , rodzinne i inne)
240	231	Przebiegowanie roszczeń spornych z tytułu wynagrodzeń
400	231	Naliczone na listach wynagrodzenia brutto obciążające koszty działalności eksploatacyjnej

Konto 234 – Pozostałe rozrachunki z pracownikami

Konto 234 służy do ewidencji należności , roszczeń i zobowiązań wobec pracowników z innych tytułów niż wynagrodzenia .

Na stronie Wn konta 234 ujmuje się w szczególności :

1. wypłacone pracownikom zaliczki i sumy do rozliczenia na wydatki obciążające jednostkę ,
2. należności od pracowników z tytułu dokonanych przez jednostkę świadczeń odpłatnych ,
3. należności z tytułu pożyczek z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych ,
4. należności i roszczenia od pracowników z tytułu niedoborów i szkód ,
5. zapłacone zobowiązania wobec pracowników .

Na stronie Ma konta 234 ujmuje się w szczególności :

1. wydatki wyłożone przez pracowników w imieniu jednostki ,
2. rozliczone zaliczki i zwroty środków pieniężnych ,
3. wpływy należności od pracowników .

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 234 powinna zapewnić możliwość ustalenia stanu należności, roszczeń i zobowiązań z poszczególnymi pracownikami według tytułów rozrachunków. Konto 234 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności i roszczeń, a saldo Ma – stan zobowiązań wobec pracowników.

Typowe zapisy na koncie 234

Wn	Ma	Opis
234	101	Splata zobowiązań wobec pracowników
234	101	Wypłata zaliczek do rozliczenia
234	130	Zrealizowane wydatki budżetowe związane z finansowaniem własnej działalności w formie wypłaconych przelewami i czekami kwot do rozliczenia
234	135	Przelewy z tytułu udzielonych zaliczek do rozliczenia
234	240	Należności z tytułu niedoborów i szkód według osób odpowiedzialnych materialnie (jeśli wyraziły zgodę)
130	234	Wpłaty na rachunek bankowy sum nie wykorzystanych zaliczek oraz należności od pracowników z pozostałych tytułów
131	234	Wpłaty na rachunek bankowy sum nie wykorzystanych zaliczek oraz należności od pracowników z pozostałych tytułów
135	234	Wpłaty na rachunek bankowy sum nie wykorzystanych zaliczek oraz należności od pracowników z pozostałych tytułów
231	234	Potrącenia dokonane na liście płac nie rozliczonych zaliczek i innych należności od pracowników
240	234	Przebieganie roszczeń spornych z tytułu należności od pracowników
400	234	Pokryte przez pracownika (z pobranej zaliczki lub z własnych środków) koszty działalności eksploatacyjnej
851	234	Pokryte przez pracownika (z pobranej zaliczki lub z własnych środków) koszty finansowane z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych

Konto 240 – Pozostałe rozrachunki

Konto 240 służy do ewidencji krajowych i zagranicznych należności i roszczeń oraz zobowiązań nieobjętych ewidencją na kontach 201 – 234.

Na koncie 240 ewidencjonuje się w szczególności:

1. rozrachunki z tytułu sum depozytowych (wadium, kaucji, zabezpieczenia należytego wykonania umów),
2. rozrachunki z tytułu sum na zlecenie,
3. rozliczenia niedoborów, szkód i nadwyżek,
4. rozrachunki z tytułu potrąceń dokonanych na listach wynagrodzeń z innych tytułów niż podatki i składki odprowadzane do ZUS,
5. rozrachunki z tytułu zaliczek na inwestycje wspólne prowadzone przez innych inwestorów lub na sfinansowanie inwestycji zleconych inwestorom zastępczym,
6. rozrachunki z tytułu pożyczek krótkoterminowych, z wyjątkiem udzielonych pracownikom,
7. mylne obciążenia i uznania rachunków bankowych.

Konto 240 może być używane również do ewidencji pożyczek i różnego rodzaju rozliczeń i należności funduszy celowych.

Na stronie Wn konta 240 ujmuje się powstałe należności i roszczenia oraz spłatę i zmniejszenie zobowiązań, a na stronie Ma – powstałe zobowiązania oraz spłatę i zmniejszenie należności i roszczeń.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 240 powinna zapewnić ustalenie stanu rozrachunków, roszczeń i rozliczeń z poszczególnych tytułów.

Konto 240 może mieć dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności i roszczeń, a saldo Ma – stan zobowiązań.

Typowe zapisy na koncie 240

Wn	Ma	Opis
ROZLICZENIE NIEDOBORÓW , SZKÓD I ZDARZEŃ LOSOWYCH		
240	011	Ujawnione niedobory środków trwałych i szkody spowodowane zdarzeniami losowymi (w wartości początkowej)
240	013	Stwierdzone niedobory i szkody pozostałych środków trwałych
240	080	Niedobory i szkody w rzeczowych składnikach inwestycji rozpoczętych
240	101	Ujawnione niedobory kasowe
240	080	Otrzymanie zysków inwestycyjnych (m.in. odszkodowań otrzymanych od ubezpieczycieli za straty spowodowane zdarzeniami losowymi w inwestycjach w toku)
071	240	Dotychczasowe umorzenie stwierdzonych niedoborów środków trwałych i powstałych szkód
072	240	Wyksięgowanie dotychczasowego umorzenia pozostałych środków trwałych z tytułu niedoboru lub szkody
080	240	Niedobory i szkody w składnikach inwestycyjnych uznane za niezawinione
234	240	Należności z tytułu niedoborów i szkód według osób odpowiedzialnych materialnie (jeśli wyraziły zgodę)
400	240	Rozliczone niedobory i szkody obciążające koszty
760	240	Rozliczenie niedoborów – uznania obciążające pozostałe koszty operacyjne
800	240	Wartość nie umorzona środków trwałych uznanych za niedobory niezawinione
860	240	Rozliczenie niedoborów i szkód – zdarzenia losowe
860	240	Straty związane z usuwaniem skutków zdarzeń losowych
240	240	Kompensata nadwyżek z niedoborami
240	240	Roszczenia z tytułu niedoborów (konto analityczne rozliczenie różnic inwentaryzacyjnych)
011	240	Przyjęcie środka trwałego w wyniku ujawnionych nadwyżek
013	240	Ujawnione nadwyżki pozostałych środków trwałych
080	240	Ujawnione nadwyżki inwestycji
101	240	Ujawnione nadwyżki gotówki w kasie
240	760	Rozliczenie nadwyżek pozostałych środków trwałych umarżanych w 100% oraz pozostałych środków obrotowych
240	760	Rozliczenie nadwyżek środków obrotowych
240	800	Rozliczenie nadwyżek środków trwałych umarżanych stopniowo i inwestycji
POTRĄCENIA NA LISTACH PŁAC		
231	240	Potrącenia dokonane na liście płac alimentów i innych zobowiązań pracowników
231	240	Potrącenia dokonane na liście płac składek i zwrotu pożyczek do pracowniczej kasy zapomogowo – pożyczkowej
231	240	Potrącenia dokonane na liście płac składek na dobrowolne ubezpieczenia grupowe
240	130	Przelew z tytułu spłaty zobowiązań ujętych na koncie 240 (potrącenia dokonane na liście płac)
SUMY DEPOZYTOWE		
240	139	Obciążenia bankowe z tytułu kosztów prowadzenia rachunku i prowizji bankowych dotyczące obcych sum
240	139	Przelewy z tytułu zwrotu kaucji i wadiów (wraz z odsetkami pomniejszone o koszty prowadzenia rachunku bankowego)
139	240	Wpłata na rachunek bankowy jednostki budżetowej sum depozytowych z tytułu : kaucji , wadiów i zabezpieczenia pieniężnego

139	240	Odsetki od wadliwych i zabezpieczeń pieniężnych przechowywanych na rachunku bankowym (zwracane na podstawie art.42 ust.3 i art.75 ust.2a ustawy o zamówieniach publicznych)
SUMY NA ZLECENIE		
240	139	Zwrot nie wykorzystanych środków na zadania zlecone
240	201	Zobowiązania wynikające z faktur VAT lub rachunków dotyczących sum na zlecenie
139	240	Wpływ środków na zadania zlecone
INWESTYCJE WSPÓLNE		
240	080	Rozliczenie kosztów inwestycji wspólnej w przypadku przejęcia części efektów przez współinwestora
131	240	Wpłaty jednostek uczestniczących w pokryciu kosztów wspólnych akcji gospodarczych
011	240	Przyjęcie środka trwałego w wyniku zakończonej inwestycji przejętej od inwestora zastępczego (na podstawie faktury)
011	240	Przyjęcie środka trwałego w wyniku zakończonej inwestycji wspólnej realizowanej przez innego inwestora
ROSZCZENIA SPORNE		
240	201	Należności skierowane na drogę postępowania spornego (pod datą wniesienia powództwa)
240	231	Przebieganie roszczeń spornych z tytułu wynagrodzeń
240	234	Przebieganie roszczeń spornych z tytułu należności od pracowników
130	240	Wpłaty należności objętych ewidencją na koncie 240
INNE ROZRACHUNKI		
240	101	Wypłata zaliczki - sum do rozliczenia osobom nie będącym pracownikami
240	130	Zapłata kar, grzywien, odszkodowań i kosztów sądowych obciążających pracowników lub inne osoby
240	130	Zrealizowane wydatki budżetowe związane z finansowaniem własnej działalności w formie przelewów innych rozrachunków (ryczałty za używanie samochodu, diety radnych, ryczałtowy zwrot kosztów członkom Komisji Bezpieczeństwa Publicznego, itp.)
240	135	Przelewy z tytułu udzielonych pożyczek
240	750	Przypisane odsetki z tytułu zwłoki w zapłacie pozostałych należności
240	760	Otrzymane odszkodowania, kary i grzywny
130	240	Wpłata odsetek za zwłokę w zapłacie należności z tytułu innych należności
130	240	Wpłaty należności objętych ewidencją na koncie 240
131	240	Wpłaty należności objętych ewidencją na koncie 240
135	240	Wpłaty należności objętych ewidencją na koncie 240
139	240	Wpłaty należności objętych ewidencją na koncie 240
400	240	Naliczone członkom Komisji Bezpieczeństwa Publicznego ryczałtowy zwrot kosztów (przelewy)
400	240	Naliczone koszty ryczałtów za używanie samochodu - przelewy
400	240	Rozliczenie pobranej zaliczki przez osoby nie będące pracownikiem – wydatki dotyczące działalności eksploatacyjnej
851	240	Rozliczenie pobranej zaliczki przez osoby nie będące pracownikiem – wydatki dotyczące działalności finansowanej z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych
853	240	Rozliczenie pobranej zaliczki przez osoby nie będące pracownikiem – wydatki dotyczące działalności finansowanej z funduszy celowych
MYLNE OBCIĄŻENIA I UZNANIA RACHUNKÓW BANKOWYCH		
240	130	Omyłkowe obciążenia bankowe
240	131	Uznania z tytułu omyłek i błędów bankowych
240	135	Błędy w wyciągach bankowych i ich sprostowania
240	139	Błędy w wyciągach bankowych i ich sprostowania

130	240	Wpływy z tytułu korekt i omyłek bankowych i niewłaściwe obciążenia bankowe
131	240	Obciążenia z tytułu omyłek i błędów bankowych oraz korekt
135	240	Obciążenia z tytułu błędów i omyłek bankowych
139	240	Błędy w wyciągach bankowych i ich sprostowania

Konto 290 – Odpisy aktualizujące należności

Konto 290 służy do ewidencji odpisów aktualizujących należności wątpliwe i odsetek od należności przypisanych a nie wpłaconych .

Odpisy aktualizujące wartość należności stanowi równowartość zmniejszenia ich wartości użytkowej lub handlowej . Uwzględniają one stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty wynikający z wątpliwości odnośnie do ich spłaty w przewidywanej wysokości .

W przypadku ustania zagrożenia utraty wartości należności , dla których dokonano odpisu aktualizującego następuje odpowiednie przywrócenie pierwotnej wartości należności .

Nie dokonuje się odpisów aktualizujących należności z tytułu dochodów i wydatków budżetowych , a odpisy aktualizujące należności na rzecz funduszy tworzonych na podstawie ustaw obciążają te fundusze .

Na stronie Wn konta 290 ujmuje się odpisane należności w związku z ich nieściągalnością , umorzeniem lub przedawnieniem oraz równowartość zasądzonych np. kosztów sądowych , lub zapłaconych należności czyli w wypadku ustania przyczyny , dla której dokonano odpisu aktualizującego .

Na stronie Ma konta 290 ujmuje się :

- odpisy aktualizujące należności w korespondencji z kontem Wn 760 lub Wn 851 , 853 w zależności od rodzaju należności ,
- odpis z tytułu odsetek od należności przypisanych a nie wpłaconych do dnia sprawozdawczego – księgując Wn 750 lub Wn 851 , 853 w zależności od rodzaju należności .

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 290 powinna umożliwić ustalenie odpisów aktualizujących wartość poszczególnych należności według tytułów i kontrahentów .

Saldo Ma konta 290 ukazuje wielkość dokonanych odpisów aktualizujących należności . O tę wielkość w bilansie koryguje się (in minus) te należności , których ono dotyczy .

Typowe zapisy na koncie 290

Wn	Ma	Opis
290	750	Przypisanie przychodów w związku z wpłatą odsetek na które uprzednio dokonano odpisu aktualizującego
290	760	Odpisanie należności dla której dokonano odpisu aktualizującego w związku z umorzeniem , przedawnieniem lub zapłatą
290	851	Przypisanie przychodów w związku z wpłatą odsetek na które uprzednio dokonano odpisu aktualizującego dot. działalności Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych
290	853	Przypisanie przychodów w związku z wpłatą odsetek na które uprzednio dokonano odpisu aktualizującego dot. działalności funduszy celowych
750	290	Odpis z tytułu odsetek od należności przypisanych a nie wpłaconych do dnia sprawozdawczego
760	290	Odpis aktualizujący pozostałe należności
851	290	Odpis z tytułu odsetek od należności przypisanych a nie wpłaconych do dnia sprawozdawczego dot. działalności Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych
853	290	Odpis z tytułu odsetek od należności przypisanych a nie wpłaconych do dnia sprawozdawczego dot. działalności funduszy celowych

Zespół 3 – Materiały i towary

Konto 310 – Materiały

Konto 310 służy do ewidencji wartości zapasów materiałów znajdujących się w posiadaniu jednostki . Zakupione materiały odpisuje się bezpośrednio w koszty w momencie ich zakupu . Na dzień bilansowy ustala się stan tych składników drogą spisu z natury oraz dokonuje się wyceny tego stanu według cen zakupu , korygując jednocześnie koszty według rodzaju o wartość tego stanu .

Na stronie Wn konta 310 ujmuje się zwiększenia wartości zapasów materiałów, na stronie Ma – jego zmniejszenia .

Konto 310 może wykazywać saldo Wn , które wyraża wartość zapasów materiałów nie zużytych do końca okresu .

Typowe zapisy na koncie 310

Wn	Ma	Opis
310	400	Zwiększenie wartości materiałów zakupionych i zaliczonych w koszty ale nie zużytych do końca roku – według spisu z natury na koniec roku
400	310	Zmniejszenie wartości zapasu materiałów na dzień bilansowy – według spisu z natury na koniec roku

Zespół 4 – Koszty według rodzaju i ich rozliczenie

Konta zespołu 4 służą do ewidencji kosztów w układzie rodzajowym .

Na kontach zespołu 4 ujmuje się również koszty finansowane ze środków specjalnych .

Nie księguje się na kontach zespołu 4 ;

- kosztów finansowanych – zgodnie z odrębnymi przepisami – z funduszy celowych i innych ,
- kosztów inwestycji lub nakładów inwestycyjnych ,
- pozostałych kosztów operacyjnych ,
- kosztów operacji finansowych ,
- strat nadzwyczajnych .

Konto 400 – Koszty według rodzaju

Konto 400 służy do ewidencji kosztów prostych według rodzaju .

Na stronie Wn konta 400 ujmuje się poniesione koszty , a na stronie Ma – ich zmniejszenia .

Ewidencję szczegółową do konta 400 prowadzi się według pozycji planu finansowego oraz w przekrojach dostosowanych do potrzeb planowania , analizy i sprawozdawczości .

Konto 400 może wykazywać w ciągu roku obrotowego saldo Wn , które wyraża wysokość poniesionych kosztów .

Saldo konta 400 przenosi się w końcu roku obrotowego na konto 860 .

Typowe zapisy na koncie 400

Wn	Ma	Opis
400	072	Odpisy umorzeniowe naliczane od otrzymanych darów i ujawnionych nadwyżek pozostałych środków trwałych oraz pozostałych wartości niematerialnych i prawnych
400	072	Odpisy umorzeniowe naliczone od nowych wydanych do używania pozostałych środków trwałych oraz pozostałych wartości niematerialnych i prawnych , umarzanych w 100% w miesiącu wydania do użytkowania
400	101	Rozliczenie kosztów podróży służbowych pracowników oraz wypłata ryczałtów za używanie samochodów do celów służbowych – wypłacone gotówką
400	101	Wypłata gotówką ryczałtowego zwrotu kosztów dla członków Komisji Bezpieczeństwa Publicznego
400	130	Zrealizowane wydatki budżetowe związane z finansowaniem własnej działalności w formie przelewów równowartości odpisów na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych
400	139	Obciążenia bankowe z tytułu kosztów prowadzenia rachunku i prowizji bankowych dotyczące otwartych akredytyw
400	201	Zużycie materiałów , energii ,świadczone usługi dotyczące działalności eksploatacyjnej , na podstawie faktur zakupu
400	225	Naliczone zobowiązania podatkowe , cła i opłaty administracyjne obciążające koszty
400	229	Naliczone składki od wynagrodzeń , płacone przez pracodawcę na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych i na Fundusz Pracy
400	231	Naliczone na listach wynagrodzenia brutto obciążające koszty działalności eksploatacyjnej
400	234	Pokryte przez pracownika (z pobranej zaliczki lub z własnych środków) koszty działalności eksploatacyjnej
400	240	Naliczone członkom Komisji Bezpieczeństwa Publicznego ryczałtowy zwrot kosztów (przelewy)
400	240	Naliczone koszty ryczałtów za używanie samochodu - przelewy
400	240	Rozliczenie pobranej zaliczki przez osoby nie będące pracownikiem – wydatki dotyczące działalności eksploatacyjnej
400	240	Rozliczone niedobory i szkody obciążające koszty
400	310	Zmniejszenie wartości zapasu materiałów na dzień bilansowy – według spisu z natury na koniec roku
201	400	Zmniejszenie kosztów z tytułu faktur korygujących otrzymanych od kontrahentów
310	400	Zwiększenie wartości materiałów zakupionych i zaliczonych w koszty ale nie zużytych do końca roku – według spisu z natury na koniec roku
860	400	Przeniesienie rocznej sumy poniesionych kosztów według rodzaju

Konto 401 – Amortyzacja

Konto 401 służy do ewidencji kosztów amortyzacji od środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych , od których odpisy umorzeniowe są dokonywane stopniowo według stawek amortyzacyjnych .

Równowartość amortyzacji należy księgować jednocześnie Wn 800 /Ma 761.

Na stronie Wn konta 401 ujmuje się odpisy amortyzacyjne , a na stronie Ma przeniesienie kosztów amortyzacji na wynik finansowy .

Konto 401 może wykazywać w ciągu roku obrotowego saldo Wn , które wyraża wysokość poniesionych kosztów amortyzacji .

Saldo konta 401 przenosi się w końcu roku obrotowego na konto 860 .

Typowe zapisy na koncie 401

Wn	Ma	Opis
401	071	Naliczone za okres umorzenie podstawowych środków trwałych oraz podstawowych wartości niematerialnych i prawnych . Zapis równoległy Wn 800 / Ma 761

860	401	Przeniesienie rocznej sumy poniesionych kosztów amortyzacji
-----	-----	---

Zespół 7 – Przychody i koszty ich uzyskania

Konta zespołu 7 służą do ewidencji :

- przychodów i kosztów uzyskania z tytułu sprzedaży produktów , przychodów i kosztów operacji finansowych oraz pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych ,
- podatków nie ujętych na koncie 400 ,
- dotacji i subwencji otrzymanych , które wpływają na wynik finansowy , oraz dotacji przekazanych .

Za moment sprzedaży w kraju uważa się datę wykonania świadczenia zgodnie z umową kupna – sprzedaży , a w eksporcie – datę przewiezienia przez granicę , potwierdzona przez graniczny urząd celny .

Za **przychód** uważa się :

- należne bez podatku VAT kwoty za sprzedane produkty (bez względu na to , czy zostały już zapłacone , czy nie) wynikające z przemnożenia ilości sprzedanej przez cenę jednostkową sprzedaży , skorygowane o należne dopłaty oraz udzielone rabaty , bonifikaty i temu podobne opusty lub umowne kwoty należne z tytułu sprzedaży produktów , pomniejszone o należny podatek VAT ,
- kwoty należne z tytułu operacji finansowych ,
- pozostałe przychody operacyjne , w tym z tytułu:
  - sprzedaży materiałów , środków trwałych i inwestycji ,
  - odpisania zobowiązań przedawnionych ,
  - otrzymanych odszkodowań (z wyjątkiem odszkodowań za straty losowe) i kar ,
  - otrzymanych darowizn .

Ewidencję szczegółową prowadzi się według pozycji planu finansowego oraz stosownie do potrzeb planowania , analizy i sprawozdawczości oraz obliczenia podatków .

Konto 700 – Sprzedaż produktów i koszt ich wytworzenia

Konto 700 służy do ewidencji sprzedaży produktów (wyrobów gotowych , półfabrykatów , robót i usług) własnej działalności na rzecz obcych jednostek oraz działalności finansowo wyodrębnionej własnej jednostki oraz kosztu ich wytworzenia .

Na stronie Wn konta 700 ujmuje się koszt wytworzenia sprzedanych produktów , a na stronie Ma – przychody ze sprzedaży .

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 700 powinna zapewnić podział sprzedaży dostosowany do zasad wymiaru podatków i należnych dotacji oraz według przedmiotów i kierunków sprzedaży .

Na koniec roku konto 700 nie wykazuje salda .

Typowe zapisy na koncie 700

Wn	Ma	Opis
700	221	Zmniejszenie (odpisy) uprzednio przypisanych należności dotyczących dochodów budżetowych
700	860	Przeniesienie przychodów ze sprzedaży produktów
201	700	Należności z tytułu sprzedaży (wartość netto bez VAT) produktów gospodarki

		pozabudżetowej
221	700	Należności jednostki budżetowej za świadczone usługi (wartość netto bez VAT)

Konto 740 – Dotacje i środki na inwestycje

Konto 740 służy do ewidencji środków specjalnych jednostek budżetowych wykorzystanych na finansowanie inwestycji .

Na stronie Wn konta 740 księguje się , w korespondencji z kontem 800 (pod datą zapłaty zobowiązania) , środki specjalne jednostek budżetowych wykorzystane na finansowanie inwestycji .

Na stronie Ma konta 740 ujmuje się przeniesienie salda w końcu roku na konto 860 .

Na koniec roku konto 740 nie wykazuje salda .

Typowe zapisy na koncie 740

Wn	Ma	Opis
740	800	Równowartość środków specjalnych wydatkowanych z konta 131 na finansowanie inwestycji jednostki budżetowej (pod datą zapłaty)
860	740	Przeniesienie dotacji przekazanych przez gospodarkę pozabudżetową

Konto 750 – Przychody i koszty finansowe

Konto 750 służy do ewidencji przychodów z tytułu dochodów budżetowych oraz operacji finansowych i kosztu operacji finansowych .

Na koncie 750 ujmuje się przychody z tytułu finansowych dochodów budżetowych (np. wszelkich podatków , opłat , ceł) z wyjątkiem uzyskanych ze sprzedaży produktów , materiałów i składników rzeczowych aktywów trwałych , które księguje się odpowiednio na kontach 700 i 760 , także wówczas , gdy w jednostce budżetowej równowartość tych przychodów podlega zaliczeniu do dochodów budżetowych .

Na stronie Wn konta 750 ujmuje się odpisy z tytułu dochodów budżetowych oraz koszty operacji finansowych , a w szczególności :

1. wartość sprzedanych udziałów , akcji i papierów wartościowych ,
2. odsetki od kredytów i pożyczek ,
3. odsetki za zwłokę w zapłacie zobowiązań (z wyjątkiem obciążających inwestycje w okresie realizacji) ,
4. dyskonto przy sprzedaży weksli , czeków obcych i papierów wartościowych ,
5. ujemne różnice kursowe (z wyjątkiem obciążających inwestycje w okresie realizacji) .

Na stronie Ma konta 750 ujmuje się przychody z tytułu dochodów budżetowych oraz kwoty należne z tytułu operacji finansowych , a w szczególności :

1. przychody ze sprzedaży papierów wartościowych ,
2. przychody z udziałów i akcji ,
3. dywidendy oraz odsetki od udzielonych pożyczek ,
4. dyskonto przy zakupie weksli , czeków obcych i papierów wartościowych ,
5. odsetki za zwłokę w zapłacie należności ,
6. dodatnie różnice kursowe ,
7. oprocentowanie lokat terminowych i środków na rachunkach bankowych .

Dochody finansowe , których ewidencja jest prowadzona według przepisów o rachunkowości podatkowych i niepodatkowych dochodów budżetowych , mogą być ujmowane na koncie 750 okresowo , na podstawie danych z ewidencji podatkowej .

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 750 powinna zapewnić wyodrębnienie przychodów z tytułu dochodów budżetowych według pozycji planu finansowego .

W końcu roku obrotowego przenosi się :

- przychody z tytułu dochodów budżetowych oraz przychody finansowe na stronę Ma konta 860 ,
  - koszty operacji finansowych na stronę Wn konta 860 .
- Na koniec roku konto 750 nie wykazuje salda .

Typowe zapisy na koncie 750

Wn	Ma	Opis
PRZYCHODY FINANSOWE		
750	101	Wypłata nadpłat innych nieprzypisanych dochodów budżetowych
750	130	Zwrot nadpłat innych nieprzypisanych dochodów budżetowych
750	221	Zmniejszenie (odpisy) uprzednio przypisanych należności dotyczących dochodów budżetowych
750	290	Odpis z tytułu odsetek od należności przypisanych a nie wpłaconych do dnia sprawozdawczego
750	860	Przeniesienie na koniec roku osiągniętych przychodów finansowych
030	750	Podwyższenie wartości udziałów (uprzednio obniżonych na skutek trwałej utraty wartości) lub z tytułu podwyższenia w spółce kapitału udziałowego
030	750	Odsetki od obligacji bonów skarbowych i innych długoterminowych papierów wartościowych – kapitalizowane wraz z wartością papierów wartościowych
030	750	Podwyższenie wartości papierów wartościowych (uprzednio obniżonych na skutek trwałej utraty wartości)
030	750	Dodatnia różnica między ceną nabycia a ceną sprzedaży zbytych papierów wartościowych
030	750	Przypisanie odsetek od udzielonych długoterminowych pożyczek po zapadnięciu terminu płatności
130	750	Wpłata odsetek za zwłokę w zapłacie należności z tytułu nieprzypisanych dochodów budżetowych
130	750	Wpłaty z tytułu zrealizowanych przez jednostkę dochodów budżetowych z tytułu należności nieprzypisanych
130	750	Przypisane przez bank oprocentowanie środków na rachunku bieżącym jednostki budżetowej
131	750	Przypisane oprocentowanie środków na rachunkach bankowych
139	750	Oprocentowanie własnych środków na rachunku bankowym
201	750	Przypisane odsetki z tytułu zwłoki w zapłacie należności dotyczące działalności eksploatacyjnej
221	750	Należności jednostki budżetowej z tytułu finansowych dochodów budżetowych (podatków i opłat administracyjnych)
221	750	Należności jednostki budżetowej z tytułu odsetek za zwłokę w zapłacie
221	750	Należności z tytułu najmu i dzierżawy (wartość netto bez VAT)
240	750	Przypisane odsetki z tytułu zwłoki w zapłacie pozostałych należności
290	750	Przypisanie przychodów w związku z wpłatą odsetek na które uprzednio dokonano odpisu aktualizującego
840	750	Przypadające na dany rok budżetowy należności ujętych uprzednio jako przychody przyszłych okresów. Zapis równoległy Wn 221 / Ma 226
KOSZTY FINANSOWE		
750	073	Obniżenie wartości udziałów i papierów wartościowych na skutek trwałej utraty wartości lub obniżki kursu walut obcych , za które je nabyto
750	201	Zobowiązania wobec dostawców z tytułu odsetek za zwłokę w zapłacie dotyczące działalności eksploatacyjnej
860	750	Przeniesienie na koniec roku kosztów operacji finansowych

Konto 760 – Pozostałe przychody i koszty

Konto 760 służy do ewidencji przychodów i kosztów niezwiązanych bezpośrednio ze zwykłą działalnością jednostki, w tym wszelkich innych przychodów niż podlegające ewidencji na kontach 700 i 750.

W szczególności na koncie 760 ujmuje się:

1. na stronie Ma przychody ze sprzedaży materiałów, a na stronie Wn koszty osiągnięcia tych przychodów, w tym wartość w cenach zakupu tych materiałów,
2. na stronie Ma przychody ze sprzedaży środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz inwestycji w jednostkach budżetowych,
3. na stronie Ma pozostałe przychody operacyjne, do których zalicza się w szczególności odpisane przedawnione zobowiązania, otrzymane odszkodowania, kary i grzywny, darowizny i nieodpłatnie otrzymane środki obrotowe, a na stronie Wn pozostałe koszty operacyjne, do których zalicza się w szczególności zapłacone kary i grzywny odpisane przedawnione, umorzone i nieściągalne należności, utworzone rezerwy na należności od dłużników, koszty postępowania spornego i egzekucyjnego oraz nieodpłatnie przekazane środki obrotowe.

W końcu roku obrotowego przenosi się:

- na stronę Wn konta 490 – koszty związane z zakupem i sprzedażą składników majątku, jeżeli zostały ujęte na koncie 760 – w korespondencji ze stroną Ma konta 760,
- na stronę Wn konta 860 – wartość sprzedanych materiałów w cenach zakupu oraz pozostałe koszty operacyjne – w korespondencji ze stroną Ma konta 760,
- na stronę Ma konta 860 – przychody ze sprzedaży składników majątkowych ujmowanych na koncie 760 oraz pozostałe przychody operacyjne – w korespondencji ze stroną Wn konta 760.

Na koniec roku konto 760 nie wykazuje salda.

Typowe zapisy na koncie 760

Wn	Ma	Opis
POZOSTAŁE PRZYCHODY		
760	101	Wpłata nadpłat innych nieprzypisanych przychodów
760	130	Zwrot nadpłat innych przychodów
760	221	Zmniejszenie (odpisy) uprzednio przypisanych należności dotyczących dochodów budżetowych
760	860	Przeniesienie na koniec roku wartości pozostałych przychodów
013	760	Darowizny używanych środków trwałych od innych jednostek i osób w wartości rynkowej z dnia nabycia, z uwzględnieniem stopnia zużycia, jednak nie wyższej od określonej w umowie z darczyńcą
020	760	Otrzymane nieodpłatnie od innych jednostek i osób prawnych w postaci darowizny wartości niematerialne i prawne umarzone w 100%
130	760	Wpłaty z tytułu zrealizowanych przez jednostkę innych przychodów z tytułu należności nieprzypisanych
131	760	Wpływy na konto z tytułu darów w formie środków pieniężnych oraz z państwowych funduszy celowych (PFRON, Fundusz Pracy)
201	760	Należności z tytułu sprzedaży (wartość netto bez VAT) składników majątkowych gospodarki pozabudżetowej
221	760	Należności jednostki budżetowej z tytułu kar i grzywien
221	760	Należności jednostki budżetowej za sprzedane środki trwałe, wartości niematerialne i prawne, inwestycje i materiały (wartość netto bez VAT)
240	760	Otrzymane odszkodowania, kary i grzywny
240	760	Rozliczenie nadwyżek pozostałych środków trwałych umarzonych w 100% oraz pozostałych środków obrotowych
240	760	Rozliczenie nadwyżek środków obrotowych
POZOSTAŁE KOSZTY		
760	030	Odpisanie nieściągalnych pożyczek długoterminowych
760	201	Zobowiązania wobec dostawców z tytułu kar umownych dotyczące działalności eksploatacyjnej
760	221	Odpisanie należności przedawnionych i umorzonych oraz nieistotnych
760	225	VAT należny od darowizn

760	240	Rozliczenie niedoborów – uznania obciążające pozostałe koszty operacyjne
760	290	Odpis aktualizujący pozostałe należności
290	760	Odpisanie należności dla której dokonano odpisu aktualizującego w związku z umorzeniem , przedawnieniem lub zapłatą
860	760	Przeniesienie na koniec roku pozostałych kosztów operacyjnych

Konto 761 – Pokrycie amortyzacji

Konto 761 służy do ewidencji wartości amortyzacji ujętej na koncie 401 .

Na stronie Wn konta 761 ujmuje się przeniesienie salda konta na wynik finansowy , a na stronie Ma równowartość amortyzacji ujętej na koncie 401 , w korespondencji z kontem 800 .

W końcu roku obrotowego saldo konta 761 przenosi się na konto 860 .

Typowe zapisy na koncie 761

Wn	Ma	Opis
761	860	Przeniesienie na koniec roku salda równowartości kosztów amortyzacji
800	761	Pokrycie amortyzacji podstawowych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych naliczane stopniowo według stawek . Zapis równoległy Wn 401 / Ma 071

Zespół 8 – Fundusze , rezerwy i wynik finansowy

Konto 800 – Fundusz jednostki

Konto 800 służy do ewidencji równowartości majątku trwałego i obrotowego jednostki i ich zmian .

Na stronie Wn konta 800 ujmuje się w szczególności :

1. przeksięgowanie , w roku następnym pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego , straty bilansowej roku ubiegłego z konta 860 ,
2. przeksięgowanie , pod datą sprawozdania budżetowego , zrealizowanych dochodów budżetowych z konta 222 ,
3. przeksięgowanie , w końcu roku obrotowego , dotacji z budżetu i środków budżetowych wykorzystanych na inwestycje z konta 810 ,
4. pokrycie amortyzacji podstawowych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych ,
5. różnice z aktualizacji środków trwałych ,
6. wartość sprzedanych i nieodpłatnie przekazanych podstawowych środków trwałych .

Na stronie Ma konta 800 ujmuje się w szczególności :

1. przeksięgowanie , w roku następnym pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego , zysku bilansowego roku ubiegłego z konta 860 ,
2. przeksięgowanie , pod datą sprawozdania finansowego , zrealizowanych wydatków budżetowych z konta 223 ,
3. wpływ dotacji i środków przeznaczonych na finansowanie inwestycji ,
4. różnice z aktualizacji środków trwałych
5. nieodpłatne otrzymanie środków trwałych i inwestycji .

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 800 powinna zapewnić możliwość ustalenia przyczyn zwiększeń i zmniejszeń funduszu jednostki .

Konto 800 wykazuje na koniec roku saldo Ma , które oznacza stan funduszu jednostki .

Typowe zapisy na koncie 800

Wn	Ma	Opis
800	011	Nieodpłatne przekazanie środka trwałego (wartość początkowa)

800	011	Obniżenie wartości początkowej środków trwałych na skutek urzędowej aktualizacji wyceny
800	011	Wartość nie umorzona likwidowanego środka trwałego
800	020	Wartość nie umorzona rozchodowanych wartości niematerialnych i prawnych
800	071	Dotychczasowe umorzenie podstawowych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych otrzymanych na podstawie decyzji organu od innej jednostki lub zakładu budżetowego
800	071	Urzędowe zwiększenie umorzenia w związku z aktualizacją wartości początkowej podstawowych środków trwałych podlegających stopniowemu umarzaniu
800	080	Nieodpłatne przekazanie inwestycji rozpoczętych
800	080	Odpisanie kosztów inwestycji nie podjętej (np. nie wykorzystanej dokumentacji projektowej) lub inwestycji zaniechanej (pomniejszone o wpływy uzyskane z jej likwidacji)
800	080	Rozliczenie inwestycji sprzedanych
800	080	Rozliczenie nadwyżki strat nad zyskami inwestycyjnymi
800	222	Przeniesienie na podstawie okresowego lub rocznego sprawozdania finansowego sumy zrealizowanych dochodów budżetowych
800	240	Wartość nie umorzona środków trwałych uznanych za niedobory niezawinione
800	761	Pokrycie amortyzacji podstawowych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych naliczane stopniowo według stawek . Zapis równoległy Wn 401 / Ma 071
800	810	Przebieganie (pod datą 31.12.) przekazanych w danym roku dotacji budżetowych
800	860	Ujemny wynik finansowy roku ubiegłego (księgowany pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego za rok ubiegły)
011	800	Nieodpłatne otrzymanie środka trwałego od innych jednostek niż budżetowe (w wartości wynikającej z wyceny)
011	800	Nieodpłatne otrzymanie środka trwałego od jednostek budżetowych (w wartości brutto)
011	800	Zwiększenie wartości początkowej środków trwałych w wyniku urzędowej aktualizacji wyceny
013	800	Otrzymane nieodpłatnie nowych , nie używanych pozostałych środków trwałych
020	800	Otrzymane nieodpłatnie od jednostek i zakładów budżetowych nowe wartości niematerialne i prawne umarzone w 100%
020	800	Otrzymane nieodpłatnie wartości niematerialne i prawne – umarzone stopniowo
071	800	Urzędowe zmniejszenie wartości umorzenia na skutek aktualizacji wartości środków trwałych
080	800	Nieodpłatne otrzymanie inwestycji rozpoczętych
080	800	Rozliczenie nadwyżki zysków inwestycyjnych nad stratami inwestycyjnymi
080	800	Równowartość pierwotnie odpisanej , a następnie wykorzystanej dokumentacji projektowej inwestycji
080	800	Równowartość robót inwestycyjnych wykonanych w ramach zatrudnienia bezrobotnych (refundowana z Funduszu Pracy)
080	800	Wartość nakładów inwestycyjnych refundowanych z Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
223	800	Przeniesienie na podstawie okresowych lub rocznych sprawozdań finansowych zrealizowanych wydatków budżetowych jednostek (pod datą sprawozdania finansowego)
240	800	Rozliczenie nadwyżek środków trwałych umarzanych stopniowo i inwestycji
740	800	Równowartość środków specjalnych wydatkowanych z konta 131 na finansowanie inwestycji jednostki budżetowej (pod datą zapłaty)
810	800	Równowartość środków wydatkowanych z konta 130 na inwestycje jednostki (§605 i 606) pod datą zapłaty
860	800	Dodatni wynik finansowy roku ubiegłego (księgowany pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego za rok ubiegły)

Konto 810 – Dotacje budżetowe oraz środki z budżetu na inwestycje

Konto 810 służy do ewidencji w jednostkach budżetowych :

- dotacji przekazywanych z budżetu na finansowanie działalności podstawowej (dotacje podmiotowe i przedmiotowe) gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych oraz zakładów budżetowych ,
- dotacji celowych z budżetu na finansowanie inwestycji zakładów budżetowych ,
- innych dotacji przekazywanych z budżetu ,
- równowartość dokonanych wydatków na inwestycje w jednostkach budżetowych .

Na stronie Wn konta 810 ujmuje się dotacje przekazane przez jednostki budżetowe na finansowanie środków obrotowych i inwestycji oraz inne dotacje przekazane z budżetu , wykorzystanie środków budżetowych na finansowanie inwestycji jednostek budżetowych .

Na stronie Ma konta 810 ujmuje się zwroty dotacji przekazanych w tym samym roku budżetowym oraz przeksięgowanie w końcu roku obrotowego na konto 800 stanu dotacji przekazanych .

Ewidencję analityczną do konta 810 należy prowadzić według podziałek klasyfikacji , jednostek którym dotacje przekazano i przeznaczenia dotacji .

Na koniec roku konto 810 nie wykazuje salda .

Typowe zapisy na koncie 810

Wn	Ma	Opis
810	130	Przekazane przez jednostkę dotacje
810	800	Równowartość środków wydatkowanych z konta 130 na inwestycje jednostki (§605 i 606) pod datą zapłaty
130	810	Otrzymanie zwrotu uprzednio przekazanej w danym roku dotacji budżetowej
800	810	Przeksięgowanie (pod datą 31.12.) przekazanych w danym roku dotacji budżetowych

Konto 840 – Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów

Konto 840 służy do ewidencji przychodów zaliczanych do przyszłych okresów oraz innych rozliczeń międzyokresowych i rezerw .

Na stronie Ma konta 840 ujmuje się utworzenie i zwiększenie rezerwy , a na stronie Wn – ich zmniejszenie lub rozwiązanie .

Na stronie Ma konta 840 ujmuje się również powstanie i zwiększenia rozliczeń międzyokresowych przychodów , a na stronie Wn – ich rozliczenie poprzez zaliczenie ich do przychodów roku obrotowego lub zysków nadzwyczajnych .

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 840 powinna zapewnić możliwość ustalenia stanu :

1. rezerwy oraz przyczyn jej zwiększeń i zmniejszeń ,
2. rozliczeń międzyokresowych przychodów z poszczególnych tytułów oraz przyczyn ich zwiększeń i zmniejszeń .

Konto 840 może wykazywać saldo Ma , które oznacza stan rezerw i rozliczeń międzyokresowych przychodów .

Typowe zapisy na koncie 840

Wn	Ma	Opis
840	750	Przypadające na dany rok budżetowy należności ujętych uprzednio jako przychody przyszłych okresów. Zapis równoległy Wn 221 / Ma 226
226	840	Przypisanie należności długoterminowych podlegających zaliczeniu na dochody budżetowe w przyszłych latach

Konto 851 – Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych

Konto 851 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych .

Środki pieniężne tego funduszu , wyodrębnione na specjalnym rachunku bankowym , ujmuje się na koncie 135 – Rachunki środków funduszy specjalnego przeznaczenia .

Pozostałe środki majątkowe ujmuje się na odpowiednich kontach działalności podstawowej jednostki (z wyjątkiem kosztów i przychodów podlegających sfinansowaniu z funduszu) .

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 851 powinna pozwolić na wyodrębnienie :

- stanu , zwiększeń i zmniejszeń Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych , z podziałem według źródeł zwiększeń i kierunków zmniejszeń ,
- wysokości poniesionych kosztów i wysokości uzyskanych przychodów przez poszczególne rodzaje działalności socjalnej .

Saldo Ma konta 851 wyraża stan Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych .

Typowe zapisy na koncie 851

Wn	Ma	Opis
851	072	Odpisy umorzeniowe naliczone od nowych wydanych do używania pozostałych środków trwałych oraz pozostałych wartości niematerialnych i prawnych , dotyczące działalności ZFŚS
851	101	Wypłata świadczeń z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych
851	135	Obciążenia bankowe z tytułu opłat za prowadzenie rachunków
851	201	Zobowiązania wynikające z faktur VAT lub rachunków dotyczących działalności finansowanej z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych
851	201	Zobowiązania z tytułu kar umownych i odsetek w zapłacie , dotyczące działalności Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych
851	225	Naliczone zobowiązania podatkowe , cła i opłaty obciążające Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych
851	234	Pokryte przez pracownika (z pobranej zaliczki lub z własnych środków) koszty finansowane z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych
851	240	Rozliczenie pobranej zaliczki przez osoby nie będące pracownikiem – wydatki dotyczące działalności finansowanej z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych
851	290	Odpis z tytułu odsetek od należności przypisanych a nie wpłaconych do dnia sprawozdawczego dot. działalności Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych
135	851	Otrzymane dotacje , dobrowolne wpłaty i darowizny pieniężne
135	851	Przypisane odsetki od środków Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych znajdujących się na rachunku bankowym
135	851	Wpłata równowartości odpisów na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych
201	851	Należności z tytułu sprzedaży (wartość netto bez VAT) produktów działalności i składników majątkowych działalności Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych
290	851	Przypisanie przychodów w związku z wpłatą odsetek na które uprzednio dokonano odpisu aktualizującego dot. działalności Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych

Konto 853 – Fundusze pozabudżetowe

Konto 853 służy do ewidencji stanu , zwiększeń i zmniejszeń funduszy celowych .

Na stronie Wn konta 853 ujmuje się koszty oraz inne niż koszty zmniejszenia funduszy , a na stronie Ma – przychody oraz pozostałe zwiększenia funduszy .

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 853 powinna pozwolić na ustalenie zwiększeń i zmniejszeń oraz stanu każdego z funduszy oddzielnie .

Saldo Ma konta 853 wyraża stan funduszy celowych .

Typowe zapisy na koncie 853

Wn	Ma	Opis
853	072	Odpisy umorzeniowe naliczone od nowych wydanych do używania pozostałych środków trwałych oraz pozostałych wartości niematerialnych i prawnych , dotyczące działalności funduszy specjalnych
853	101	Wypłata gotówkowa dotycząca kosztów działalności obciążających fundusze pozabudżetowe
853	135	Obciążenia bankowe z tytułu opłat za prowadzenie rachunków
853	201	Zobowiązania wynikające z faktur VAT lub rachunków dotyczących działalności finansowanej z funduszy celowych
853	201	Zobowiązania z tytułu kar umownych i odsetek w zapłacie , dotyczące działalności finansowanej ze środków funduszy specjalnych
853	225	Naliczone zobowiązania podatkowe , cła i opłaty obciążające fundusze specjalne
853	240	Rozliczenie pobranej zaliczki przez osoby nie będące pracownikiem – wydatki dotyczące działalności finansowanej z funduszy celowych
853	290	Odpis z tytułu odsetek od należności przypisanych a nie wpłaconych do dnia sprawozdawczego dot. działalności funduszy celowych
030	853	Przypisanie odsetek od udzielonych długoterminowych pożyczek po zapadnięciu terminu płatności
135	853	Otrzymane dotacje , dobrowolne wpłaty i darowizny pieniężne
135	853	Przychody z działalności realizowanej w ramach funduszy celowych
135	853	Przypisane odsetki od środków funduszy specjalnych znajdujących się na rachunku bankowym
201	853	Należności z tytułu sprzedaży (wartość netto bez VAT) produktów działalności i składników majątkowych działalności pozostałych funduszy specjalnych
290	853	Przypisanie przychodów w związku z wpłatą odsetek na które uprzednio dokonano odpisu aktualizującego dot. działalności funduszy celowych

Konto 860 – Straty i zyski nadzwyczajne oraz wynik finansowy

Konto 860 służy do ustalenia wyniku finansowego jednostki oraz bieżącej ewidencji strat i zysków nadzwyczajnych .

W ciągu roku obrotowego na stronie Wn konta 860 ujmuje się straty nadzwyczajne , a na stronie Ma – zyski nadzwyczajne .

Pod pojęciem strat i zysków nadzwyczajnych rozumie się straty i zyski powstające na skutek zdarzeń trudnych do przewidzenia poza działalnością operacyjną jednostki i nie związane z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia .

Inne operacje związane z ryzykiem utraty lub zniszczenia należy księgować –odpowiednio na Wn lub Ma konta 760.

W końcu roku obrotowego na stronę Wn konta 860 ujmuje się sumę :

- poniesionych kosztów , w korespondencji z kontem 400 i 401 ,
- wartość sprzedanych materiałów , w korespondencji z kontem 760 ,
- dotacje przekazanych na finansowanie działalności podstawowej samodzielnie bilansujących oddziałów oraz na inwestycje w zakładach budżetowych i środkach specjalnych , w korespondencji z kontem 740 ,
- kosztów operacji finansowych , w korespondencji z kontem 750 ,
- pozostałych kosztów operacyjnych , w korespondencji z kontem 760 .

Na stronie Ma konta 860 ujmuje się w końcu roku obrotowego sumę :

- uzyskanych przychodów , w korespondencji z poszczególnymi kontami zespołu 7 ,
- pokrycia kosztów amortyzacji , w korespondencji z kontem 761 .

Saldo konta 860 wyraża na koniec roku obrotowego wynik finansowy jednostki , saldo Wn – stratę netto , saldo Ma – zysk netto .

Saldo przenoszone jest w roku następnym pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego na konto 800.

Typowe zapisy na koncie 860

Wn	Ma	Opis
OBROTY W CIĄGU ROKU		
860	101	Straty związane z usuwaniem skutków zdarzeń losowych
860	130	Straty związane z usuwaniem skutków zdarzeń losowych
860	131	Straty związane z usuwaniem skutków zdarzeń losowych
860	240	Rozliczenie niedoborów i szkód – zdarzenia losowe
860	240	Straty związane z usuwaniem skutków zdarzeń losowych
131	860	Otrzymane odszkodowania od towarzystw ubezpieczeniowych i innych podmiotów (art. 21 ust.1 pkt3 ustawy o finansach publicznych – odszkodowania i wpłaty za utracone lub uszkodzone mienie zalicza się do środków specjalnych)
USTALENIE WYNIKU FINANSOWEGO W KOŃCU ROKU OBROTOWEGO		
860	400	Przeniesienie rocznej sumy poniesionych kosztów według rodzaju
860	401	Przeniesienie rocznej sumy poniesionych kosztów amortyzacji
860	740	Przeniesienie dotacji przekazanych przez gospodarkę pozabudżetową
860	750	Przeniesienie na koniec roku kosztów operacji finansowych
860	760	Przeniesienie na koniec roku pozostałych kosztów operacyjnych
700	860	Przeniesienie przychodów ze sprzedaży produktów
750	860	Przeniesienie na koniec roku osiągniętych przychodów finansowych
760	860	Przeniesienie na koniec roku wartości pozostałych przychodów
761	860	Przeniesienie na koniec roku salda równowartości kosztów amortyzacji
PRZEKSIĘGOWANIE WYNIKU FINANSOWEGO ZA ROK UBIEGŁY (pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego)		
860	800	Dodatni wynik finansowy roku ubiegłego (księgowany pod datą przyjęcia sprawozdania Finansowego za rok ubiegły)
800	860	Ujemny wynik finansowy roku ubiegłego (księgowany pod datą przyjęcia sprawozdania Finansowego za rok ubiegły)

Konta pozabilansowe

Konto 998 – Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego

Konto 998 służy do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetowych ujętych w planie finansowym jednostki danego roku budżetowego .

Na stronie Wn konta 998 ujmuje się :

1. równowartość sfinansowanych wydatków budżetowych w danym roku budżetowym ,
  2. równowartość zaangażowanych wydatków , które będą obciążały wydatki roku następnego .
- Na stronie Ma konta 998 ujmuje się zaangażowanie wydatków , czyli wartość umów , decyzji i innych postanowień których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym .

Ewidencja szczegółowa do konta 998 prowadzona jest według podziałek klasyfikacyjnych planu finansowego .

Na koniec roku konto 998 nie wykazuje salda .

Konto 999 – Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat

Konto 999 służy do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetowych przyszłych lat .

Na stronie Wn konta 999 ujmuje się wysokość zaangażowanych wydatków budżetowych w latach poprzednich , a obciążających plan finansowy roku bieżącego jednostki .

Na stronie Ma konta 999 ujmuje się wysokość zaangażowanych wydatków lat przyszłych .

Ewidencja szczegółowa do konta 999 prowadzona jest według podziałek klasyfikacyjnych planu finansowego .

Na koniec roku konto 999 może wykazywać saldo Ma oznaczające zaangażowanie wydatków budżetowych lat przyszłych .

Ewidencja wybranych zdarzeń.

Ewidencja inwestycji finansowanych ze środków ujętych w planie wydatków

Wn	Ma	Opis
130	223	Wpływy środków budżetowych (od dysponenta wyższego stopnia lub z budżetu samorządu terytorialnego) przeznaczonych na wydatki jednostki
080	201	Roboty , dostawy i usługi związane z przygotowaniem i realizacją inwestycji , wykonane przez zewnętrznych kontrahentów - faktura
201	130	Zrealizowane wydatki budżetowe związane z finansowaniem własnej działalności w formie przelewów z tytułu zapłaty za dostawy i usługi (§605)
011	080	Przyjęcie środka trwałego w wyniku zakończonej inwestycji
223	800	Przeniesienie na podstawie okresowych lub rocznych sprawozdań finansowych zrealizowanych wydatków budżetowych jednostek (pod datą sprawozdania finansowego)
810	800	Równowartość środków wydatkowanych z konta 130 na inwestycje jednostki (§605 i 606) pod datą zapłaty
800	810	Przebieganie (pod datą 31.12.) przekazanych w danym roku dotacji budżetowych

Ewidencja umorzenia i amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych przy zastosowaniu stawek amortyzacyjnych

Wn	Ma	Opis
401	071	Naliczone za okres umorzenie podstawowych środków trwałych oraz podstawowych wartości niematerialnych i prawnych

800	761	Pokrycie amortyzacji podstawowych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych naliczane stopniowo według stawek .
860	401	Przeniesienie rocznej sumy poniesionych kosztów amortyzacji
761	860	Przeniesienie na koniec roku salda równowartości kosztów amortyzacji

Ewidencja umorzenia i amortyzacji pozostałych środków trwałych oraz pozostałych wartości niematerialnych i prawnych umarzanych jednorazowo w 100 % w miesiącu oddania do użytkowania

Wn	Ma	Opis
400	072	Odpisy umorzeniowe naliczone od nowych wydanych do używania pozostałych środków trwałych oraz pozostałych wartości niematerialnych i prawnych , umarzanych w 100% w miesiącu wydania do użytkowania
860	400	Przeniesienie rocznej sumy poniesionych kosztów według rodzaju

Ewidencja likwidacji środków trwałych

Wn	Ma	Opis
071	011	Wycofanie środków trwałych oraz podstawowych wartości niematerialnych i prawnych z eksploatacji w związku z likwidacją na skutek zniszczenia lub zużycia , sprzedaży lub nieodpłatnego przekazania (w wysokości dotychczasowego umorzenia)
800	011	Wartość nie umorzona likwidowanego środka trwałego

Ewidencja nieodpłatnie otrzymanych środków trwałych

Wn	Ma	Opis
Przekazujący – jednostka budżetowa		
011	800	Nieodpłatne otrzymanie środka trwałego od jednostek budżetowych (w wartości brutto)
800	071	Dotychczasowe umorzenie podstawowych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych otrzymanych na podstawie decyzji organu od innej jednostki lub zakładu budżetowego
013	072	Nieodpłatne otrzymanie używanych środków trwałych od jednostek i zakładów budżetowych oraz gospodarstw pomocniczych w dotychczasowej wartości ewidencyjnej
020	800	Otrzymane nieodpłatnie od jednostek i zakładów budżetowych nowe wartości niematerialne i prawne umarzone w 100%
020	072	Otrzymane nieodpłatnie od jednostek i zakładów budżetowych używane wartości niematerialne i prawne umarzone w 100%
Przekazujący – inna jednostka niż budżetowa lub osoba prawna		
011	800	Nieodpłatne otrzymanie środka trwałego od innych jednostek niż budżetowe (w

		wartości wynikającej z wyceny)
013	800	Otrzymane nieodpłatnie nowych , nie używanych pozostałych środków trwałych w wartości określonej w dowodzie przekazania
020	800	Otrzymane nieodpłatnie wartości niematerialne i prawne – umarzone stopniowo
013	760	Darowizny używanych środków trwałych od innych jednostek i osób w wartości rynkowej z dnia nabycia , z uwzględnieniem stopnia zużycia , jednak nie wyższej od określonej w umowie z darczyńcą
020	760	Otrzymane nieodpłatnie od innych jednostek i osób prawnych w postaci darowizny wartości niematerialne i prawne umarzone w 100%

Ewidencja zaliczek do rozliczenia

Wn	Ma	Opis
234	101	Wypłata zaliczek do rozliczenia
234	101	Spłata zobowiązań wobec pracowników z tytułu rozliczenia zaliczki
130	234	Wpłaty na rachunek bankowy sum nie wykorzystanych zaliczek
131	234	Wpłaty na rachunek bankowy sum nie wykorzystanych zaliczek
135	234	Wpłaty na rachunek bankowy sum nie wykorzystanych zaliczek
231	234	Potrącenia dokonane na liście płac nie rozliczonych zaliczek
400	234	Pokryte przez pracownika (z pobranej zaliczki lub z własnych środków) koszty działalności eksploatacyjnej
851	234	Pokryte przez pracownika (z pobranej zaliczki lub z własnych środków) koszty finansowane z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych

Ewidencja wynagrodzeń naliczonych na listach płac

Wn	Ma	Opis
400	231	Naliczone na listach wynagrodzenia brutto obciążające koszty działalności eksploatacyjnej
400	229	Naliczone składki od wynagrodzeń , płacone przez pracodawcę na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych i na Fundusz Pracy
231	229	Składki na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych płacone przez pracownika , które są potrącane z wynagrodzeń
229	231	Wypłata zasiłków pokrywanych przez ZUS , które ujęto na listach wynagrodzeń (zasiłki chorobowe , rodzinne i inne)
231	225	Naliczony i potrącony na listach płac podatek dochodowy od osób fizycznych
231	234	Potrącenia dokonane na liście płac nie rozliczonych zaliczek i innych należności od pracowników
231	240	Potrącenia dokonane na liście płac alimentów i innych zobowiązań pracowników
231	240	Potrącenia dokonane na liście płac składek i zwrotu pożyczek do pracowniczej kasy zapomogowo – pożyczkowej
231	240	Potrącenia dokonane na liście płac składek na dobrowolne ubezpieczenia grupowe
231	130	Zrealizowane wydatki budżetowe związane z finansowaniem własnej działalności w formie przelewów z tytułu wypłaty wynagrodzeń oraz zasiłków chorobowych , rodzinnych i innych pokrywanych ze środków ZUS , ekwiwalentów , odpraw i innych składników na konta pracowników

Ewidencja rozliczenia podatku VAT

Wn	Ma	Opis
201	700	Należności z tytułu sprzedaży (wartość netto bez VAT) produktów gospodarki pozabudżetowej
201	760	Należności z tytułu sprzedaży (wartość netto bez VAT) składników majątkowych gospodarki pozabudżetowej
201	851	Należności z tytułu sprzedaży (wartość netto bez VAT) produktów działalności i) składników majątkowych działalności Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych
201	853	Należności z tytułu sprzedaży (wartość netto bez VAT) produktów działalności i) składników majątkowych działalności pozostałych funduszy specjalnych
201	225	VAT należny od dokonanej sprzedaży , naliczony w fakturach i fakturach korygujących
221	700	Należności jednostki budżetowej za świadczone usługi (wartość netto bez VAT)
221	750	Należności z tytułu najmu i dzierżawy (wartość netto bez VAT)
221	760	Należności jednostki budżetowej za sprzedane środki trwałe , wartości niematerialne i prawne , inwestycje i materiały (wartość netto bez VAT)
221	225	VAT należny od dokonanej sprzedaży , naliczony w fakturach i fakturach korygujących
130	750	Wpłaty z tytułu zrealizowanych przez jednostkę dochodów budżetowych z tytułu należności nieprzypisanych (wartość netto bez VAT)
130	225	VAT należny z tytułu nieprzypisanych dochodów budżetowych
760	225	VAT należny od darowizn
851	101	Wypłata świadczeń z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych
851	225	Naliczony podatek VAT od nieodpłatnych świadczeń i usług obciążający Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych
853	101	Wypłata gotówkowa nieodpłatnych świadczeń i usług obciążających fundusze pozabudżetowe
853	225	Naliczony podatek VAT od nieodpłatnych świadczeń i usług obciążający fundusze specjalne
140	130	Przekazanie z subkonta dochodów na wydatki
130	140	Wpływ na wydatki z subkonta dochodów
225	130	Przelew podatku VAT do Urzędu Skarbowego